

Kontaktperson

Miljöavdelningen
Naturskyddsenheten
Gunilla Davidsson Lundh
010 - 224 10 10 (vxl)
skane@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Torups bokskog i Svedala kommun

Länsstyrelsens beslut

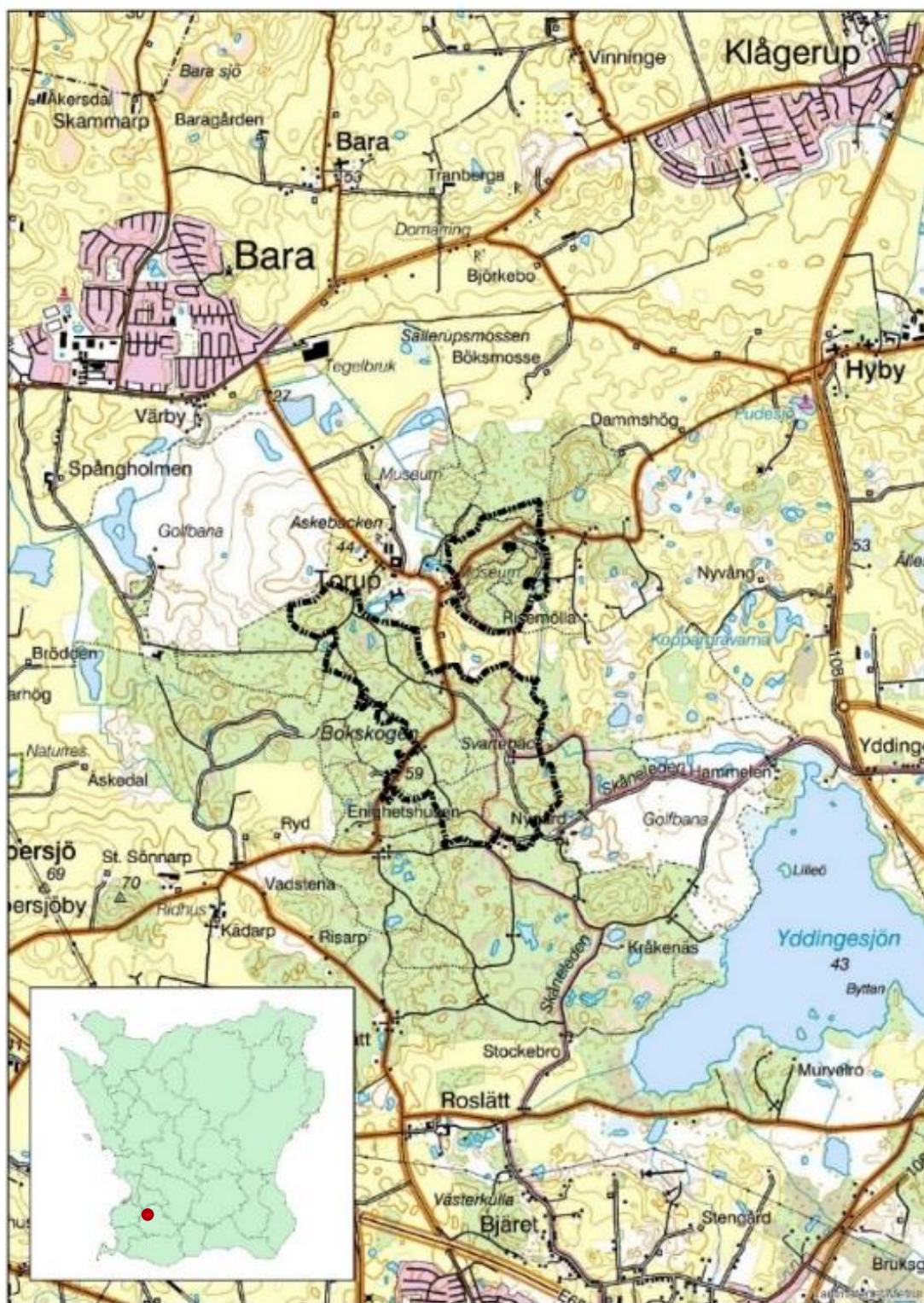
Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3§ Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 4.

Länsstyrelsen utser Malmö kommun som friluftsförvaltare för naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 21 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Postadress	Besöksadress	Telefon / Fax	Bankgiro	E-post och webb	Sociala medier
205 15 Malmö	Södergatan 5	010-224 10 00 vx	102-2847	skane@lansstyrelsen.se	Facebook: lansstyrelsenskane
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A	010-224 11 00		www.lansstyrelsen.se/skane	Twitter: @lstskane

Naturreseptatet är en del av kommunens markinnehav och är markerat med svart-streckad linje. Röd prick anger ungefärligt läge. © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Torups bokskog
Kommuner	Svedala
Natura 2000 ID	SE0430178
DOS id	1019069
Gränser	Området är markerat med streckad linje på bifogad kartbilaga 1
Fastigheter	Torup 1:1 (del av), Risemölla 1:1 (del av),
Markägare	Kommun
Läge	Området är beläget ca 2,5 km sydost om Bara.
Kartblad	Topografiska kartan: 02CSO Ekonomiska kartan: 02C2h(022 27)
Koordinater	X: 1336690 / Y: 6162150 (RT90 2,5 gon V)
Naturgeografisk region	6m. Sydvästra Skåne
Inskrivna nyttjanderätter	Se bilaga 5
Gemensamhetsanläggningar	Se bilaga 5
Areal	Totalt ca 180 ha
Förvaltare	Malmö kommun (friluftsförvaltare) och Länsstyrelsen Skåne (naturvårdsförvaltare)

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla upplevelsevärdena i ett välbesökt naturområde som har stor betydelse som ett friluft-, rekreations- och utbildningsområde för allmänheten. Syftet är också att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda, restaurera och återställa värdefulla naturmiljöer samt att återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Områdets bokskog och andra värdefulla lövträdsmiljöer med lång skoglig kontinuitet samt andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och i förekommande fall restaureras. Naturvärdena i området är särskilt knutna till ädellövs-kogen och dess innehåll av gamla träd och förekomsten av död och döende ved och andra värdefulla strukturer. Området ska erbjuda besökare möjlighet till olika typer av rekreations-, friluft- och naturpedagogiska aktiviteter och upplevelser. Naturreservatet hyser även kulturhistoriska värden vilka genom förvaltningen av naturreservatet ska synliggöras och utgöra viktiga element för att förstå områdets historia, utseende och funktion.

Syftet uppnås genom att:

- anlägga och underhålla anordningar som inbjuder till och underlättar för besökare i området såsom parkeringar, stigar, skyltar, vindskydd och grillplatser.
- anordningar finns för besökare med olika behov samtidigt som de har en kanaliserande effekt i syfte att erhålla en långsiktig samexistens mellan rekreations- och friluftsliv, upplevelsevärden och biologiska mångfald.
- skogen sköts med naturvårdsinriktade åtgärder för att på sikt utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd med en naturlig intern dynamik med kontinuerligt stort innehåll av gamla träd och död ved,
- luckhuggning, ringbarkning och tillskapande av högstubbar i ung eller medelåldrig skog i syfte att skapa död ved och variation i åldersstrukturer samt för att gynna utvecklingen av grova träd,
- vid behov frihugga äldre ädellövträd,
- omföra barr-, lärk- och rödeksbestånd till ädellövskog,
- ingen levande eller död ädellövved tas bort,
- nödvändiga åtgärder vidtas för att bevara och stärka livsmiljöer för hotade arter.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. avverka levande eller döda träd och buskar,
2. uppföra byggnad eller annan anläggning,
3. vidta åtgärder som förändrar områdets topografi, hydrologi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär, såsom att borra, spränga, gräva, schakta, anordna upplag, bedriva täktverksamhet, fylla ut eller dika,
4. så eller plantera träd, buskar eller andra växter,
5. sätta ut djur,
6. dra fram mark- eller luftledning,
7. anlägga vägar,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. naturvårdsåtgärder för att utveckla träd- och buskskiktet i skogen genom luckhuggning, friställning, ringbarkning, skapande av högstubbar, stängsling, plantering, röjning och avverkning av träd och buskar i hela området,
3. bekämpning av för området främmande invasiva arter¹,
4. utveckling, anläggning och underhåll av anordningar för att tillgodose områdets behov som ett friluftslivs- och rekreationsområde samt för den pedagogiska verksamheten såsom stigar och mindre vägar, uppsättning av skyltar, anordnande av parkerings- och uppehållsplatser, toaletter, vindskydd, grillplatser, naturlekplats, utegym eller andra liknande mindre, anordningar samt el-, vatten- eller avloppsledningar som behövs till dessa.
5. miljöövervakning och inventeringar av djur-, svamp- och växtlivet samt uppföljning av områdets bevarandemål och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. tälta, sätta upp vindskydd eller liknande anordning under längre tid än två dygn,
2. cykla annat än på allmän- eller enskild väg eller av friluftsförvaltaren anvisade cykelstigar,

¹ Sykomorlön räknas ej som invasiv art.

3. rida annat än på av friluftsförvaltaren anvisade ridstigar,
4. ta med hund som inte hålls i fysiskt koppel,
5. elda annat än med medhavd eller anvisad ved, grillkol eller stormkök på plats som anvisats av friluftsförvaltaren,
6. köra samt parkera motordrivnet fordon eller släpfordon annat än på vägar och parkeringar upplåtna för ändamålet,
7. skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
8. gräva, borra, måla eller på annat sätt skada mark, sten, stenmurar, naturföremål eller kulturlämningar,
9. samla in mossor, lavar eller vedlevande svampar med undantag av enstaka beläggsexemplar, under förutsättning att fynden registreras i Artportalen, eller motsvarande nationell databas för hotade arter, och att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens skriftliga tillstånd

10. fanga insekter, spindlar, snäckor eller andra ryggradslösa djur annat än genom hävning, handplockning eller annan selektiv metod² med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av varje art under förutsättning att fynden registreras i Artportalen, eller motsvarande nationell databas för hotade arter, och att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.
11. bedriva vetenskapliga eller liknande undersökningar.

² Med selektiv metod menas handplockning, hävning, sällning eller annan teknik där de djur som inte ska studeras närmare direkt återutsätts och ingreppen i deras livsmiljö blir försumbara eller kan återställas omedelbart. Fällor är inte att betrakta som selektiva, oavsett utformning.

Undantag från föreskrifter under A och C

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för:

- förvaltarna, eller den som förvaltarna utser, att utföra de åtgärder som behövs för naturreservatets användning, vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-5.
- tillsyn i samband med förvaltarnas skötsel av området,
- driftåtgärder av vid tidpunkten för detta beslut befintliga vägar för motorfordon, vägkanter, vägdiken eller enskilda brukningsvägar. Exempel på driftåtgärder som ovan åsyftas är: lagning av mindre beläggningsskador och potthål, röjning och slätter av vägslänter eller rensning av vägtrummor och vägdiken och kapning av överhängande grenar,
- underhållsrensning av lagakraftvunna dikningsföretag eller lagliga diken. Inför utförande av arbetet ska naturreservatets naturvårdsförvaltare informeras om åtgärden,
- drift, underhåll och ombyggnad inom gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar och anläggningar tillhörande kommunen, el-, vatten-, energi- eller teledistributör. Inför utförande av arbetet ska naturreservatets naturvårdsförvaltare informeras om åtgärden. Vid akuta underhållsåtgärder kan naturvårdsförvaltaren informeras i efterhand, dock senast inom tre arbetsdagar från det att arbetet har inletts.
- friluftsförvaltaren att utveckla området för rekreation, pedagogik och friluftsliv såsom markering och anordnande av stigar och mindre vägar, uppsättning av skyltar, anordnande av parkerings- och uppehållsplatser, toaletter, vindskydd, grillplatser, naturlekplats, utegym eller andra liknande mindre anordningar samt el-, vatten- eller avloppsledningar som behövs till dessa.
- friluftsförvaltaren att flytta och kapa träd som fallit och som hindrar rekreations- och friluftslivet eller att avverka träd som utgör en fara eller otrygghet för allmänheten och riskerar att skada anordningar såsom toalett och vindskydd eller andra byggnationer. Virket ska inte transporteras bort.

Från reservatsföreskrifterna gäller följande undantag;

A1 gäller inte för markägaren i samband med avverkning av barrträd, rödek och sykomorlönn inom områden som är markerade på kartbilaga 2.

A1 gäller inte i samband med röjning av siktgator för jakt eller den historiska siktgatan vid Tyska mossen, under förutsättning att hänsyn tas till eventuellt inslag av v blommande och bärande buskar i brynzonerna.

A1 beträffande avverkning av träd i samband med dikningsföretaget Sjödikagropens Samfällighetsförenings rensning av Svartebäck efter överenskommelse med naturreservatets naturvårdsförvaltare.

A2 gäller ej för mobila jakttorn.

C3 gäller ej i samband med jakt eller vid eftersök av skadat vilt.

C5 gäller ej jakträttsinnehavaren vid uttransport av fällt vilt

Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsynsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifter, fattade med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken, gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- 7 kap 28a-b §§ miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område,
- 7 kap miljöbalken med bestämmelser om områden som omfattas av biotopskydd (11 §) eller strandskydd (13-18 §§),
- 7 kap 1 § miljöbalken. Var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen ska visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den,
- riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kap miljöbalken,

- 11 kap 9a § miljöbalken med krav på anmälan till Länsstyrelsen vid åtgärder i vatten. Detta kan t ex vara grävning, fyllning eller dämning eller utförande av anläggningar i ett vattenområde som t ex bryggor och trummor,
- 11 kap 15 § miljöbalken med krav på att anmäla rensning av vattenanläggningar om fisket kan skadas (gäller även för musslor),
- anmälningsplikten enligt 12 kap 6§ miljöbalken för verksamheter eller åtgärder som väsentligen kan komma att ändra naturmiljön gäller även om de inte är förbjudna enligt reservatets föreskrifter,
- fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen,
- 2 kap kulturmiljölagen (1988:950) med bestämmelser om skydd för fornlämningar,
- terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- lokala, kommunala ordningsföreskrifter.

Allemansrätten

Allemansrätten har stor betydelse för våra möjligheter att vistas i naturen, den ger oss alla möjligheten att tillfälligt och hänsynsfullt vara i naturen. Även organisationer och turistföretag kan dra nytta av allemansrätten i sin verksamhet även om allemansrätten i grunden gäller för enskilda individer. Samtidigt medför allemansrätten också skyldigheter att inte förstöra något eller störa markägaren eller andra som är ute i naturen. För större grupper kan det därför vara lämpligt att ha en dialog med markägaren innan. Inom naturreservat kan delar av allemansrätten vara begränsad genom reservatsföreskrifter.

Vid aktiviteter som inte förbjuds av reservatsföreskrifterna och som kan medföra en väsentlig skada på naturmiljön, såsom markslitage eller påverkan på djurlivet vid t ex större tävlingar, friluftsanslag mm. ska anmälan om samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § Miljöbalken.

Beskrivning av området

Friluftsliv, tillgänglighet och upplevelsevärden

Torup är beläget i Skånes västra backlandskap cirka fyra kilometer norr om Svedala och drygt en mil öster om Malmö. Området ligger nära flera tätorter och ligger dessutom i en storstadsregion vilket gör området till ett viktigt frilufts-, rekreations- och motionsområde. Ur ett historiskt perspektiv har bokskogen vid Torup varit ett av Malmöbornas populäraste utflyktsmål i nära 200 år. Vid förra sekelskiftet anlades ett stickspår till området från järnvägen mellan Malmö och Genarp vilket ledde till att Torup och bokskogen blev ett populärt utflyktsmål.

1970 köpte Malmö stad Torups gods för att säkra och utveckla området som en kommunal friluftsskog. Idag utnyttjas området mycket flitigt och har ca 500 000 besökare per år.

Vid tiden för beslutet driver Malmö stad en friluftsgård med café och motionsanläggning i området och i anslutning till denna finns stora parkeringsytor. Detta ligger dock utanför naturreservatet liksom andra stora parkeringsytor som också finns i området. Friluftsgården och dess närmaste omgivning kan betraktas som kärnområde för rekreationsområdet Härifrån utgår flera motionsspår och promenadstigar, men det finns rikligt med markerade stigar och motionsspår inom hela området. En del av promenadstigarna har olika teman för olika åldrar, t ex mattestigen, ordstigen, sagostigen och kulturslingan. Det finns även markerade ridstigar, olika vandringsleder t ex Skåneleden samt orienteringsbanor. Inom naturreservatet finns det några iordningsställda grillplatser och vindskydd samt en skogslekplats och ett utegym. Området består av många olika slags upplevelsevärden som är viktiga att ta hänsyn till så som t ex pelarsalarna och vitsippemattorna.

I anslutning till naturreservatet ligger Torups slott som är öppet för guidade visningar för allmänheten, Torups by med bl a Friluftsgården och Nya skolan, mötesplatsen Stallarna med eventlokalen Stenladan och Expo Torup som är en pedagogisk utställning om området. I närheten ligger också Statarmuséet och Bokskogens golfklubb samt PGA Sweden National.

I april 2018 antogs av Tekniska nämnden, Malmö stad, en långsiktig handlingsplan för utvecklingen av området i sin helhet, TN-2017-2146. Huvudinriktningar för denna utveckling beslutades vara:

- a) Ett levandegörande av natur, skog och mark
- b) Upplevelser från jord och skog till bord
- c) En plats där kultur och historia får liv

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Berggrunden i området utgörs av kalksten och benämns som Köpenhamnsledet. Jordarten utgörs till största delen av lerig morän, men i både nordväst och sydost finns inslag av lera-finmo. En liten del av området i nordost består av isälvsediment, vilket tillhör en grövre jordartsklass. Sänkorna i området innehåller ofta kärrtorv. Naturreservatets östra gräns sammanfaller delvis med Svartebäcken som avvattnar Yddingesjön och som rinner ut i Sege å.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Skogen i området har en mycket lång kontinuitet som lövskog och pollenanalyser visar att boken varit det dominerande trädslaget sedan 1500-talet (Hultberg 2008). Området har bevarat sin karaktär som lövskog i minst 6000 år och bok har funnits i området omkring 3000 år.

De skånska krigen har haft en stor påverkan på skogen och efter freden i Roskilde 1658 tog svenska kronan över Torup och förpantade godset till nio olika personer fram till 1735. Enligt beskrivningar från 1682 framgår det att Torup utgjordes av en fin skog med bok och ek innan krigen men att den sedan blev "förhuggen" både under och före krigen.

Under 1700-talet återhämtade sig skogen något eftersom den sparades och i viss mån skonades från hårt bete, vilket ledde till en föryngring av bok. I början av 1800-talet skedde en kraftig avverkning av bok av ekonomiska skäl men efter det fick den återhämta sig igen och sköttes förhållandevis försiktigt fram till mitten av 1900-talet. Gran började planteras i början av 1900-talet, framförallt på före detta inägomark, men har även planterats under senare tid. Vid stormen 1967 föll en stor del äldre bokskog i norra delen av området.

På 1980- och 1990-talet utfördes omfattande föryngringsavverkningar i bokskogen, men i de senare skogsbruksplanerna har naturvärden fått allt större utrymme. Sammanfattningsvis kan sägas att trots att området utsatts för avverkningar i olika omfattningar under de senaste 500 åren så har området bevarat sin karaktär som ett stort sammanhängande bokskogsområde.

Biologiska bevarandevärden

Området är beläget i en trakt med särskilt värdefull ädellövskog dominerad av bok. Bokskogen domineras av naturtypen näringsrik bokskog (9130), vilket är en naturtyp som i Sverige nästan enbart finns representerad i Skåne, och är ett av de största sammanhängande områdena med näringsrik bokskog i södra Skåne. Området hyser även värdefulla ask- och almlundar, blandädellövskogar, sumpskogar och ek- och hassellundar utspridda i området.

Liksom flera andra områden i västra backlandskapet hyser området en extremt rik fauna av vedskalbaggar och är bland de mest värdefulla lokalerna för vedlevande insekter i Skåne. En undersökning av vedlevande skalbaggar i området, som genomfördes år 2004, visar på att gamla bokar och ekar, högstubbar samt kontinuiteten av dessa är av central betydelse för den mycket rika insektsfaunan. Området har även konstaterats hysa höga värden vad gäller fladdermöss, totalt har 11 av landets 19 arter påträffats (inklusive barbastell), samt höga värden vad gäller marklevande funga. Förekomsten av lavar är däremot mer sparsam vilket är en generell trend i denna delen av Skåne.

Skälen för beslutet

Bokskogen är ett av de viktigaste och mest besökta rekreations-, motions- och friluftsområdena i Skåne sedan lång tid tillbaka. Området har mycket att erbjuda och det finns goda möjligheter till olika upplevelser och aktiviteter i området.

Området är angett som högsta naturvärdesklass i både länets och kommunens naturvårdsprogram och är utpekad i regeringsuppdraget "Skydd av tätortsnära natur i Skåne". Naturreservatet omfattas vidare av riksintressena för naturvård, kust-, turism och friluftsliv samt kulturmiljö.

De biologiska värdena i området är framförallt knutna till ädellövskogen som till stor del utgörs av naturtypen näringsrik bokskog (9030). Bokskogen hyser en mycket hög biologisk mångfald och är särskilt rikt på vedlevande insekter och har bedömts som ett av de artrikaste områdena i Skåne vad gäller förekomst av vedinsekter. Området är även ett artrikt och betydelsefullt område för fladdermöss och marksvampar. Naturreservatet omfattar till stora delar ett Natura 2000-område enligt habitatdirektivet SCI (SE0430178). De habitat enligt EU:s habitat-direktiv som finns i området är redovisade i tabell 1.

För att områdets naturvärden ska bestå och utvecklas och för att gynnsam bevarandestatus ska uppnås i habitaterna är det viktigt att skogen undantas ett rationellt skogsbruk. För att påskynda de unga och medelåldriga bokbeståndens utveckling mot ett naturskogliknande tillstånd och för att skapa värdefulla strukturer såsom hålträd och död ved och för att i vissa fall gynna gamla vidkroniga träd behöver olika naturvårdsåtgärder utföras såsom t ex luckhuggning och friställning av träd.

Tabell 1. Torups naturtyper med arealer från bevarandeplanen från 2016. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyper	Areal (ha)		Totalt
	Fullgod	Icke fullgod	
Näringsrik bokskog (9130)	7,6	65,5	73,1
Näringsfattig bokskog (9110)	-	8,3	8,3
Total areal naturtyper	81,4		81,4
Utvecklingsmarker			
Utvecklingsmark mot 9130	33,5		
Utvecklingsmark mot 9110	4,7		
Total areal utvecklingsmarker	38,2		

Av ovan redovisade skäl och med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att restaurera, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter samt för att tillvarata områdets betydelse som ett rekreations-, motions- och friluftsområde bör det angivna området avsättas som naturreservat. Länsstyrelsen bedömer att området är prioriterat för områdesskydd enligt den nationella och regionala strategin för skogsskydd, enligt regeringsuppdraget om att skydd av tätortsnära natur samt enligt vägledningen för hantering av Natura 2000-områden. Skyddet är även ett led i att uppnå miljömålen "Levande landskap" och "Ett rikt växt- och djurliv".

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunernas översiktsplaner.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsens bedömning är att området bör avsättas som naturreservat av ovan redovisade skäl med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald, att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda och återställa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter. Området är prioriterat för områdesskydd enligt den nationella och regionala strategin för skogsskydd och regeringsuppdraget "Skydd av tätortsnära natur i Skåne". Skyddet bidrar till att uppnå miljömålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt- och djurliv".

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har tagit del av inkomna yttranden och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken, att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna innebär vissa inskränkningar av allemansrätten som är nödvändiga för att skydda områdets naturvärden. Restriktionerna är inte av sådan omfattning att de innebär allvarligt försvårande av allmänhetens möjligheter att utnyttja området.

Ärendets handläggning

År 2005 fick Sverige i uppdrag av EU att komplettera det Europeiska nätverket av värdefull natur, Natura 2000, med naturtypen näringsrik bokskog (9030). I samband med detta pekades delar av Torups bokskog ut som ett Natura 2000-område (endast naturtyper för bokskog och framförallt näringsrik bokskog, 9030) och en bevarandeplan för Natura 2000-området utarbetades och förankrades med markägaren. Efter detta togs initiativ till att skydda området som naturreservat för att kunna tillgodose kravet på gynnsam bevarandestatus i de ingående habitaterna. I samband med detta bildades en referensgrupp där representanter från Skogsstyrelsen, SLU i Alnarp, Svedala kommun och Malmö stad deltog. Under hela arbetets gång har flera möten med kommunen, framförallt med representanter från fastighetskontoret, och referensgruppen hållits och studiebesök till andra välbesökta naturreservat och även en nationalpark har utförts.

Området har värderats för det intrång ett naturreservat medför vid olika tillfällen (2010, 2011, 2013, 2017 och 2018) utifrån olika förslag och förutsättningar. Den första förhandlingen om intrångsersättning påbörjades 2011 men ledde aldrig fram till en överenskommelse. Arbetet avstannade under några år i avvaktan på besked från Naturvårdsverket men återupptogs hösten 2016 efter uppmaning från Naturvårdsverket. Länsstyrelsen återupptog kontakten med markägaren (Malmö stad/fastighetskontoret) och ett flertal möten har hållits sedan dess. Vid ett möte med Malmö stad, länsstyrelsen och naturvårdsverket augusti 2017 framfördes önskemål om att bilda en liten arbetsgrupp som skulle ta fram förslag på olika

alternativ till reservatsavgränsning samt för- och nackdelar med respektive förslag. Utifrån detta underlagsmaterial har Malmö stad bestämt sig för att gå med på att bilda naturreservat på det som är utpekad som Natura 2000-område men för att få en något bättre och mindre flikig gräns för naturreservatet har även mindre områden utanför Natura 2000-området tagits med i naturreservatet. Eftersom det varit en långvarig diskussion och utdragen process så är både Naturvårdsverket och Länsstyrelsen angelägna om att gå till beslut med detta förslag även om det innebär ett betydligt mindre område än vad som var ambitionen från början.

Under 2016- 2018 tog Länsstyrelsen fram förslag till beslut och skötselplan. Under hela arbetets gång har löpande kontakt hållits med markägaren och de har även bidragit i framtagande av skötselplanen, det kapitlet som handlar om friluftslivet, eftersom de är utsedda till friluftsförvaltare av naturreservatet.

Ärendet har remitterats med föreläggande om att lämna synpunkter. Flera yttrande kom in, se bilaga 4, och vissa justeringar har gjorts i handlingarna utifrån dessa synpunkter. Efter föreläggandet har Länsstyrelsen i samråd med Malmö stad (friluftsförvaltaren) valt att slopa tre av de ordningsföreskrifter där det föreslogs att friluftsförvaltaren skulle lämna tillstånd, C10 om anordning och organisering av tävling mm., C11 om att sätta upp främmande föremål mm. samt C12 om ljudanläggning mm.. Länsstyrelsens bedömning är att även om det sker mycket tävlingar och lägerverksamheter mm. i området så kommer detta troligtvis inte att öka i någon större omfattning bara för att det blir ett naturreservat och dessa föreskrifter kan därför slopas med hänvisning till att det bör hanteras så som det gjorts tidigare, dvs att de olika besöksgrupperna och Malmö stad (friluftsförvaltaren) har en dialog med varandra och kommer överens om upplägg. På så sätt har friluftsförvaltaren möjlighet att påverka och styra olika aktiviteter i både tid och rum så att de inte riskerar att kollidera med varandra och så att inga störningskänsliga områden skadas. Eftersom en referensgrupp kommer att bildas efter att naturreservatet vunnit laga kraft finns det möjlighet att ha en löpande dialog mellan Länsstyrelsen, Malmö stad och de olika besöksgrupperna och verksamhetsutövarna i området och på så sätt hantera frågor som rör dessa föreskrifter. Föreskrift C13 (motsvaras numera av C11) om att bedriva vetenskapliga eller liknande undersökningar har ändrats på så sätt att det är Länsstyrelsen som ska lämna tillstånd för detta istället. Länsstyrelsen har i egenskap av tillsynsmyndighet ansvar för att föreskrifterna följs och prövning av om tillstånd kan meddelas bör därför göras av Länsstyrelsen istället för friluftsförvaltaren. Föreskrift C2 om ridning och att köra med häst och hundspann (motsvaras numera av C3) har ändrats på så sätt att förbud om att köra med häst och hundspann har slopats då det bedömts att det inte finns behov av att reglera detta i dagsläget.

Efter föreläggandet och utifrån inkomna synpunkter har Länsstyrelsen även valt att ändra naturreservatets gräns för att tillmötesgå inkomna synpunkter. Vid

Sågverksgården, där det finns ett pumphus och en djupborra för dricksvatten, har ett litet område som utgörs av gräsmark tagits bort vilket innebär att området hamnar utanför naturreservatet. Gränsen har även ändrats på så sätt att Svartebäck till största delen hamnar utanför naturreservatet. Länsstyrelsens bedömning är att dessa ändringar av reservatsgränsen inte kommer att påverka syftet med naturreservatet.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat.

Förvaltning

Ansvar för förvaltningen av naturreservatet är delat mellan Länsstyrelsen Skåne, här naturvårdsförvaltare, och Malmö kommun, markägare och ovan benämnd som friluftsförvaltare, med stöd av 21 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Kommunen har ansvar för förvaltningen av egna anläggningar/anordningar för rekreation- och friluftsliv inom naturreservatet medan Länsstyrelsen ansvarar för förvaltningen av skogen, dvs de naturvårdsåtgärder som ska utföras. I begreppet förvaltning ingår även det ekonomiska ansvaret för åtgärder inom respektive ansvarsområde.

En samrådsgrupp med representanter från Länsstyrelsen och Malmö kommun kommer att bildas. Där ska förvaltnings- och utvecklingsfrågor tas upp i samråd med respektive part innan åtgärder utförs. En referensgrupp med företrädare för intressenter i området kommer också att bildas.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se Bilaga 6.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, Post- och Inrikes Tidningar samt i

ortstidning. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av landshövding Anneli Hulthén. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Gunilla Davidsson Lundh, föredragande.

Anneli Hulthén

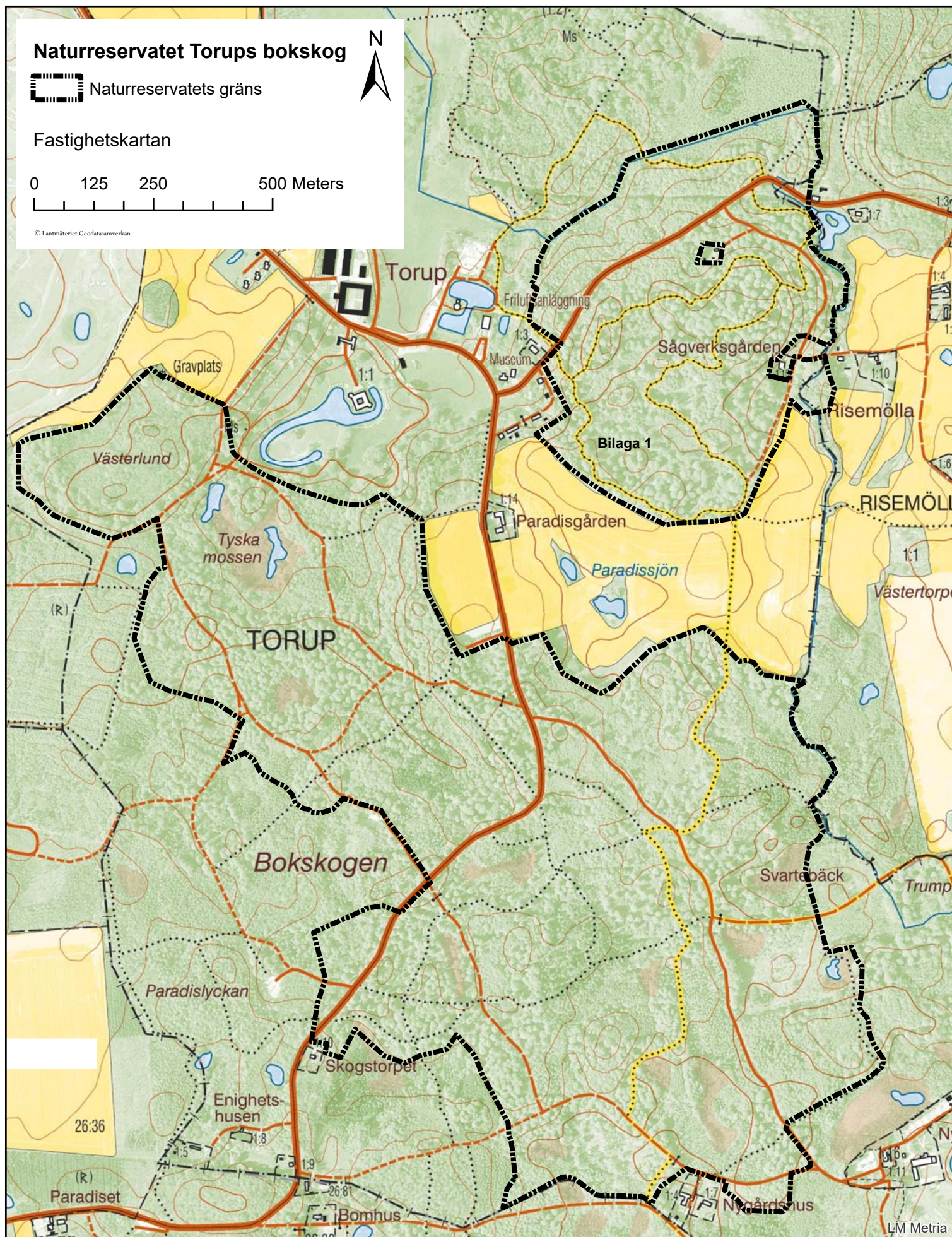
Gunilla Davidsson Lundh

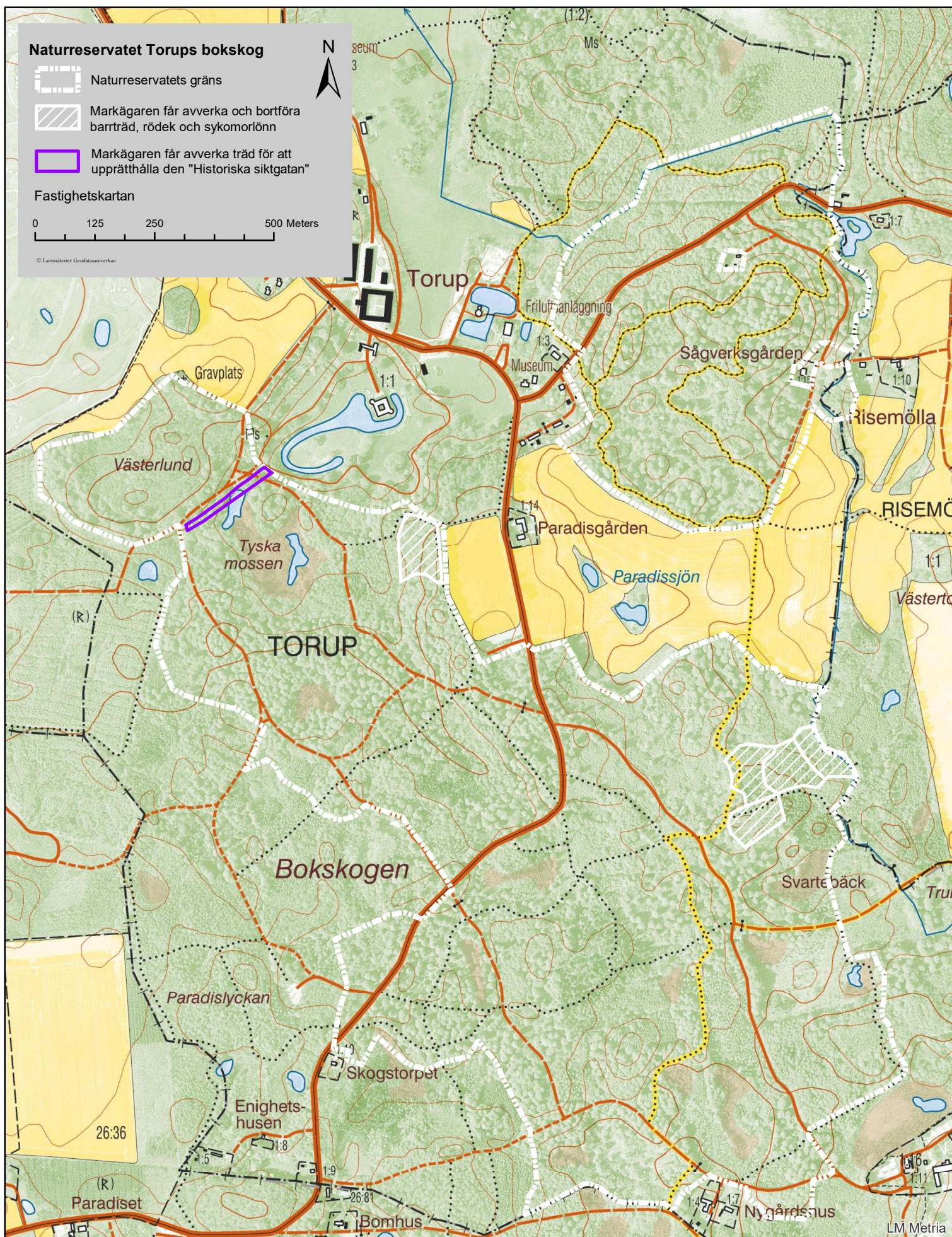
Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför inga namnunderskrifter.

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta med hänvisning till föreskrift om avverkning
3. Förslag till skötselplan
4. Remissammanställning med kommentarer
5. Förteckning över fastigheter, marksamfälligheter och rättigheter
6. Hur man överklagar
7. Sändlista

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

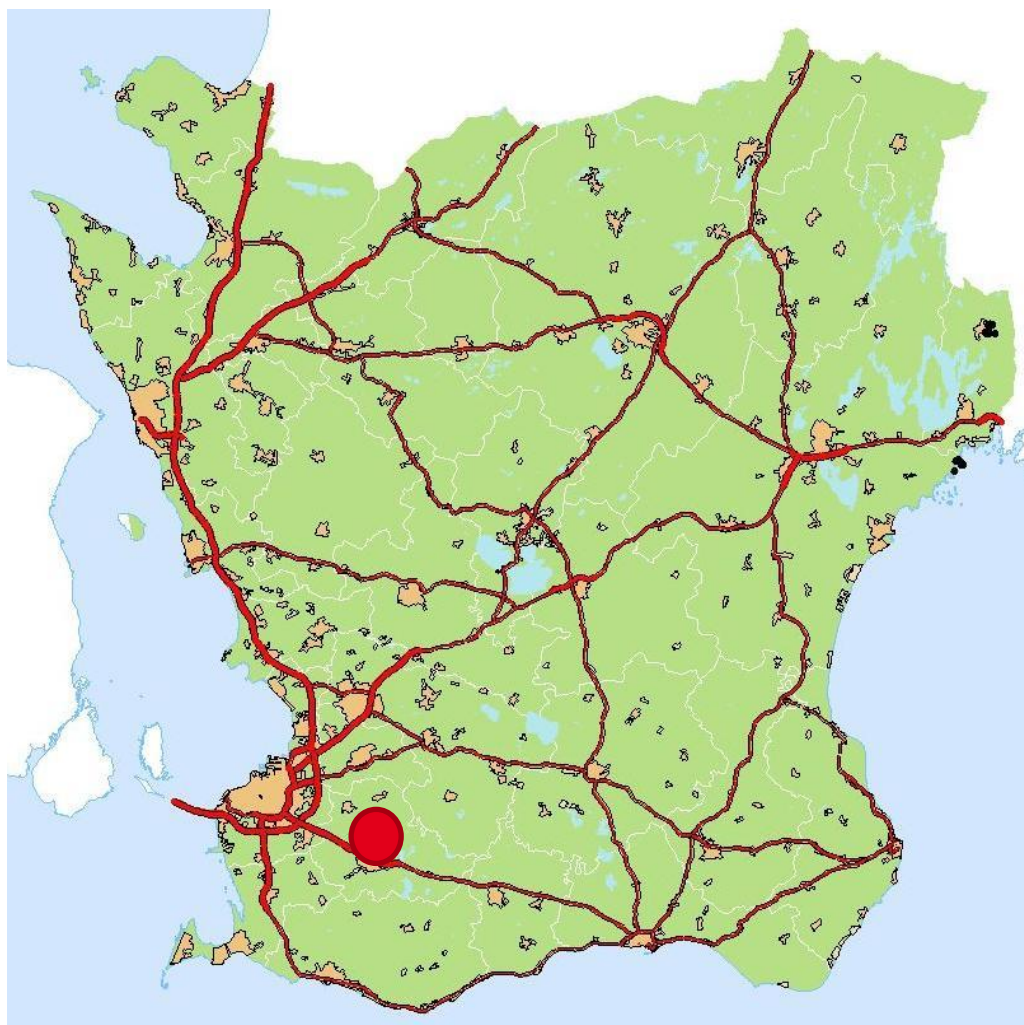

Länsstyrelsen
Skåne

Bilaga 3

Skötselplan för naturreservatet Torups bokskog i Svedala kommun

Den anger naturreservatets ungefärliga läge i Skåne © Lantmäteriet Geodatasamverkan

BILAGOR

- A. Naturreservatets gräns
- B. Natura 2000-karta
- C. Planeringsområden
- D. Stigar och anläggningar

Fastställt:	2019-05-06
Planförfattare:	Gunilla Davidsson Lundh Johan Dahlberg och Mayra Caldiz har bidragit med underlagsmaterial Suzanne Simonsson och Staffan Petersson från Malmö stad, kapitel 6 om friluftslivet.
Beställningsadress:	www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Länsstyrelsen Skåne
Diarienummer:	511-19765-2018 1263-206
Omslagsbild	Torups bokskog, Johan Dahlberg
Foto	Planförfattare om inget annat anges

Innehållsförteckning

INLEDNING.....	4
1. SYFTET MED NATURRESERVATET	5
1.1 Syftet med naturreservatet är att.....	5
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET.....	7
2.1 Administrativa uppgifter.....	7
2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden.....	7
2.2.1 Geomorfologi och hydrologi.....	7
2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria ..	7
2.2.3 Biologi.....	14
2.2.4 Friluftsliv.....	17
3. NATURA 2000.....	18
3.1 Allmänt om Natura 2000	18
3.2 Vad är bevarandestatus	19
3.3 Upekade Naturtyper och arter enligt Natura 2000 och deras bevarandestatus	19
4.1 Övergripande mål.....	21
4.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder.....	23
4.3 Hotade arter som förekommer i området.....	26
5 SPECIFIKA MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR PLANERINGSOMRÅDENA	28
5.1 Äldre bok- och ekbestånd samt klibbalkärr med begränsad skötsel – S1	28
5.2 Ädellöv- eller blandskog med naturvårdsskötsel och restaureringsåtgärder – S2	30
5.3 Barrskog, hyggen och triviallövsbestånd – S3	34
5.4 Våtmarker och kärr med begränsad skötsel – V	36
5.5 Övrig mark – Ö (0,4 ha)	39
6 FRILUFTSLIV OCH TILLGÄNGLIGHET	40
6.1 Restriktioner.....	40
6.2 Information.....	41
6.3 Vägvisning	41
6.4 Tillgänglighet, parkering.....	41
6.5 Vägar, motionsspår, stigar och leder.....	42
6.6 Anläggningar /anordningar.....	43
6.7 Eldning och grillplatser.....	44
6.8 Renhållning och sanitära anordningar.....	44
7 JAKT OCH FISKE.....	45
8 UTMÄRKNING AV NATURRESERVATETS GRÄNS	45
9 TILLSYN	45
10 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	45
10.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder.....	45
10.2 Revidering av skötselplanen	45
11 KOSTNADSANSVAR OCH PRIORITERINGAR.....	46
12. TOTAL ARTLISTA.....	49
13 KÄLLOR.....	52
13.1 Litteratur	52
13.2 Kartor, databaser och hemsidor.....	53
13.3 Muntliga kontakter.....	53

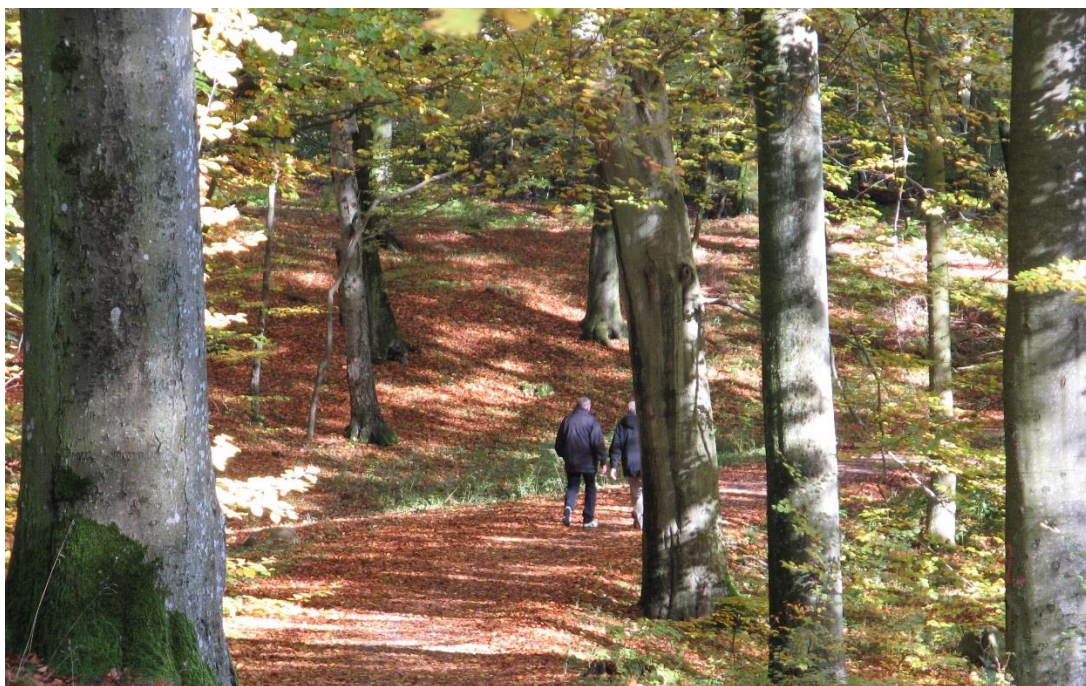
Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t ex en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl a naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

Vandring på Skåneleden som går igenom området, foto Johan Dahlberg.

1. Syftet med naturreservatet

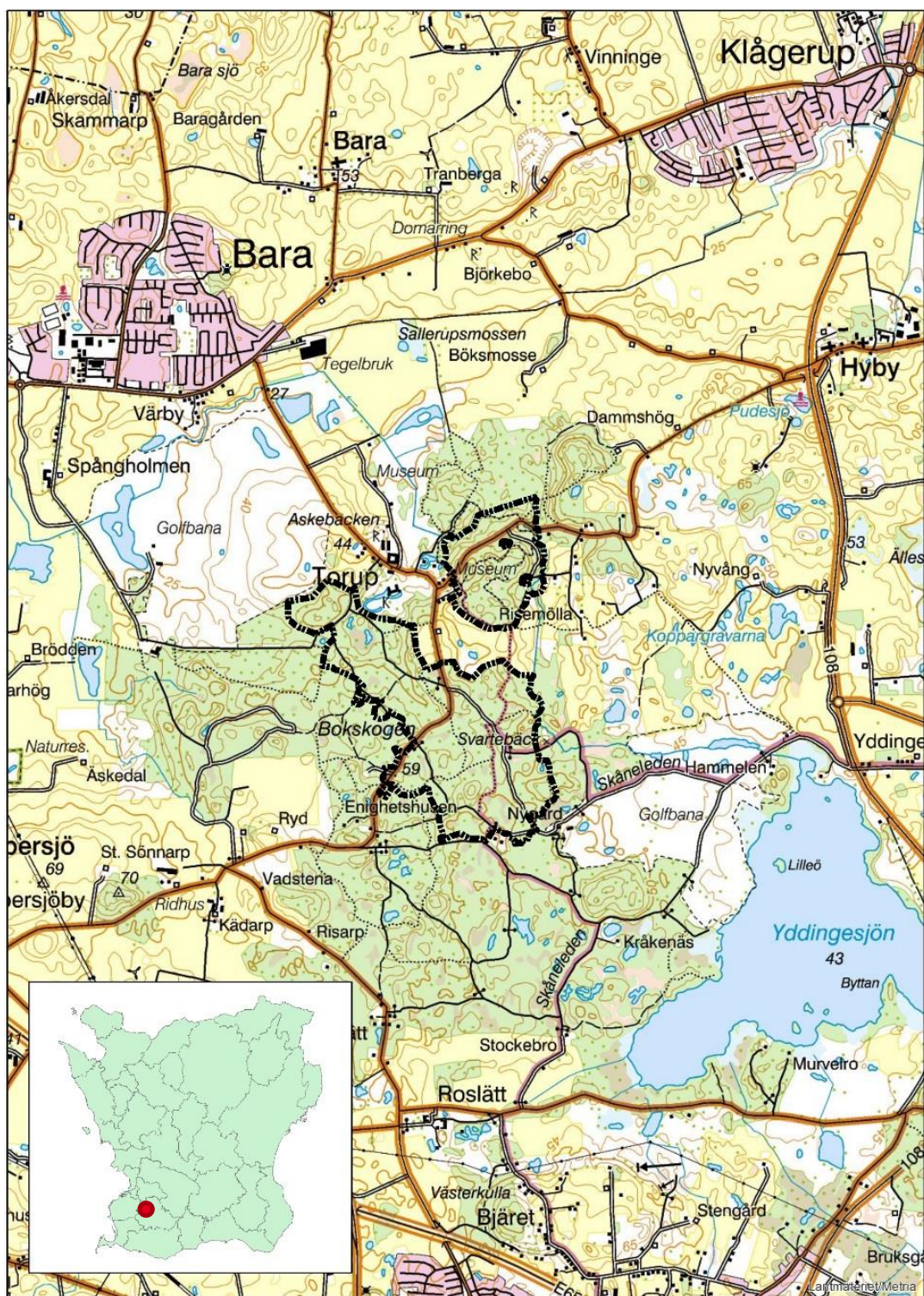
1.1 Syftet med naturreservatet är att

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla upplevelsevärdena i ett välbesökt naturområde som har stor betydelse som ett frilufts-, rekreations- och utbildningsområde för allmänheten. Syftet är också att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda, restaurera och återställa värdefulla naturmiljöer samt att återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Områdets bokskog och andra värdefulla lövträdsmiljöer med lång skoglig kontinuitet samt andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och i förekommande fall restaureras. Naturvärdena i området är särskilt knutna till ädellövskogen och dess innehåll av gamla träd och förekomsten av död och döende ved och andra värdefulla strukturer. Området ska erbjuda besökare möjlighet till olika typer av rekreations-, frilufts- och naturpedagogiska aktiviteter och upplevelser. Naturreservatet hyser även kulturhistoriska värden vilka genom förvaltningen av naturreservatet ska synliggöras och utgöra viktiga element för att förstå områdets historia, utseende och funktion.

Syftet uppnås genom att:

- anlägga och underhålla anordningar som inbjuder till och underlättar för besökare i området såsom parkeringar, stigar, skyltar, vindskydd och grillplatser.
- anordningar finns för besökare med olika behov samtidigt som de har en kanaliserande effekt i syfte att erhålla en långsiktig samexistens mellan rekreations- och friluftsliv, upplevelsevärden och biologiska mångfald.
- skogen sköts med naturvårdsinriktade åtgärder för att på sikt utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd med en naturlig intern dynamik med kontinuerligt stort innehåll av gamla träd och död ved,
- luckhuggning, ringbarkning och tillskapande av högstubbar i ung eller medelåldrig skog i syfte att skapa död ved och variation i åldersstrukturer samt för att gynna utvecklingen av grova träd,
- vid behov frihugga äldre ädellövträd,
- omföra barr-, lärk- och rödeksbestånd till ädellövskog,
- ingen levande eller död ädellövved tas bort,
- nödvändiga åtgärder vidtas för att bevara och stärka livsmiljöer för hotade arter.

Naturreservatet är markerat med svartstreckad linje på fastighetskartan (se även bilaga 1).

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Torups bokskog
Kommun	Svedala
Natura 2000 ID	SE0430178
DOS-ID	1019069
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Torup 1:1 (del av), Risemölla 1:1 (del av),
Markägarkategori	Kommun
Läge	Ca 2,5 km sydost om Bara.
Kartblad	Topografiska kartan: 02CSO Ekonomiska kartan: 02C2h (022 27)
Koordinat centralpunkt	x: 387361 y: 6158495(SWREF99)
Naturgeografisk region	6m. Sydvästra Skåne
Inskrivna nyttjanderätter	se bilaga till beslut
Gemensamhetsanläggningar	se bilaga till beslut
Förvaltare	Malmö stad (friluftsförvaltare) och Länsstyrelsen Skåne (naturvårdsförvaltare)
Areal	ca 180 ha

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

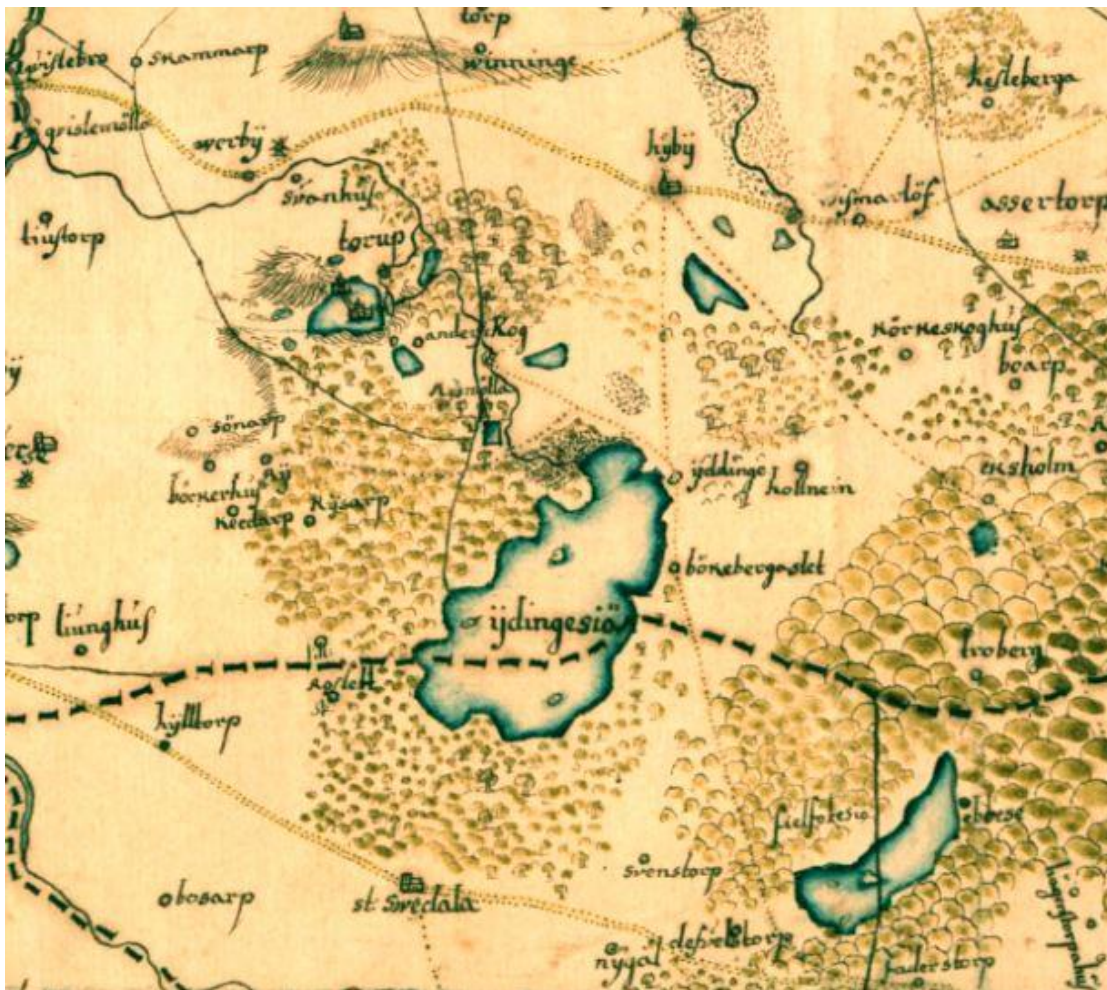
2.2.1 Geomorfologi och hydrologi

Naturreseptatet är beläget i västra backlandskapet i Svedala kommun ca fem kilometer norr om Svedala och ca tre kilometer sydöst om Bara. Berggrunden består av danielkalksten och jordarten utgörs till största delen av lerig morän, men i både nordväst och sydöst finns inslag av lera-finmo. Området är småkuperat med stort inslag av sänkor med kärr där det tidigare bedrivits torvtäkt och där det nu pågår en naturlig våtmarkssuccession. Området har påverkats genom utdikning och är således torrare än det naturligt borde vara. Områdets östra gräns sammanfaller delvis med Svartebäcken som avvattnar Yddingesjön och som sen mynnar ut i Sege å.

2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

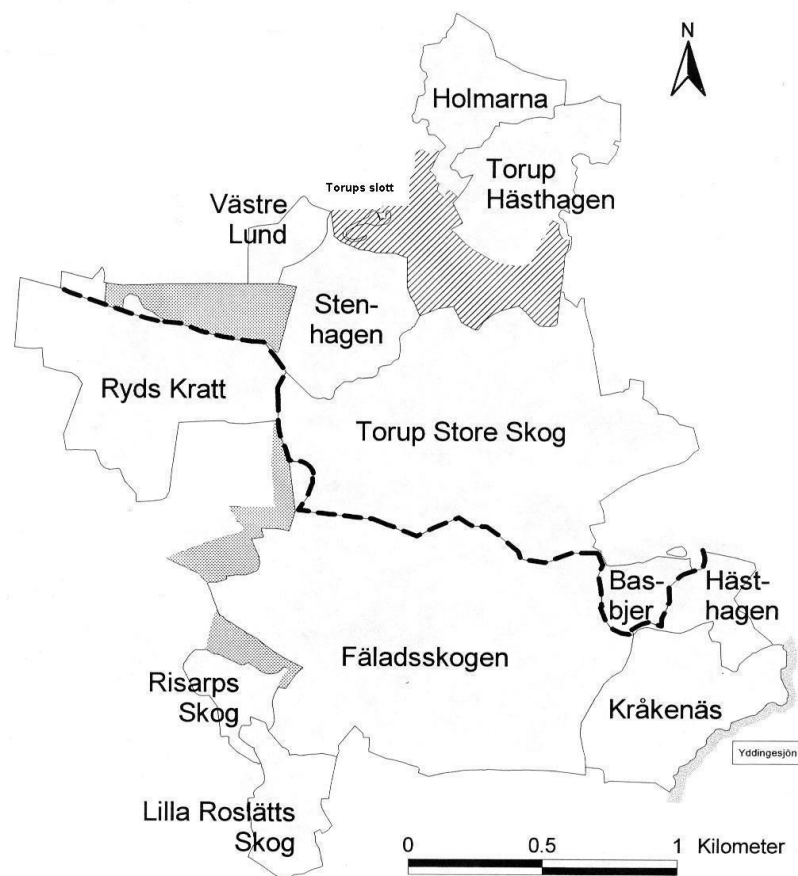
Torups bokskog har en mycket lång kontinuitet som lövskogsområde och har bevarat sin karaktär som lövskog i minst 6000 år. Pollenanalyser visar att bok har funnits där i omkring 3000 år och att boken varit det dominerande trädslaget sedan 1500-talet (Hultberg 2008).

De tidigaste skriftliga källorna om skogarna vid Torup kommer från 1600-talets första hälft. Under Sigvard Gubbes tid (1602-1636) lär skogen utgjorts av bokskog. Enligt uppgifter från 1729 beskrivs bokskogen som *"Fordom har det varit skön bok, synnerlig i förbemälte Slotsherres Sigward Grubbes tid, som höll mycken häfd och frid öfver den, så att den i hans tid såväl på stora träd som underskog sig träflig förkofrade"*. Det finns även beskrivningar (Weibull 1914-16) om att de skånska krigen påverkade skogen på så sätt att det blev "förhugget". I Torups krönika (Coyet) skildrar åtskilliga korta texter godset och skogen vid olika tidpunkter, och berör huvudsakligen skogens förmåga att ge avkastning i form av ollon till svinfoder, brännvirke eller byggnadstimmer. Att döma av krönikan tycktes ollontillgången minska efter krigen vilket var en följd av den blev "förhuggen". Från 1660- och 70-talen kan man läsa följande: *"Skough till 200 Swijns ollon – Till gården är temligt gått fiskerij och gode Jagerij parcker"*, *"Skogh till Garden af Eek Book och hassel – Muhlbete och Fälladzmarck uthj Skogen dessuthan utj Hästehagen till 20 st. nödt"*, *"Uthj Hollm Ängen ähr någon Eeke Skough sampt Hassel och annan små skough uthj Förleget ähr Assper och små Kräckemässen desslikjest – Uthj Wästre Lunden ähr Bööke Skough"*. På 1680-talet hade ollontillgången, enligt Torups krönika, minskat till 135 svins ollon. De närmast följande åren innehöll skogen föga dugligt virke; *"Muhlbete och skogh befinnas wara temmelig god män dock Består Skogen icke uthaf något synnerligt byggningz Timmer"*.

Figur 1. Burhmans karta från 1684 visar på att området dominerades av "bökeskog", dvs. utmarkskog där bokarna ofta var topphuggna för att bli gynna produktion av ollon till svinen. Det samma gäller för området söder och öster om Yddingesjön

En översiktlig karta över Skånes skogar som upprättades på 1680-talet av Gerhard von Burhman visar på att området dominerades av så kallad "bökeskog"¹, figur 1. Detta bekräftas av beskrivningarna till den första detaljerade kartan över Torup från 1694, Carte geometrique de Torup, som beskriver området som en mycket gles skog där den största delen bestod av "fäladsmark med hasle och bökestubbar". Bökestubbar kan ha varit högstubbar, kvarstående från avverkningar med yxa eller så kallade förhamlade (topphuggna) träd. Tre huvudtyper av skog kan urskiljas på denna karta; förhuggen skog, hasselbackar med ett troligt inslag av stora träd samt någorlunda välbehållen skog. Av dessa var de två förstnämnda mest utbredda varav hasselskog bland annat förekom i Västre Lund (mellanting mellan inäga och utmark). Bok- och ekskog var utbredd på utmarken (större delen av Torups Store Skog samt Basbjer) medan blandad ädellövskog fanns på inägomarken i Holmarna, Nygård (norr om Basbjer) samt i Enighetshusen (beläget i västra delen av Torups Store Skog). Ek- och bokskogen vid Basbjer var någorlunda välbehållen (Lindhagen 1999). Figur 2 visar på de historiska markområdena och dessa namn inom området och angränsande marker i söder.

Figur 2. Kartan visar historiska markområden i skogarna väster om Yddingesjön, i Svedala kommun. Streckad linje markerar gränsen mellan Torups och Skabersjö gods ägor, gråa områden visar skogsplanteringar på åkermark (de allra yngsta är dock inte med) och streckade områden markerar mer eller mindre öppen mark (Brunet 2005).

¹ Utmarkskog med bok som ofta var topphuggen för att bli gynna ollonproduktion.

Uppgifterna om Torups bokskog från 1700-talet är mer knapphändiga. I Torups krönika (Coyet) finns en beskrivning från 1720-talet som berättar om en fortfarande illa förhuggen skog; *"Torup är en skog som delas i fyra delar nemligen: Storskog, Westanskog, Riseberg och Westerlund, hvilka alla nu äro illa förhuggne."* Återkommande uppgifter om Torups bokskog från 1700-talet nämner hur skogen "sparades" och i viss mån skonades från hårt bete, vilket troligen ledde till en återhämtning av skogen under detta århundrade (Lindhagen 1999).

Figur 3. Karta från 1799 över frälse säteriet Torup med tillhörande ägor beskriver skogen som en mycket frodig och stor bokskog.

Detta kan jämföras med många andra skånska skogar som under denna tid blev fäladsmarker. Godsens fredande av ung bok och minskat betestryck, bland annat beroende på boskapspest, ledde under 1700-talet till en kraftig ökning av bok på bekostnad av andra lövträd.

Från 1799, då Axel Stiernblad Torup ägde godset, finns en detaljerad karta och beskrivning över godset, figur 3. Här beskrivs en mycket frodig och stor bokskog, ställvis uppblandad med ek, alm, ask, asp och fågelbär. Beskrivningen visar även att en stor del bok årligen såldes till slätten i väster. En god förvaltning sörjde för förnyringen genom att flera tusen bokplantor släpptes upp per år *"som ganska frodig och obehindrat växa i hänseende till bördiga jordmånens och att i dessa trakter hvarken höstas eller betas"*. Förutom denna högskog fanns ett litet område med mager enebevuxen fäladsmark, dock kan inga hasselskogar skönjas på denna karta. I Torups krönika finns en text från 1804 som baserar sig på kartan från 1799 och tyder på att visst ollonbete skedde i skogen även vid denna tid (Lindhagen 1999).

Den nye ägaren till Torup i början av 1800-talet, Gustaf Julius Coyet, hade svårt att få ihop ekonomin, därför *"tillgrip Coyet den enda utväg, som stod honom till buds, att hugga skog i stor skala"*. Senare lär dock Coyet ha skött skogen väl och tidsenligt så att den tillväxte och frodades, dock *"sparades den ej så ängsligt som förr"* (Coyet). Dessa kraftiga huggningar kan skönjas på den Skånska Rekognosceringskartan från 1812-1820. Här överensstämmer

Figur 4. Skånska Rekognosceringskartan från 1812-1820.

gränserna för lövskogen tämligen väl med gränserna från 1799 års karta med ett markant undantag; trädsymboler saknas för i stort sett hela Store Skog och delar av Hästhagen.

1884 till 1940 ägdes Torup av makarna Gustaf Johan och Henriette Coyet. En skogskarta från 1945 visar att äldre bokbestånd präglade området. Ägarna hade ett intresse för park och trädgård vilket resulterade i en försiktig skötsel av skogen under denna period. Detta ledde till en ovanlig rikedom av stora gamla lövträd vilka hade sitt ursprung i de stora bokför-ynglingarna efter huggningarna under 1800-talets första hälft.

I jämförelse mellan generalstabskartan från 1864 (figur 5) och den ekonomiska kartan från 1913 (figur 6) och är det ingen större skillnad på skogens utbredning. De största skillnaderna är de små granplanteringar som syns på 1913 års karta vilka tillkom för att fylla ut luckor i lövskogen.

Figur 5. Generalstabskartan från 1864

1967 fälldes en svår storm stora delar äldre bokskog i området. 1970 köpte Malmö stad Torups gods för att säkra och utveckla området som kommunal friluftsskog. Efter stormen planterades bokskog på 30- 40 hektar stormfällan under åren 1971-1972.

De största förändringarna som skett från 1980-talet och framåt, framförallt under början av 1990-talet, var omfattande föryngringsavverkningar i bokskogen. År 2004 är arealen skogsbestånd äldre än 100 år cirka 46 hektar att jämföra med de 92 hektar skog över 100 år som fanns 1983

Sammantaget kan man säga att den varierande markanvändningen och omfattningen av densamma under olikatidsepoker påverkat skogen i olika omfattning. Området har dock

Figur 4. Häradsekonomska kartan från 1913. Lövträd är utritade med cirklar och barrträd med stjärnor. Kartan visar på att området domineras av lövträd med lite inslag av granplanteringar samt en rik förekomst av kärrmarker (tvärstreckade områden).

under de senaste 500 åren bevarat sin karaktär som ett stort sammanhängande bokskogsområde.

Kulturhistoriska värden

Torups slott, som ligger strax utanför naturreservatet, byggdes på 1540-talet i en tidigare uppdämd sjö som numera till största delen är utdikad. Idag är slottet en av Skånes bäst bevarade 1500-talsbyggnader (Rosengren 2001). Godsmiljön och skogen i området innehar höga kulturhistoriska värden. De äldsta kända beläggen från det medeltida godset Torup är från 1309, då platsen benämndes Thortorop. Det finns ett flertal fornlämningar vid Torups slott strax utanför naturreservatet, bland annat det medeltida slottet som blev ödelagt under en grevefejd på 1530-talet och låg norr om gårdsbyggnaderna på Askebacken. En annan kulturhistorisk lämning är gravplatsen vid Västerlund ungefär 400 meter väster om slottet. I övrigt har man hittat ett flertal lämningar från stenåldern i området. I öster vid Sågverksgården har man funnit ett flertal flintyxor och i Tyska mossen väster om slottet har man gjort ett större fynd bestående av stenklubbor, skafthålsyxor och stenar med skålgropsformade fördjupningar.

Torups slott, foto Johan Dahlberg.

2.2.3 Biologi

Västra backlandskapet är en trakt med särskilt värdefull ädellövskog. Särskilt utmärkande för trakten är godsens bokskogar, men värdefulla sumpskogar och ekmiljöer förekommer också (Brunet 2005). Flera av bokbestånden i området är idag 120 - 170 år gamla och har vuxit upp efter omfattande avverkningar på 1800-talet. Naturreservatet utgörs till största delen av Natura 2000-området Torup och består till största delen av näringsrik bokskog (9130) men det finns även inslag med näringsfattig bokskog (9110) och klubbalkärr, se vidare kapitel 3.3. I

hela området förekommer det inslag med mindre sänkor med kärr som i varierande grad domineras av björk. Det finns även mindre områden med gran, lärk, rödek och sykomorlön.

Områdets naturvärde är mycket högt och har bedömts som ett av de rikaste områdena för vedlevande insekter i Skåne. Tillsammans med flera andra områden i västra backlandskapet hyser det en extremt rik fauna av vedskalbaggar (Arup, Hansson & Huggert 2001; Brunet 2005; Brunet & Isacson 2008) med bl a bokblombock (VU) och taggbock (NT), se även kapitel 12. En undersökning av vedlevande skalbaggar i området som genomfördes år 2004 visar att gamla bokar och ekar, högstubbar samt kontinuiteten av dessa är av central betydelse för den mycket rika insektsfaunan (Brunet & Isacson 2008). För att det ska vara långsiktigt gynnsamt för insektslivet behövs det dock mer död ved i området.

Sensommaren 2006 sågs hur ett par taggbockar *Prionus coriarius* kröp ut ur de nedre delarna av en bok. Foto: Länsstyrelsen i Skåne.

Ytterligare en bidragande orsak till områdets artrikedom är att Roslätt-Bökeberg, ett område med mycket rik fauna av vedlevande skalbaggar, ligger i nära anslutning till naturreservatet. Dessa två områden binds samman av spridda gammelträdsmiljöer längs Yddingesjöns strand vilka kan ha fungerat som korridorer för att underlätta en återkolonisation efter hårda avverkningsperioder (Brunet 2003).

Skogsbrynen mot jordbruksmarkerna i området betyder mycket för skogarnas rika fauna av vedlevande insekter. I brynen finns blommande träd och buskar vilket utgör en födokälla för insekterna. Skogsbrynen hyser även ofta gamla träd och död ved vilket är en viktig livsmiljö för vedlevande insekter som trivs i ljus och halvskugga.

Kantzoner mot bokskogens många våtmarker är också av stor betydelse för hotade insekter och lavar, bl. a. på grund av att dessa hyser gott om död ved och gamla träd samt ett fuktigt mikroklimat. Våtmarkerna i området tillför ytterligare en livsmiljö för olika arter och skapar variation i landskapet. Det finns flera avvattnande diken i skogen som med fördel kan tillåtas växa igen för att återgå till en naturlig hydrologi. Detta skulle gynna andra trädslag såsom ek

vilket är önskvärt, men är under förutsättning att det inte skadar andra intressen eller mark utanför naturreservatet.

Bilderna visar på ur naturvårdssynpunkt värdefulla strukturer på träden t ex håligheter, barkskador, död ved, högstubbar, lågor och grova träd.

Området hyser även en rik funga och ett rikt fåltskikt. En förhållandevis stor del av skogen utgörs av föryngringsskog med tät föryngring av bok vilket påverkar ljusförhållandena på marken och därmed fåltskiktet. Generellt kan man säga att de norra delarna utgörs av ett rikare mer lundartat fåltskikt medan de södra delarna är av mer hedartad karaktär. Bland de arter som

påträffats är strävlost (NT), myskmadra, skogsbingel, vitsippa, gulsippa, skogsknipprot, lundvårlök och hässlebrodd. Strävlost missgynnas när det blir för mörka förhållande och påträffas därför idag företrädesvis i vägrenarna. Vad gäller lavfloran är det framförallt de gamla grova solitära träden av ek och bok i norra delen av rekreationsområdet, vilka ligger utanför naturreservatet, som hyser en värdefull lavflora.

År 2010 utfördes en fladdermusinventering i området och då noterades 11 av landets 19 fladdermusarter och lokalen hör därmed till de artrikare områdena i Sverige. De ovanliga arterna som observerades är fransfladdermus (VU), mindre brun fladdermus (tidigare Leislers fladdermus) (CR), sydfladdermus (EN), barbastell (VU) samt en mycket stor mängd inspelningar av sydpipistrell (tidigare pipistrell) (CR). Vid inventeringen gjorde man bedömningen att det rörde sig om minst två exemplar av sydpipistrell. Detta tillsammans med den stora mängden inspelningar av arten gjorde att man misstänkte att en koloni fanns någonstans i området. Det finns sedan tidigare bara ett fåtal kända kolonier av sydpipistrell i Sverige. För barbastell finns även ett nationellt åtgärdsprogram för arten (2015–2019).

För en förteckning över hittills kända rödlistade arter hänvisas till den totala artlistan kap 12.

2.2.4 Friluftsliv

Området i sin helhet har med sitt tätortsnära läge i en storstadsregion ett stort värde som ett rekreations- och motionsområde och som ett värdefullt utflyktsmål för ett mycket stort antal besökare, ca 500 000 per år. Området kan nås med buss från Malmö centrum lördagar, söndagar och helgdagar. Det finns en cykelbana till området från Malmö och Bara.

Även ur ett historiskt perspektiv har bokskogen vid Torup varit ett av Malmöbornas populäraste utflyktsmål i nära 200 år. Vid förra sekelskiftet anlades ett stickspår till området från järnvägen mellan Malmö och Genarp som var i bruk fram till 1948, vilket ledde till att Torup och bokskogen blev ett populärt utflyktsmål. Det anlades även en restaurang och en dansbana och på försommarhelger kunde besökarna räknas i tusental. Numera är detta nedlagt, men spår efter festplatsen och banvallen kan ännu ses. Malmö stad köpte området, Torups gods, 1970 för att säkra och utveckla det som en friluftsskog till gagn för Malmöborna. Malmö stad har sedan dess arbetat aktivt med att bevara och utveckla området som ett frilufts- och rekreationsområde för Malmöborna. Tillgängligheten är god och området lockar olika besöksgrupper såsom motionärer, vandrare, ryttare, cyklister, förskole- och skolgrupper samt olika föreningar som nyttjar området som ett friluftsområde. Malmö stad driver en friluftsgård med café och motionsanläggning som ligger i anslutning till naturreservatet och härifrån utgår flera motionsspår.

Området besöks årligen av ett stort antal förskole- och skolgrupper, foto Johan Dahlberg.

I anslutning till naturreservatet ligger även Torups slott som till viss del är öppet för guidade visningar för allmänheten samt Torups by med bl a Friluftsgården och Nya skolan, mötesplatsen Stallarna med eventlokalen Stenladan och Expo Torup som är en pedagogisk utställning om området. I närheten ligger också Statarmuséet och Bokskogens golfklubb samt PGA.

3. Natura 2000

Detta kapitel är till stor del hämtat från Natura 2000-områdets bevarandeplan. För ytterligare information om Natura 2000-området hänvisas till bevarandeplanen (SE0430178).

3.1 Allmänt om Natura 2000

I samband med inträdet i Europeiska Unionen har Sverige accepterat att delta i arbetet med att etablera ett nätverk av skyddade områden i Europa kallat Natura 2000. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen i enlighet med två direktiv inom naturvårdsområdet, EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet) och EU-rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) inklusive direktivens uppdateringar.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom naturreservatet kräver samråd och i vissa fall tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa fullgod bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Naturtypernas fullständiga namn med tillhörande koder redovisas i tabell 1.

3.2 Vad är bevarandestatus

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha fullgod bevarandestatus. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan fullgod bevarandestatus innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär fullgod bevarandestatus att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig.

3.3 Utpekade Naturtyper och arter enligt Natura 2000 och deras bevarandestatus

Naturtyper och arter

Skogen i Natura 2000-området Torup utgörs till största delen av näringsrik bokskog (9130) med arter i fält- och bottenskikt som exempelvis strävlost (NT), vitsippa, skogsbingel, myskmadra, gulplister, lundslok, hässlebrodd, harsyra och vågig sågmossa. På gamla träd har bland annat de typiska arterna bokvärtlav (NT), gulnål och platt fjädermossa påträffats. I södra delen av området finns inslag med näringsfattig bokskog (9110). Här består florans av ett fåtal arter som kruståtel, blåbär, lundgröe och skogsbjörnmossa. Längst i söder, mellan Nygårdshuset och Skogstorpet, finns övergångsformer mellan näringsfattig och näringsrik bokskog samt en svåravgränsad mosaik av dessa naturtyper. I övergångszonerna växer bland annat kruståtel samt sparsamt med hässlebrodd och harsyra i fältskiktet.

I bokskogarna finns rödlistade lavar med fragmenterade utbredningar samt en artrik kärlväxtflora och funga. Särskilt artrik är bokskogen med avseende på vedlevande insekter. Nitton av de vedlevande insekter som har hittats i Natura 2000-området är upptagna på den nationella rödlistan², exempelvis bokskogsrödbeck (VU) och bokblombeck (VU). I Natura 2000-området och dess närområde (inom niohundra meter från Torups yttergräns) har totalt femtio rödlistade insekter påträffats. De vedlevande insekternas förekomster är knutna till död ved i högstubbar, lågor, döda grenar och levande träd. Högstubbar finns spridda i stora delar av området, men ansamlingar kan urskiljas vid exempelvis Sågverksgården, Västerlund och Tyska mossen (Brunet & Isacson 2008). I dessa områden, samt öster om Skogstorpet, påträffas även stora ansamlingar av gamla överståndare.

Bevarandestatus

TVå delområden med naturtypen näringsrik bokskog (9130) belägna vid Västerlund och Tyska mossen uppfyller kriterierna för fullgod bevarandestatus, se tabell 1 och kartbilaga 2.

² Hotkategorier enligt fastställd svensk rödlista av ArtDatabanken från 2015. Hotkategorierna är: NT=missgynnad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, CR=akut hotad, RE=försvunnen och DD=kunskapsbrist, LC= Rödlistade 2005, numera livskraftiga populationer; S= Signalart; ÅGP= ingår i en åtgärdsprogram för hotade arter.

Här finns rikligt med gamla träd (mer än 10 per hektar), rikligt eller mycket rikligt med död ved (15-40 m³ per hektar respektive mer än 40 m³ per hektar), tre eller fler trädskikt samt ett flertal rödlistade arter. Merparten av naturtyperna har dock bedömts som ej fullgod bevarandestatus med avseende på struktur och påverkan (tvåskiktade områden med överståndare). Flera av områdena uppfyller dessutom inte kriterierna med avseende på antalet gamla träd (mindre än 2 per hektar) och/eller mängden död ved (mindre än 5 m³ hektar). Antal rödlistade arter av vedlevande insekter i Torup stärker områdenas status som restaureringsmark.

I vissa delar av bokskogen saknas för yngning av bok.

En stor del av bokskogen uppfyller inte kriterierna för naturtyp och har klassats som utvecklingsmark. Dessa områdena är antingen enskiktade och relativt unga eller tvåskiktade med liten mängd död ved (mindre än 5 m³ per hektar) och relativt sparsamt antal överståndare. Inga eller endast ett fåtal rödlistade arter är kända. En kontinuitet av död ved i olika nedbrytningsgrader samt gamla och grova träd är förutsättningen för en rik biologisk mångfald i området och är av central betydelse för den rika insektsfaunan. Dessa förutsättningar kan upprätthållas med en varierad åldersstruktur i trädskiktet med både gamla och grova träd samt ersättare till dessa. En varierad åldersstruktur bidrar dessutom till ett gynnsamt mikroklimat för bland annat många skogslevande lavar. I området är det framförallt skogspartierna väster om slottet vid Västerlund som hyser en kontinuitet av gamla ekar och bokar (Brunet 2003). Mängden död ved i området uppskattades till mellan 8-10 m³/ha år 2004 (Brunet & Isacson 2008). För att den regionala faunan av vedlevande skalbaggar ska kunna överleva på lång sikt i bokskogar krävs det omkring 40 m³/ha död lövved varav ca 25 m³/ha grövre än 30 cm i diameter (Müller 2005). För de mest krävande arterna krävs det troligen minst 40 - 60 m³/ha död ved för deras överlevnad (Brunet & Isacson, 2008) och närmare 150 m³/ha för att de ska kunna öka i individantal och sprida sig (Müller 2005).

Tabell 1. Torups naturtyper med arealer från bevarandeplanen från 2016. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyper	Areal (ha)		
	Fullgod	Icke fullgod	
Näringsrik bokskog (9130)	7,6	65,5	73,1
Näringsfattig bokskog (9110)	-	8,3	8,3
Total areal naturtyper	81,4		81,4
Utvecklingsmarker			
Utvecklingsmark mot 9130	33,5		
Utvecklingsmark mot 9110	4,7		
Total areal utvecklingsmarker	38,2		

4 Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning

4.1 Övergripande mål

Förutom de övergripande målen finns det områdesspecifika sådana vilka redovisas i kapitel 5 under respektive planeringsområde.

Det övergripande målet med naturreservatet är att bevara och utveckla ett bokskogsområde med höga naturvärden samt att bevara och utveckla områdets värde för upplevelser genom rekreation, friluftsliv, motion och utbildning. De framtagna bevarandemålen för skogen är långsiktiga och det som gäller när området uppnått gynnsam bevarandestatus.

SKOG

Områdets naturvärden är till största delen knuten till bokskogen och då framförallt till de gamla träden som erbjuder de strukturer och miljöer som många organismer är beroende av såsom håligheter, död ved, uppsprucken bark, savflöden mm. Det finns även ett betydande inslag med gamla grova ekar i området, ofta i brynzoner och i anslutning till de små våtmarksområdena, vilka också är av stor betydelse för mångfalden i området.

Målet med skötseln av skogsområdena är att uppnå gynnsam bevarandestatus för de ingående naturtyperna och dess typiska arter samt att rödlistade arter och arter som bedömts som särskilt skyddsvärda ska tillförsäkras goda livsmiljöer.

Områdets bokskog ska på lång sikt domineras av gammal flerskiktad bokskog med riklig mängd död ved och med inslag av ek och andra lövträd samt blommande buskar i brynen. Ädellöv- och blandlövslogen ska ha en naturlig karaktär med variation i trädslag, ålder och struktur vilket innebär att den ska vara flerskiktad med god förekomst av grova och/eller äldre ädellövträd samt en långsiktig, kontinuerlig förekomst av död lövved i olika nedbrytningsstadier och dimensioner. De unga eller medelåldriga produktionsskötta bokbestånden som är ensartade, likåldriga ska skötas med naturvårdsåtgärder så att utvecklingen mot naturskogliga bestånd med flerskiktning och substrat/livsmiljöer för hotade arter påskyndas.

De fuktiga skogarna ska utgöras av klibbalkärr med inslag av björk och andra lövträd.

Bestånd med lärk och rödek ska avverkas och omföras till ädellöv- och/eller blandlövskog på i första hand naturlig väg. De små bestånden med gran och cypress som finns ska stå kvar och avvecklas på naturlig väg och ska på lång sikt utvecklas till ädellöv- eller blandlövskog på naturlig väg. Sykomorlönns finns spridd i hela området och i vissa partier är den det dominerande trädslaget (medelåldersbestånd). Målet är inte att gynna sykomorlönns men den ska inte heller bekämpas. Målet med renodlade medelåldriga bestånd med sykomor bör vara ädellöv- eller blandlövskog.

Förekommande karaktäristiska naturtyper och arter enligt Natura 2000 ska ha en långsiktigt gynnsam bevarandestatus. Nedan redovisas de målbildindikatorer som finns med i bevarandeplanen för Natura 2000-området, dvs för naturtyperna näringsfattig bokskog (9110) och näringsrik bokskog (9130).

Målbildindikatorer

Areal naturtyper

- Arealen näringsrik bokskog (9130) är minst 73,0 hektar. På sikt kan arealen utökas med utvecklingsmarkernas areal till sammanlagt 106 ha.
- Arealen näringsfattig bokskog (9110) är minst 8,3 hektar. På sikt kan arealen utökas med utvecklingsmarkernas areal till sammanlagt 13 ha.

Ekologiska strukturer och funktioner

- Volymen av grov, död ved (mer än 30 cm i diameter) är i genomsnitt minst 20 m³/hektar. Totalt är volymen död ved i genomsnitt minst 30 m³/hektar så att området ska kunna upprätthålla långsiktigt livskraftiga populationer av flertalet rödlistade arter.
- Antalet träd med en minimiålder på 150 år är i genomsnitt minst 15 stycken per hektar, med ett minimum på 10 stycken per hektar.
- Träd finns i minst två skikt där den undre skikthöjden är högst ½ av den övre. Varje skikt håller en minsta grundyta om 5 m²/hektar som utgörs av minst 50 % bok.

Typiska arter för naturtyperna

- De typiska arternas utbredningsområden minskar inte, dvs. de finns kvar i de delområden (basinventeringsytor) där de tidigare har påträffats. Typiska arter som påträffats är gulplister, skogsbingel, strävlost, lundslok, myskmadra, sårläka, guldlocksmossa, platt fjädermossa, trubbfjädermossa, trädporella, ärgmossor, bokvårtlav och gulnål.
- Bokvårtlav finns på fler än två träd (nuvarande förekomst) i naturtypen 9130.
- Den typiska arten stiftklotterlav förekommer i naturtypen 9130.

REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Naturreservatet är en del av ett större sammanhängande område där friluftsförvaltaren (Malmö stad) arbetat mycket med att bevara och utveckla områdets upplevelsevärde för rekreation, friluftsliv, motion och utbildning. Målet är att kunna erbjuda upplevelser för olika besöksgrupper med olika behov i samklang med naturvärdena. Befintliga anordningar ska bibehållas och utvecklas och olika aktiviteter, t ex ridning och cykling, ska kanaliseras för att undvika konflikter mellan olika besöksgrupper.

I skogsområdet Hästhagen (väster om friluftsgården) finns det belysta motionsspår. Skogen är tydligt tvåskiktad, dvs överståndare med en tät förnygring.

4.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

Förutom de generella riktlinjerna och åtgärderna finns det områdesspecifika sådana vilka redovisas i kapitel 5 under respektive planeringsområde.

Skötseln av området ska bidra till att uppfylla syftet med naturreservatet vilket innebär att hänsyn ska tas till friluftsliv, rekreation och utbildning samt natur- och kulturmiljövärden. Natura 2000-området samt övriga värdekärnor sköts i huvudsak genom naturvårdsåtgärder för att gynna biologisk mångfald och friluftslivet.

För skogen innebär det att:

- inget produktionsinriktat skogsbruk ska bedrivas,
- självföryngring av ädellövträd ska tillvaratas så långt det är möjligt,
- inga träd äldre än 100 år bör åtgärdas (fällas, ringbarkas osv.),
- bok ska vara det dominerande trädslaget men andra lövträd än bok såsom t ex ask, ek, skogslönn, lind, rönn, sälg, björk ska alltid gynnas genom framhuggning för att bryta den ensartade karaktären och därmed öka den biologiska mångfalden. Blommande buskar ska alltid gynnas,
- om alm finns ska avståndet mellan individer överstiga 25–30 m efter röjning i syfte att undvika rotkontakt för att minska risken för spridning av almsjukan,
- äldre bestånd lämnas till största delen utan åtgärder för att på sikt utvecklas till en naturskog genom naturlig intern dynamik, dvs. en skog med varierad åldersstruktur och kronslutenhet, rik tillgång på död ved samt en rik flora och fauna,
- i yngre och/eller medelålders produktionspräglad bok- och blandskog ska naturvårdsåtgärder utföras med syfte att gynna en snabbare utveckling av naturliknande strukturer och/eller för att gynna särskilda arter eller för att gynna friluftslivet t ex genom småskalig luckhuggning, frihuggning av träd (ersättningsträd eller andra lövträd än bok), ringbarkning, tillskapande av högstubbar eller andra veteraniseringsåtgärder³,
- luckor i unga eller medelålders bestånd ska skapas i samma låga takt som i en naturskog vilket innebär ca 1 % av arealen årligen. Luckornas storlek bör variera i storlek och form och levande träd lämnas kvar inne i luckorna,
- främja utvecklingen av undertryckta och senväxta träd av framförallt bok,
- äldre ädellövträd, främst ek och bok, eller på annat sätt biologiskt värdefulla träd friställs vid behov. Detta görs för att förlänga livslängden hos grova och/eller vidkroniga träd eller för att öka solbelysningen på stammar och grenar,
- klibbalkärren lämnas i det närmaste utan åtgärder för att utvecklas genom naturlig intern beståndsdynamik. Om det bedöms som nödvändigt för att gynna hotade arter kan åtgärder såsom t ex friställning av äldre träd och ersättare till dessa, röjning av gläntor samt skapande av död ved utföras,
- granbestånd lämnas utan åtgärd för att på sikt utvecklas till ädellöv- eller blandlövskog med ev. inslag av gran,
- rödeks- och lärkbestånd avvecklas och omförs till bok- eller blandlövskog på naturlig väg,
- bryn med insektspollinerade träd och buskar ska gynnas och hänsyn ska tas till kontinuiteten av gamla träd, framförallt ekar, och blommande buskar,

³ Veteranisering är ett samlingsbegrepp för att skapa strukturer i träd som normalt uppkommer vid hög ålder.

- i princip all ädellövved som framkommer naturligt eller efter åtgärder lämnas inom naturreservatet. Vid skötselåtgärd i yngre bestånd med tät föryngring kan visst uttag ske med tanke på friluftslivet. Träd som fallit över stig/väg/parkering eller annan anläggning får flyttas åt sidan,
- våtmarker lämnas i huvudsak orörda men kan röjas vid behov,
- arter som är främmande för området ska bekämpas. Sykomorlön är undantaget men bör missgynnas vid skötselåtgärder till förmån för ädellövträd,
- samtliga åtgärder ska ske med stor försiktighet, företrädesvis motormanuellt, för att skador på mark inte ska uppkomma,
- hydrologin får inte skadas vid skötselåtgärder,
- överlag bör underhåll av befintliga diken ej utföras för att på så sätt gynna andra trädslag än bok, t ex ek. I dikningsföretag (Svartebäck) och diken som kan påverka anordningar i eller utanför naturreservatet eller mark utanför naturreservatet ska dock underhåll fortgå,
- skötselåtgärder i skogen bör prioriteras där det även gynnar friluftslivet, t ex i anslutning till stigar och rastplatser, för att på så sätt få bättre sikt in i skogen så att t ex gamla grova träd framträder tydligt. Ur säkerhetssynpunkt bör inte veteraniseringståtgärder utföras för nära stigar och uppehållsplatser.

För friluftslivet och anläggningar mm. innebär det att:

- anordningar anläggs och underhålls vid behov och anpassas till olika besöksgrupper,
- stigar märks ut för anvisning till var man t ex får cykla och rida,
- träd och grenar som utgör fara för eller försvårar framkomligheten för besökarna eller som riskerar att skada anordningar eller byggnader kan tas ner och lämnas som död ved på platsen eller i nära anslutning,
- träd som fallit över stig/led/väg får flyttas åt sidan.

Vid skötsel- och restaureringsåtgärder gäller att:

- röjningsrester sparas både där de faller eller i form av faunadepåer i både ljusexponerade och skuggiga miljöer inom naturreservatet. Om det bedöms påverka besökarnas framkomlighet kan det dock tas bort,
- bestående skador på mark ska undvikas. Skötselåtgärder ska därför utföras motormanuellt så långt det är möjligt. I annat fall ska maskiner med lågt marktryck användas så att körsador på mark undviks. Utforsling bör ske vid tjäle eller vid längre torrperioder,
- vid avverkning av lärkträdsbestånd eller annat barr ska alla lövträd och buskar sparas,
- virke från lärkavverkningar eller annat barr och rödek får bortforslas,
- virke som avverkas av markägaren enligt överenskommelse i samband med intrångsavtalet får bortforslas,
- plantering med material från plantskolor ska undvikas för att minimera risk för spridning av patogener, t ex algboksvamp. Vid ev. sådd eller plantering ska plantmaterial vara från frö från Torups bokskogsområde.

4.3 Hotade arter som förekommer i området

Nedan beskrivs några av de hotade arterna som förekommer i området och skötselåtgärder för att gynna dessa.

Fladdermöss

Generellt kan man säga att äldre bokskog är ett viktigt habitat för flera fladdermusarter, tex för fransfladdermus och bechsteins fladdermus som jagar springande på marken, framförallt i bokskog med lite eller ingen markvegetation. De äldre träden med håligheter och sprickor i barken är även betydelsefulla för flera arter och utnyttjas för vintervila, överdagningsplatser samt för yngelkolonier. I samband med skötselåtgärder i skogen är det viktigt att dessa träd inte avverkas.

Flera fladdermusarter gynnas även av bete, slåtter, hamling av träd, samt äldre gårdsbebyggelse. Eftersom fladdermössens föda består av insekter såsom fjärilar, skalbaggar, tvåvingar och steklar är det viktigt att det även finns hävdade marker i omgivningen samt vägrenar och brynmiljöer med ett rikt blommande fålskikt, vilka utgör bra livsmiljöer för insekter.

Skalbaggar med tyngdpunkt på vedlevande arter

Taggbock (*Prionus coriarius*) - NT

Larvutvecklingen tar 3-5 år och sker i grova döda rotdelar av både löv- och barrträd men främst i gamla bok- och ekbestånd. Därefter tar den sig ut ur veden till omgivande jord där förpuppningen sker i sammankittade jordpartiklar. När skalbaggen är fullbildad lämnar den jorden från mitten av juli till början av augusti. Skalbaggen är nattaktiv. Arten har haft en minskande trend under hela 1900-talet och det främsta hotet är minskad tillgång till substrat och ett ogynnsammare mikroklimat i alltför slutna bestånd i produktionsskogar. För att gynna arten ska halvöppna bok- och ekbestånd med en kontinuitet av skadade och döda träd bevaras.

Bokblombock (*Stictoleptura scutellata*) - VU

Arten påträffas framförallt på bok och larvutvecklingen sker i torr, hård, solexponerad ved, främst i övre delen av högstubbar men även i skadade stamdelar på levande träd och i grövre gren- och stamdelar som ligger på marken. Samma träd/gren/stamdel utnyttjas under flera år. Larvutvecklingen tar tre år eller mer. Den fullbildade skalbaggen flyger från midsommartid och en månad framåt och påträffas krypande på eller flygande runt sin livsmiljö. Största hotet är brist på lämpliga bokskogsmiljöer, dvs skog med rik förekomst på högstubbar, gamla grova, levande bokar med döda toppdelar som är solexponerade. Arten gynnas därmed om bokbestånd omförs till naturskogar där innehållet av lämpliga substrat får utvecklas.

Läderbagge (*Osmoderma eremita*) - NT

Arten påträffas framförallt på ek men även på ask, bok, lind, klibbal, hästkastanj, alm, apelf och asp. Larvutvecklingen sker i trädhåligheter med mulm i grova ihåliga träd. Den förekommer oftast i träd bärande slåtter- och betesmarker, alléer, parker eller gamla

fruktodlingar. Den vill således ha mer solexponerade förhållande. Larvutvecklingen tar tre till fyra år och den fullbildade skalbaggens påträffas från början av juli till början av september. Den kan påträffas dagtid krypande på trädstammar. Läderbaggen påverkar livsmiljön för andra arter genom att den utvidgar håligheter och ökar mängden mulm och dess kvävehalt. Det förekommer ofta en rad andra rödlistade arter där läderbaggen finns.

Ekoxe (*Lucanus cervus*) - LC

Arten utvecklas i underjordiska delar av olika lövträd, främst ek, men kan även förekomma i bok, björk, lönn och hassel och tar mer än fem år. Larven ligger ofta i jorden och gnager på döda rotdelar men även på levande träd och på liggande ekstockar. De fullbildade skalbaggsarna visar sig i mitten av juni och visar sig i skymningen och lockas av utflytande sav från träd. Arten gynnas av solbelysta gamla ekar och bokar och missgynnas av igenväxning av glesa bestånd med gamla ädellövträd och minskad tillgång på död, grov ved. Skötselåtgärder för att friställa äldre ekar så att de blir solexponerade samt framröjning av lämpliga ersättningsträd och tillskapande av mer död ved gynnar arten. Ekoxen omfattas även av EU's habitatdirektiv bilaga 2

Bokoxe (*Dorcus parallelipipedus*) - LC

Larvutvecklingen sker i vitrötad ved i murkna, oftast mycket grova stubbar och stammar av bok, men ibland även på andra lövträd och då främst ek. Ett lämpligt värdträd utnyttjas ofta under en lång tid. Arten hotas av att äldre bokbestånd avverkas och gamla träd gallras bort.

Storsvampar

Sydlig sotticka (*Ischnoderma resinosum*) - VU

Är en vednedbrytare som orsakar vitröta. Den växer företrädesvis på bok och alm men även lind och björk. Den förekommer främst i Skåne på ett 40-tal lokaler i ädellövskogar på grova liggande lövvedstammar och stubbar. Största hotet är brist på lämplig kvalitet av död ved. Det är viktigt att lågor och döda eller skadade träd finns och tillkommer i omedelbar anslutning till förekomsten.

Tårticka (*Inonotus dryadeus*) - VU

Är en hattbildande ticka som växer på basen av gamla ekar i både öppna och slutna trädbestånd på bättre jordar. Största hotet är om värdträden avverkas och om olikåldriga bestånd av ek eller ekblandskog avverkas så att ersättningsträd försvinner och ersätts med andra trädslag. Viktigt att värdträd och annan grov ek i både öppna och slutna bestånd bevaras i tillräcklig utsträckning och att ersättningsträd tillåts komma upp.

5 Specifika mål och skötselåtgärder för planeringsområdena

Naturrestativet har delats in i fem olika planeringsområden med tillhörande delområden utifrån markanvändning eller skötsel som ska genomföras.

Planeringsområden

- **S1** - Äldre bok- och ekbestånd samt klibbalkärr med begränsad naturvårdsskötsel (20,2 ha)
- **S2** - Ädellöv- eller blandskog med naturvårdsskötsel och restaureringsåtgärder (131,9 ha)
- **S3** - Barrskog, hygge och triviallövbekend (20,2 ha)
- **V** - Våtmarker och kärr med begränsad skötsel (8,1 ha)
- **Ö** - Övrig mark (0,11 ha)

5.1 Äldre bok- och ekbestånd samt klibbalkärr med begränsad

skötsel – S1

Delområde	Nuvarande trädslag	Mål, trädslag	Areal (ha)
S1-1	Gammal ek och bok	Gammal ek och bok	6,6
S1-2	Gammal bok och ek med ung sykomor	Gammal ek och bok	6,7
S1-3	Gammal ek	Gammal ek och/eller bok	0,3
S1-4	Medelålders al	Klibbalkärr med inslag av andra lövträd (ej sykomor)	4,7
S1-5	Äldre al med bok	Översilningsskog med dominans av al	1,7

Beskrivning

Delområde S1-1: Utgörs av bestånd med dominans av äldre träd. Området som gränsar mot åkermarken öster om Paradisgården domineras av gamla grova ekar som står solexponerat. Områdena i södra delen domineras av gammal bok.

Delområde S1-2: Utgörs av ett bokskogsdominerat område vid Västerlund som omger det sykomordominerade delområdet S3-4. Det finns riklig förekomst av gamla grova bokar och ett flertal lågor och högstubbar av bok samt inslag med äldre ek. Bitvis förekommer det rikligt med bokföryngring men där uppslag av ung sykomorlön domineras saknas det i princip bokföryngring. Rödlistade vedlevande skalbaggar har noterats i högstubbar (Brunet & Isacson) samt skyddsvärda lavar (rödlistade och signalarter).

Delområde S1-3: Består av ett mycket litet område i södra delen som domineras av äldre träd av ek och som gränsar till ett litet våtmarksområde. Det finns även inslag med äldre träd av bok och björk och viss bokföryngring.

Delområde S1-4: Områdena domineras av likåldrig klubbalskog. I området som ligger längst i norr, där Svartebäcken rinner fram, finns det bitvis även ett betydande inslag med andra arter såsom ask, bok, skogsalm, fläder och hagtorn och en anmärkningsvärt stor flerstammig lind. Detta område har även ett rikt fältskikt och det förekommer rikligt med död ved i form av högstubbar och lågor. Enstaka klubbalar har utvecklat socklar. Strax öster och söder om Tyska mossen finns även ett klubbalkärr som är mer ensartat och likåldrigt.

Delområde S1-5: Utgörs av ett klubbalkbestånd med översilande vatten i en sluttning mot Tyska mossen där inslaget med bok är förhållandevis rikligt. Tre klubbalar har uppmätts som grova. Fältskiktet är mycket rikt med arter som skogsbingel, gulplister, vitsippa och gulsippa.

Bevarandemål

Ädellövskogen och klubbalkärren ska ha en naturskogslik karaktär med stor variation i trädslag, ålder och strukturer. Inslaget med död ved, grova och ihåliga träd samt gamla och senvuxna träd ska vara stort. Gran, sykomorlönn eller andra för området främmande trädslag ska endast förekomma i enstaka exemplar och andra lövträd än bok bör utgöra minst 10 % av grundytan i bokskogsdominerade områden. Natura 2000 naturtyperna ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus (se målbildindikatorer kap 4.1).

Målbildindikatorer

Se kapitel 4.1 Övergripande mål för målbildindikatorer för Natura 2000-området.

Skötselåtgärder utöver de som anges i kapitel 4.2

Skogen lämnas i det närmaste orörd för utveckling med intern beståndsdynamik. Vissa åtgärder kan dock bli aktuella enligt nedan.

- All död lövved sparas men träd som fallit över stig/väg/parkering/stenmur eller annan anordning får flyttas åt sidan och läggas på annan plats i samma delområde för att förmultna. I övrigt lämnas död ved orörd där den står/faller.
- Träd eller grenar som utgör fara eller försvårar framkomligheten för besökare eller trafik kan tas ner.
- Vid behov friställning av bok och ek för att förlänga livslängden hos grova och/eller vidkroniga träd genom ringbarkning av omgivande träd eller etappvis framröjning, framförallt av sykomorlönn. Inga träd äldre än 100 år åtgärdas.
- Naturvårdsåtgärder i syfte att gynna hotade arter. Om äldre träd, dock ej över 100 år, ska avverkas för att skapa en lucka med mer ljusinsläpp och mer solbelyst död ved får endast 1 träd/ha/tioårsperiod avverkas.

5.2 Ädellöv- eller blandskog med naturvårdsskötsel och restaureringsåtgärder – S2

Delomr.	Nuvarande trädslag	Mål, trädslag	Åtgärder	Areal (ha)
S2-1	Medelålders bok, enskiktat	Gammal bok	Veteranisering, friställning	21,6
S2-2	Gammal bok, sparsam föryngring	Gammal bok	Inga på kort sikt	7,4
S2-3	Gammal bok, riklig föryngring	Gammal bok	Luckhuggning, friställning, veteranisering	71,6
S2-4	Ung bok - föryngringsbestånd med gles eller ingen förekomst av överståndare	Gammal bok	Luckhuggning, friställning, veteranisering	20,4
S2-5	Ung/medelålders björk med inslag av ek och bok	Gammal ädellöv	Röjning, veteranisering	6,7
S2-6	Medelålders ek med bok	Gammal ädellöv	Veteranisering, friställning	2,9
S2-7	Medelålders ask och bok	Gammal ädellöv	Avverkning och veteranisering av sykomorlön	1,7

Beskrivning

Planeringsområdet utgör en stor del av skogen i området och domineras av produktionspräglade bestånd med ung likåldrig tät bokföryngring och gles eller ingen förekomst av överståndare (S2-4) samt av bestånd med förhållandevis riklig förekomst av gamla överståndare samt god föryngring av bok (S2-3). Bestånd som är produktionsskötta är vanligtvis mycket fattiga på naturliga strukturer och viktiga substrat för många arter och delar av bestånden saknar eller har ett mycket sparsamt fältskikt till följd av de slutna och mörka förhållandena. Genom skötsel- och restaureringsåtgärder ska mängden död ved ökas och livsmiljöer för hotade arter och ett rikare fältskikt skapas. Skogens ålder avgör hur lång tid det tar innan de kan överföras till naturlig intern dynamik (planeringsområde S1). Planeringsområdet har delats in i olika delområden utifrån ålder och trädslagssammansättning. Delområde S2-4 är prioriterat för skötselåtgärder.

Delområde S2-1: Utgörs av medelålders och till stor del enskiktade bokbestånd med mer eller mindre inslag av andra trädslag. Området i norra delen, öster om friluftsanläggningen uppkom efter stormen 1967. Detta område är bokdominerat men det finns inslag med ek, lind, ask, björk, fågelbär, lärk, hassel och fläder. Fältskiktet är relativt rikt med skogsbingel,

Enskiktad bokskog, delområde S2-1.

gulplister, vårlök, harsyra, buskstjärnblomma och rikligt med vitsippor.

Området genomkorsas av en ledningsgata med ungt uppslag av sly. Ledningen är nu nedgrävd. En del av bokarna har växt till sig bra i området och ger intryck av att vara äldre än övriga bokar i beståndet samtidigt som en del av bokarna är långsamväxande (undertryckta). De övriga områdena förhållandevis bok-dominerade med visst inslag av ek och björk. Ett mindre område i södra delen av naturreservatet har klassats som naturtypen Näringsrik bokskog (9130) med ej fullgod status

men större delen av delområdet har angetts som utvecklingsmark (se kapitel 3.3). Området i norra delen är ej med i Natura 2000-området.

Delområde S2-2: utgör en liten del av planeringsområdet och består av bokdominerade bestånd med riklig förekomst av överståndare av bok som är över 120 år gamla med avsaknad eller gles föryngring av bok. En del av de äldre träden har håligheter, grenbrott och savflöde och det finns inslag med död ved. I delområdet som ligger i anslutning till vägen mot Hyby i nordöstra delen av naturreservatet finns några grova ekar på vilka det förekommer oxtungsvamp och guldlockmossa. Områdena är klassade som Natura 2000-naturtypen Näringsrik bokskog (9130) i norra delen och Näringsfattig bokskog (9110) i södra delen och har bedömts som ej fullgod status i bevarandeplanen för Natura 2000-området, se kapitel 3.3. Inga skötselåtgärder behövs i dagsläget men kan bli aktuellt i framtiden.

Förhållandevis tät likåldrig bokskog.

Delområde S2-3: utgör en stor del av planeringsområdet och består av gammal bokskog som föryngringsavverkats. Antalet överståndare av bok är överlag rikligt men varierar i antal och ålder, mellan 120 – 160 år, troligtvis upp till 200 år på sina ställen. Föryngringen av bok är mycket god och bitvis tät och ogenomtränglig vilket påverkar utvecklingen av fältskiktet. Längs stigarna upplevs bokföryngringen nästan som en häck. Det förekommer även inslag med björk,

skogsalm, sykomorlön, fågelbär, ask och fläder. Delar av beståndet mellan Sägverksgården och Hybyvägen har röjts vintern 2019. Stora delar av delområdet är angett som Näringsrik

boskog (9130) med ej fullgod status men det finns även ett mindre område med Näringsfattig boskog (9110) med ej fullgod status i södra delen, se även kapitel 3.3.

Delområde S2-4: utgör också en stor del av planeringsområdet och består av föryngringskog med få eller inga överståndare. Föryngringen av bok är mycket riklig och bitvis ogenomtränglig. Det finns inslag med sykomorlön, björk, ek och enstaka träd av säl. Delar av området, öster om vägen som leder till golfbanan, har röjts för några år sedan. Områdena har angetts som utvecklingsmark i bevarandeplanen för Natura 2000-området.

Delområde S2-5: utgörs av bestånd som domineras av björk (planterats som amträd) och inslaget med bok och ek är påtagligt i flera av bestånden. Åldern och tätheten varierar och vissa partier är relativt nyligen gallrade på björk. I området som ligger längs med vägen mot Boskogens golfklubb står björkarna ganska glest och inslaget med ung bok och ek är förhållandevis rikligt. Detta område har röjts på sykomorlön nyligen för att gynna utvecklingen av ädellövträd. Överlag är fältskiktet välutvecklat. Samtliga områden ligger utanför Natura 2000-området.

Delområde S2-6: Medelålders bestånd där ek dominerar i trädskiktet men med ett betydande inslag av bok. Förekommer i regel även inslag med andra trädslag såsom sykomorlön, fågelbär och björk. Områdena ligger utanför Natura 2000-området.

Delområde S2-7: utgörs av skog på lite fuktigare mark med stort inslag av ask men även bok och sykomorlön. Förekommer även inslag med äldre träd av cypress i området söder om slottsparken som bör vara kvar i ett pedagogiskt syfte. Områdena ligger utanför Natura 2000-området

Långsiktigt bevarandemål

Målet är att genom olika skötselåtgärder restaurera och utveckla ung- och medelålders produktionsboskog till att på lång sikt övergå till ett naturskogstillstånd genom att påskynda utvecklingen av flerskiktning och att öka mängden och variationen av trädslag och substrat/livsmiljöer för hotade arter. Gran eller andra för området främmande trädslag ska endast förekomma i enstaka exemplar och andra lövträd än bok bör utgöra minst 10 % av grundytan i boskogsdominerade områden. Sykomorlön ska inte tillåtas dominera. Natura 2000 naturtyperna ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus (se målindikatorer kap 4.1) och de delar som idag ligger utanför Natura 2000-området eller som klassats som utvecklingsmark ska på lång sikt utvecklas till Natura 2000-habitat.

Målindikatorer för bestånd utanför Natur 2000-området (i övrigt se kap 4.1)

- Död ved ska finnas kontinuerligt och i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. I medelålders bestånd bör den vara minst 20 m³/hektar.
- Bestånden ska vara flerskiktade och det ska finnas ca 15 potentiella träd/ha som kan utvecklas till gamla och eller grova träd.
- Andra arter än det dominerade trädslaget ska utgöra minst 10 % av beståndets grundyta.

- Gran eller andra främmande trädslag för området ska inte finnas med undantag av cypresserna inom delområde S2-7.

Skötselåtgärder

Se kapitel 4.2 för generella skötselråd.

Restaureringsåtgärder

De föreslagna åtgärderna syftar till att påskynda utvecklingen av tidigare produktionsskötta, ensartade, likåldriga och yngre ädellövsbestånd till ett naturskogslikt tillstånd. Föreslagna åtgärder ska, till skillnad från skogliga åtgärder som utförs inom skogsbruket, inte påverka hela beståndet på en och samma gång utan ska ske i omgångar. På så sätt tryggas en kontinuerlig tillgång på död ved och andra strukturer. Andra åtgärder än de som föreslagits kan om de har samma syfte komma ifråga. På mycket lång sikt ska det i princip inte vara nödvändigt att utföra åtgärder utan intern beståndsdynamik ska då råda.

- Livskraftiga unga - och medelålders träd av framförallt bok och ek med potential att utvecklas till vidkroniga träd väljs ut och gynnas genom framröjning för att få större dimensioner snabbare samt för att få en mer varierad struktur och ökat inslag av olika substrat. Åtgärden utförs genom att närstående träd ringbarkas, veteraniseras eller avverkas. Vid avverkning bör de fällas med så hög stubbe som möjligt. Allt lövvirke lämnas kvar. Åtgärderna ska utföras motormanuellt. Framförallt inom *delområdena S2-1,3,4,6*.
- I föryngringsbestånd med rikligt uppslag av bokföryngring ska framröjning av andra lövträdarter utföras för att gynna dessa. Framförallt inom *delområde S2-3,4*.
- I områden med riklig och tät föryngring av bok skapas luckor av olika storlek och form. Luckan kan med fördel skapas där det är lämpligt att röja fram ersättningsträd eller andra naturvårdsintressanta träd. I övrigt lämnas föryngringen som täta öar men i kanterna på dessa kan träd hamlas/topphuggas för att på sått skapa brynmiljöer och för att snabbt skapa andra strukturer som gynnar biologiskt mångfald. För att efterlikna en småskalig luckdynamik i en naturskog bör ca 1 % av arealen årligen (eller t ex ca 5 % vart 5:e år) åtgärdas. Framförallt inom *delområde S2-3,4*.
- Skapande av död ved, både liggande och stående i såväl solbelyst som skuggig miljö, där mängden död ved är liten (upptill 5 m³/hektar). Åtgärden kan kombineras med skapande av luckor och framröjning av ersättningsträd enligt ovan. För att få en kontinuitet av död ved kan en högstubbe med tillhörande låga skapas per hektar vart tredje år. *Samtliga delområden* vid behov.
- Åtgärder för att gynna ek vilket innebär att andra trädslag som växer upp i ekarnas kronor tas bort. Blommande träd och buskar gynnas. Björk bör i princip stå kvar i de fall de inte påverkar ekarna och avvecklas på naturlig väg. *Delområde S2-5*.
- I medelåldersbestånd som domineras av ek bör individer framröjas om det bedöms att de kan utvecklas till mer eller mindre vidkroniga träd. *Delområde S2-6*.

5.3 Barrskog, hyggen och triviallövsbestånd – S3

Delomr.	Nuvarande trädslag	Mål, trädslag	Åtgärder	Areal
S3-1	Medelålders rödek	Gammal bok och/eller ek	Avverkning av rödek	1,2
S3-2	Ung och medelålders lärk	Gammal ädellöv- eller blandlövskog	Avverkning av lärk	2,5
S3-3	Gammal gran	Gammal ädellöv- eller blandlövskog	Inga på kort sikt	5,6
S3-4	Sykomorlön	Gammal ädellöv	Veteranisering	6,1
S3-5	Granhygge	Gammal ädellöv- eller blandlövskog	Röjning för att gynna ekplantor	4,1
S3-6	Cypress	Gammal ädellöv- eller blandlövskog	Inga på kort sikt	0,18

Beskrivning

S3-1: utgörs av två mindre områden som domineras av rödek med inslag av bok. I området direkt väster om åkern, i anslutning till hjorthägnen, finns även ett betydande inslag med skogsek, framförallt i norra delen, som ska bevaras.

S3-2: utgörs av områden med lärk i varierande omfattning och ålder. Området strax väster om Svartebäck utgörs dels av ett område med 50-årig lärk med inslag av gran, björk, bok och riklig förekomst av sykomorlön och dels av ett område som domineras av ung lärk, ca 15 år, och björk med inslag av bok, sykomor och enstaka större granar. I södra delen finns även ett område med ca 20-årig lärk och björk.

S3-3: utgörs av områden där gran dominerar med visst inslag av bok. Ett av områdena har en något annan karaktär med förhållandevis rikligt inslag med björk och bok.

Granskog med relativt stort inslag av lövträd.

S3-4: området i östra delen som gränsar mot Svartebäck utgörs av sykomorlönns och björks samt inslag med klibbal i fuktpartier och viss bokföryngring. I norra delen vid Västerlund finns ett större område som idag domineras av sykomorlönns där det tidigare fanns en tät ogallrad askskog som nu är borta (troligen askskottsjukan). Det finns inslag med grova träd av ek och bok, framförallt i norra delen mot den öppna marken.

I norra delen vid Västerlund finns ett större område som idag domineras av sykomorlönns där det tidigare fanns en tät ogallrad askskog

S3-5: utgörs av två områden i södra delen där gran avverkats för några år sedan. Området öster om vägen till Bokskogens golfklubb hägnades in efter avverkningen och planterades med ek och med al i de fuktiga delarna. Lövinslaget sparades vid avverkningen varför området redan nu har ett förhållandevis välutvecklat trädskikt. Det finns inslag med partier som är öppna och med en välutvecklad grässval med bl a hundäxing och tuvtåtel. Bokföryngring är förhållandevis god och det finns även inslag med säl, ask, sykomorlönns, björk, hassel, rönn, ek, al, druvfläder, hallon och harris. Direkt väster om Nygårdshuset i södra delen finns också ett område där gran har avverkats.

S3-6: utgörs av ett litet område med cypress öster om Tyska mossen.

Långsiktigt bevarandemål

Målet är att på lång sikt omföra barr- och triviallövsbestånd till ädellöv- och/eller blandlövsbestånd på naturlig väg.

Målandikatorer

- Delområdena ska på kort sikt, ca 30 år, utgöras av unga bok- och/eller blandlövsbestånd.

- Det ska finnas inslag med insektspollinerade träd och buskar såsom hagtorn, slån, fågelbär.
- I bestånden ska det finnas några friställda träd som gynnas och växer snabbare samt ”öar” eller grupper med tät föryngring som lämnas orörda där senvuxna och klenare träd kan utvecklas.
- På sikt ska bestånden vara fria från gran, lärk och rödek.

Skötselåtgärder

Skogens sköts enligt punkterna nedan. Dessa åtgärder utförs löpande eller vid behov så att delområdet når status som planeringsområde S2 inom ca 30 – 40 år. Därefter ska restaureringsåtgärder utföras av samma slag som i planeringsområde S2. På lång sikt ska skogen lämnas till intern dynamik (S1). Gran- och cypressbestånd avverkas inte men ska på sikt utvecklas till ädellöv- och/eller blandlövbekstånd på naturlig väg.

Restaureringsåtgärder

- Avverkning av lärk/gran /sykomorlön/rödek, *delområde S3-1,2*.
- Löpande röjning av uppkommande gran, lärk, rödek eller andra främmande trädslag.
- Självföryngring tillvaratas så långt det är möjligt. Om föryngring av bok eller ek uteblir under en längre tid bör områdena sås med ädellöv. Hägn bör undvikas.
- I föryngringsbestånd röjs vissa träd fram genom stora oregelbundna luckor på ca 7-10 meter i radie. Lämna övriga delar som tät föryngring mellan luckorna. I kanterna på dessa kan träd hamlas/topphuggas för att på sätt skapa brynmiljöer och för att snabbt skapa andra strukturer som gynnar biologiskt mångfald.
- Alla ädellövsarter och mindre vanliga lövträdsarter (säl, rönn, osv) som uppkommer i föryngringar bör gynnas för en snabbare utveckling till en artrik ädellöv- eller blandlövskog. Björk ska finnas kvar under igenväxningsfasen.
- Veteraniseringsåtgärder kan med fördel utföras på sykomorlön i syfte att gynna bok eller ek och för att öka mängden värdefulla strukturer såsom håligheter och mulmbildning, framförallt *delområde S3-4*.
- Om det finns överståndare, röjs några grova och gamla träd fram för att få solbelysta stammar.

5.4 Våtmarker och kärr med begränsad skötsel – V

Delomr.	Nuvarande markanvändning	Mål	Åtgärder	Areal (ha)
V 1	Ung al (ledningsgata)	Klibbalkärr	Ev. röjning	0,4
V 2	Öppna till halvöppna kärr och småvatten	Öppna till halvöppna kärr och småvatten	Friställning av äldre träd i kantzonerna	8,1
V 3	Svartebäck	Svartebäck	Enligt dikningsföretaget	-
V 4	Skogsdiken	Igenväxande diken	Inget underhåll	-

Beskrivning

Delområde V 1: utgörs av ungt uppslag av al i en ledningsgata. I kanten längs vägen växer grova träd av ask. Om ledningen i framtiden grävs ner bör området lämnas för att utvecklas till ett klubbäck med gamla träd.

Bilden visar på utloppet vid kvarndammen och Svartebäck där det finns ett dämme

Delområde V 2: utgörs av småvatten eller kärr med varierande förekomst av träd såsom al, björk, salix och al. I flera av dem har det bedrivits torvtäkt. Områdena omges ofta av äldre träd av ek och bok. Flera av områdena är under igenväxning. I fältskiktet förekommer inslag med bl a olika starrarter, vecketåg, missne och i bottenskiktet vitmossor. Det största området är det som kallas för Tyska mossen som ligger sydväst om slottet. Från slottet mot Tyska mossen finns en "historisk siktgata" som bör upprätthållas ur kulturhistorisk synpunkt.

Delområde V 3: Större delen av Svartebäck ligger utanför naturreservatet. Det är endast en del direkt öster om Sägverksgården och ett område norr och väster om kvarndammen som ingår. Dessa delar ingår ej i dikningsföretaget. I anslutning till kvarndammen finns ett reglerbart dämme (med planksättare)

Delområde V 4: utgörs av mindre skogsdiken som förekommer inom hela området. Flera av dem mynnar ut i kärren, delområde V 2. Dikena finns ej utmärkta som planeringsområde på kartbilaga 3.

Den högra bilden visar på en kärrmark som är under igenväxning med björk och vass. Den högra bilden är dämmet och siktgatan vid Tyska mossen.

Långsiktigt bevarandemål

Kärrmarkerna ska utvecklas genom en naturlig våtmarkssuccession och ska omges av gamla grova träd av framförallt ek. Svartebäck ska lämnas orörd men om det bedöms som lämpligt med åtgärder för att gynna vattendragets status bör detta vara möjligt att utföra.

Målindikatorer

- Utbredningen av våtmarker av olika slag ska bibehållas och i den mån det går utökas där det är lämpligt om det inte riskerar att skada andra intressen.
- Delområdet *V1* kan med fördel utvecklas till klibbalkärr om luftledningen försvinner.
- Hydrologin ska vara orörd och skogsdikena bör ej underhållas om de inte påverkar anordningar eller mark utanför naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Träd eller död ved som utgör fara för eller försvårar framkomligheten för besökare i området avverkas och läggs åt sidan för att förmultna.
- Röjning av den historiska "siktgatan" vid Tyska mossen vid behov, delområde *V 2*.
- Friställning av gamla, grova träd i kantzonen, delområde *V 2*.
- Eventuellt rensning av Svartebäck genom punktinsatser, delområde *V 3*.
- Död ved som hamnar i Svartebäck bör lämnas på plats där den faller men kan i undantagsfall tas bort om vattenflödet blockeras, delområde *V 3*.
- Skogsdikena ska tillåtas att växa igen där det bedöms som möjligt, dvs om det inte påverkar anordningar och mark utanför naturreservatet negativt, *V 4*.

- Planksättarna vid kvarndammen sköts av markägaren eller Vattenrådet.

I anslutning till våtmarkerna finns det ofta äldre träd av framförallt ek. Genom att inte underhålla dikena kan ek gynnas på bekostnad av bok eftersom den klarar fuktiga miljöer bättre än bok.

5.5 Övrig mark – Ö (0,1 ha)

Beskrivning

Utgörs av ett mycket litet område söder om Sågverksgården i nordöstra delen av naturreservatet. Området utgörs av en mer eller mindre öppen gräsmark med hundkäx, kirskål, nässlor, hallon och inslag med parkslide.

Långsiktigt bevarandemål

Öppen gräsmark med inslag av blommande och bärande buskar.

Målindikatorer

- Utbredningen av öppen till halvöppen mark ska utgöra en areal på ca 0,1 ha.

Skötselåtgärder

- Eventuell plantering av blommande buskar såsom hagtorn och olvon.
- Bekämpning av parkslide.

6 Friluftsliv och tillgänglighet

Naturreservatet är beläget i västra backlandskapet ca 1 mil öster om Malmö, 4 km norr om Svedala och 2 km söder om Bara, och ingår i ett större rekreationsområde som Malmö stad äger i och kring byn Torup, Svedala kommun. Det finns en bussförbindelse lördag, söndag samt helgdagar och en cykelbana från Malmö och Bara centrum. Det finns ett flertal stora parkeringsplatser i anslutning till naturreservatet. Torups friluftsgård finns i området liksom flera motionsspår varav ett är försett med elljus. Vidare finns det promenadslingar och ett antal temaslingor t ex mattestigen, ordstigen, sagostigen och kulturslingan. Det finns ridstigar, olika vandringsleder t ex Skåneleden samt orienteringsbanor. Det finns också några iordningställda grillplatser och vindskydd samt en skogslekplats och ett utegym. Några anläggningar och stigar ligger utanför naturreservatet. I dagsläget finns inga utmärkta stigar för MTB-cykling men detta kommer att ses över i samband med bildandet av naturreservatet.

Hösten 2014 tog Malmös stad och dess tekniska nämnd förnyat beslut kring inriktning och uppdrag för Malmö stads mark i Torup. Syftet med ägandet ska bl a vara att:

- komplettera Malmös grönområde och kulturfastigheter och erbjuda Malmöborna tillgång till, i värde och omfattning, en unik natur- och kulturhistorisk miljö.
- tillgängliggöra, bevara och utveckla området som en arena och mötesplats för friluftsliv, rekreation och kunskap för Malmöborna

Huvudinriktningen för utvecklingen av det område där Naturreservatet ligger, är att levandegöra natur, skog och mark.

Jaktpaviljongen byggdes som ett höns hus och ligger i anslutning till friluftsanläggningen (utanför naturreservatet). Kan bokas och användas av verksamheter

6.1 Restriktioner

Friluftsliv, rekreation och pedagogisk verksamhet ska utvecklas med anpassning till områdets natur- och kulturmiljövärden men dessa får inte utgöra ett generellt hinder för utvecklingen av dessa verksamheter.

6.2 Information

Informationsskyltar som beskriver området och vilka ordningsföreskrifter som gäller i området samt en karta där naturreservatets avgränsning framgår ska sättas upp.

Mål

- Väl underhållna och uppdaterade skyltar med karta och beskrivning av naturreservatet ska finnas i området.
- Tillfälliga informationsskyltar sätts upp där behov föreligger med information om t ex naturvärden och pågående skötselåtgärder.
- Internetbaserad information som beskriver områdets möjligheter till friluftsliv, natur- och kulturvärden, historia och skötsel ska tas fram.

Skötselåtgärder

Alla skyltar ska ses över regelbundet och repareras eller förnyas vid behov. Åtgärderna utförs i samråd mellan friluftsförvaltaren och naturvårdsförvaltaren.

- Friluftsförvaltaren ansvarar för regelbunden översyn och uppdatering av den digitala synligheten.
- Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att informationsskyltarna om naturreservatet sätts upp och underhålls.
- Uppsättning av tillfälliga skyltar vid behov. Skyltarnas syfte och behov får avgöra vem som har ansvar för detta.

6.3 Vägvisning

Mål

- Vägvisning till naturreservatet ska finnas från E6 vid S Sallerup avfart nr 15, från Malmövägen väg 841 i Bara, från väg 108 i Klågerup och Hyby, från E 65 vid Oxie och i Svedala.

Skötselåtgärder

- Naturvårdsförvaltaren ska via Trafikverket ombesörja att skyltningen kommer till stånd och ansvarar för löpande skötsel och underhåll.

6.4 Tillgänglighet, parkering

Naturreservatet är beläget i västra backlandskapet ca en mil öster om Malmö, 4 km norr om Svedala och 2 km söder om Bara. Det genomkorsas av de allmänna vägarna nummer 838 och 832 och den enskilda vägen till Bokskogens Golfklubb. I anslutning till dessa vägar finns sju iordningställda parkeringsplatser av varierande storlek. Det finns en bussförbindelse lördag, söndag och helgdagar, cykelbana från Malmö centrum liksom från Bara.

Mål

- Verka för att förbättra möjligheterna att ta sig till området på säkra cykelvägar och med allmänna kommunikationsmedel.
- De två parkeringsytorna i anslutning till och väster om naturreservatet utökas något och rustas upp.
- Utöka antalet parkeringsplatser efter behov.

Skötselåtgärder

- En årlig besiktning ska ligga till grund för underhållet av parkeringsplatser. Underhållet utförs av friluftsförvaltaren.
- På olika sätt försöka påverka och lyfta frågan om behovet av bättre bussförbindelser och säkrare cykelvägar till området.

6.5 Vägar, motionsspår, stigar och leder

Det finns rikligt med stigar av varierande karaktär inom hela rekreationsområdet. En del stigarna är mer tillrättalagda och en del är även utrustade med belysning, men det finns även stigar av enklare karaktär.

Naturreservatet genomkorsas av de allmänna vägarna 832 och 838, dessutom finns en enskild väg som kallas Golfbanevägen och som leder till Bokskogens Golfklubb som är öppen för allmänheten. Inom området finns det även enstaka mindre enskilda vägar som leder in till fastigheter, t ex vid Nygårdshus i södra delen och Sågverksgråden i norra delen, där endast behörig motorfordonstrafik får färdas. Inom området finns också motionsspår med en längd från 2 till 10 km, promenad- och temastigar av varierande längd samt ridslingor. Vidare passerar ett antal vandrings- och cykelleder.

Mål

- En karta med markerade stigar ska finnas för naturreservatet.
- Nya stigar och leder ska anläggas om det behövs för friluftsliv, rekreation eller pedagogisk verksamhet.
- Befintliga vägar, stigar och leder ska kunna nyttjas och underhållas utan att naturreservatet utgör något hinder för detta.

- Naturvårdsåtgärder för att åstadkomma veteranisering, exempelvis ringbarkning, ska utföras på betryggande avstånd från vägar, leder och stigar, detta för att undvika risk för fallande träd och grenar.

Skötselåtgärder

- Väg 832 och 838 med tillhörande vägområde underhålls av Trafikverket. Golfbanevägen och andra vägar underhålls av friluftsförvaltaren och nyttjanderättsinnehavare.
- En årlig besiktning ska ligga till grund för underhåll av övriga vägar, motionsspår, stigar och leder, vilka underhålls av friluftsförvaltaren i samråd med naturvårdsförvaltaren.

6.6 Anläggningar /anordningar

Inom och i direkt anslutning till naturreservatet finns det idag två vindskydd.

Ett vindskydd i naturreservatet med bänk, eldstad och soptunna.

Mål

- Samtliga anordningar/anläggningar inom naturreservatet ska underhållas väl.
- När behov uppstår ska antalet anordningar/anläggningar utökas.

Skötselåtgärder

- Friluftsförvaltaren ansvarar för underhåll av vindskydd, liksom för eventuell utökning av dessa och eventuellt av friluftsförvaltaren tillkommande anordningar.

6.7 Eldning och grillplatser

Eldning och grillning är endast tillåtet på anvisade platser och med medhavd eller tillhandahållen ved/grillkol.

Mål

- Grillplatser ska finnas på av friluftsförvaltaren anvisade platser.
- Vid behov utökas antalet grillplatser.

Skötselåtgärder

- Grillplatser underhålls vid behov och utökning sker när behov uppstår. Friluftsförvaltaren ansvar för dessa åtgärder.

Det finns flera väl utmärkta stigar i hela området och på sina ställen finns det även bänkar och bord utsatta.

6.8 Renhållning och sanitära anordningar

Sanitära anordningar (toaletter, duschar mm) finns i friluftsgården som ligger i anslutning till naturreservatet. Vid denna samt vid parkeringarna finns kärl för sophantering.

Mål

- Befintliga sanitära anordningar och anordningar för renhållning ska behållas och omfattningen ska utökas när behov föreligger.
- Toaletter ska anordnas intill minst en parkeringsplats i söder.

Skötselåtgärder

- Underhåll av befintliga anordningar ska utföras av friluftsförvaltaren.
- Utökningen av sanitära anordningar och anordningar för renhållning ska utföras av friluftsförvaltaren.

7 Jakt och fiske

Inga inskränkningar finns i jakträtten. Enligt föreskrifterna för naturreservatet får mobila jakttorn uppföras och siktgator för jakt får röjas. Fisket regleras inte i reservatsbeslutet.

8 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

9 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av Naturreservatet.

10 Dokumentation och uppföljning

10.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder i skogen och Friluftsförvaltaren ansvarar för uppföljning av mål och åtgärder enligt kapitel 6.

10.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas efter ny kunskap.

11 Kostnadsansvar och prioriteringar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Planerings- område	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prio	Upplysningar
Markskötsel	Avverka lärk, sykomorlön och rödek	Senast 2022	S4-1, 2, 5	Markägaren	1	Inga markskador får uppkomma
	Framröjning av ersättningsträd av ek och bok	Inom 5 år, därefter vid 5-10 års mellanrum	S2-1,3,4,6	Naturvårdsförvaltaren	1	Veteransierings-åtgärder
	Friställning av gamla träd av ek och bok där andra trädslag växer upp i kronorna	Löpande	Hela området	Naturvårdsförvaltaren	1	Kan gärna kombineras med veteransierings-åtgärder
	Framröjning av andra lövträd än bok	Inom 5 år, därefter vid 5-10 års mellanrum	S2-3,4	Naturvårdsförvaltaren	1	
	Skapa luckor i tät föryngring	Inom 5 år, därefter vid 5-10 år upp till 30 år	S2-3,4	Naturvårdsförvaltaren	1	
	Veteransieringsåtgärder på sykomorlön	Inom 5 år därefter vid behov	S3-4	Naturvårdsförvaltaren	1	I syfte att gynna bok och ek
	Åtgärder för att gynna ek	Vid behov	S2-5,6	Naturvårdsförvaltaren	2	Bl a veteransierings-åtgärder
	Röjning av hyggen/ gynna ädellöv och mindre vanliga löv	Snarast, därefter vid behov (ca 10 år)	S3	Naturvårdsförvaltaren	2	
	Skapa död ved	Vid behov	Hela området	Naturvårdsförvaltaren	2	Bl a veteransierings-åtgärder
	Röjning av uppkommande gran, lärk, rödek eller andra främmande trädslag	Löpande	Hela området	Naturvårdsförvaltaren	2	
	Röjning av siktgata Tyska mossen	Vid behov	V-3	Friluftsförvaltaren	-	
	Rensning av Svartebäck	Vid behov	V 3	Dikningsföretaget och markägaren	-	Endast en mindre del som ingår i dikningsföretaget
	Ev. plantering av buskar	-	Ö	Naturvårdsförvaltaren		
	Bekämpning av invasiva arter	Vid behov	Hela området	Markägaren och Naturvårdsförvaltaren	1	I dagsläget parkslide, ffa vid Sägverksgården

Anläggningar	Anläggande och underhåll av parkeringsplats	Löpande	Enligt bilaga C	Friluftsförvaltaren	1	
	Anläggning av nya anordningar och löpande underhåll av dessa samt underhåll av befintliga	Löpande och vid behov	Enligt bilaga C	Friluftsförvaltaren	1	T ex vindskydd, toaletter, renhållning
	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar (reservatsskyltar)	Snarast, sedan löpande	Enligt bilaga C	Naturvårdsförvaltaren	1	
	Uppsättning och underhåll av tillfälliga informationsskyltar	Vid behov	-	Friluftsförvaltaren och Naturvårdsförvaltaren		Anledningen och syftet med skylten får avgöra vem som har ansvaret.
	Digital information	Löpande	-	Friluftsförvaltaren och Naturvårdsförvaltaren	1	
	Uppsättning av vägvisningsskyltar	Snarast	-	Naturvårdsförvaltaren / trafikverket	1	
	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Snarast, sedan löpande	Hela området	Naturvårdsförvaltaren	1	
	Restaurering och underhåll av grillplatser och vid behov utökning av antalet platser	Snarast, sedan löpande	Enligt bilaga C	Friluftsförvaltaren	1	
	Nyanläggning samt markering och underhåll av befintliga stigar	Löpande och vid behov	Enligt bilaga C	Friluftsförvaltaren	1	
	Vägunderhåll	Löpande och vid behov		Friluftsförvaltaren/ Nyttjanderättsinnehavare/Trafikverket	-	
	Planksättare vid kvarndammen	-	-	Markägaren eller Vattenrådet		

12. Total artlista

Nedan förtecknas de signalarter (arter som signalerar höga naturvärden enl. Skogsstyrelsen), rödlistade arter, arter förtecknande i EU:s artdirektiv (markerade med *) eller i övrigt naturvårdsintressanta arter som noterats i Torup (större delen av rekreatiomsområdet) från 1975 och framåt (om inte annat anges). Rödlistade arter anges med förkortning av hotklass enligt ArtDatabankens rödlista från 2015. Kärleväxter, lavar, svampar och framförallt insekter är relativt väl eftersökta medan t.ex. mossor är mer bristfälligt.

Svampar

Sydlig sotticka *Ischnoderma resinosum* VU
Tårticka *Ischnoderma resinosum* VU
Rödbandrisk *Lactarius rubrocinctus* NT
Hartsticka *Ganoderma pfeifferi* EN
Bronssopp *Boletus appendiculatus* NT
Räfflad nagelskivling *Collybia fusipes* NT
Cinnoberspindling *Cortinarius cinnabarinus* NT
Oxtungssvamp *Fistulina hepatica* NT
Korallticka *Grifola frondosa* NT
Gulprickig vaxskivling *Hygrophorus chrysodon* NT
Igelkottsröksvamp *Lycoperdon echinatum* LC
Föränderlig brosking *Marasmius wynnei* LC
Blåmjölkig storskål *Peziza saniosa* NT
Dystersopp *Porphyrellus porphyrosporus* NT
Solkremla *Russula solaris* NT
Knottrig rottryffel *Scleroderma verrucosum* NT
Fjällsopp *Strobilomyces strobilaceus* LC
Lömsk flugsvamp *Amanita phalloides*
Judasöra *Auricularia auricula*
Kameleontskål *Caloscypha fulgens*
Purpursticka *Ceriporia purpurea*
Stinktrattskeivling *Clitocybe hydrogramma*
Rutbläcksvamp *Coprinus picaceus*
Fagerspindling *Cortinarius calochrous*
Läderskål *Encoelia furfuracea*
Grönpucklig tråding *Inocybe corydalina*
Spenslig fjällskeivling *Lepiota clypeolaria*
Filtfotsbrosking *Marasmius torquescens*
Kantarellmussling *Plicatura crispa*
Violfotskremla *Russula violeipes*
Svavelmusseron *Tricholoma sulphureum*

Lavar

Matt pricklav *Arthonia pruinata* NT
Alléägglav *Candelariella reflexa* VU
Stiftklotterlav *Opegrapha vermicellifera* VU

Skuggorangelav *Caloplaca lucifuga* NT
Bokkantlav *Lecanora glabrata* NT
Elegant sköldlav *Melanelia elegantula* NT
Bokvårtlav *Pyrenula nitida* NT
Grå skärelev *Schismatomma decolorans* LC
Grå vårtlav *Accorcordia gemmata*
Glansfläck *Arthonia spadicea*
Rostfläck *Arthonia vinosa*
Vitskivlav *Buellia alboatra*
Caloplaca herbidella,
Gulnål *Chaenotheca brachypoda*
Kornig nållav *Chaenotheca chlorella*
Flikig sköldlav *Melanelia laciniatula*
Ärgspik *Microcalicium disseminatum*
Klotterlav *Opegrapha varia*
Olivbrun klotterlav *Opegrapha viridis*
Kupig skrynkelev *Parmelia submontana*
Snöbollslav *Pertusaria hemisphaerica*
Skuggkranslav *Phaeophyscia endophoenicea*
Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*

Mossor

Skånsk sprötmossa *Eurhynchium schleicheri* VU
Bokfjädermossa *Neckera pumila* NT (1948, ej återfunnen)
Sipperkrypmossa *Amblystegium tenax*
Stenfickmossa *Fissidens pusillus*
Guldlocksmossa *Homalothecium sericeum*
Allémossa *Leucodon sciuroides*
Platt fjädermossa *Neckera complanata*
Grov fjädermossa *Neckera crispa*
Trädporella *Porella platyphylla*,
Stor ärgmossa *Zygodon rupestris*

Kärleväxter

Strävlösta *Bromopsis benekenii* NT
Piggstisel *Carduus acanthoides* NT
Trolldruva *Actaea spicata*

Desmeknopp *Adoxa moschatellina*

Revsuga *Ajuga reptans*

Lundkardborre *Arctium nemorosum*

Lundskäfting *Brachypodium sylvaticum*

Strävlösta *Bromus benekenii*

Missne *Calla palustris*

Hässleklocka *Campanula latifolia*

Långstarr *Carex divulsa*

Rankstarr *Carex elongata*

Vippstarr *Carex paniculata*

Jättestarr *Carex riparia*

Hornsärv *Ceratophyllum demersum*

Härkörvel *Chaerophyllum temulum*

Gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*

Stor häxört *Circaea lutetiana*

Kåltistel *Cirsium oleraceum*

Kärrfibbla *Crepis paludosa*

Tibast *Daphne mezereum*

Skogsknipprot *Epipactis helleborine*

Lundvårlök *Gagea spathacea*

Myska *Galium odoratum*

Murgröna *Hedera helix*

Springkorn *Impatiens noli-tangere*

Blåtåg *Juncus inflexus* LC

Blåsippa *Hepatica nobilis*

Gulplister *Lamium galeobdolon*

Vätteros *Lathraea squamaria*

Vårärt *Lathyrus vernus*

Strutbräken *Matteuccia struthiopteris*

Nästrot *Neottia nidus-avis*

Storrams *Polygonatum multiflorum*

Lungört *Pulmonaria obscura*

Skogsskräppa *Rumex sanguineus*

Särlåka *Sanicula europaea*

Buskstjärnblomma *Stellaria holostea*

Lundstjärnblomma *Stellaria nemorum*

Lundviol *Viola reichenbachiana*

Insekter

Sepedophilus bipustulatus RE (Huggert 2000)

Almblombeck *Leptura revestita* EN (Huggert 2000)

(Liten röthålsblomfluga) *Myolepta dubia* VU (Huggert 2000)

Nosodendron fasciculare EN (Huggert 2000)

Gulbrokig barkfluga *Xylomya maculata* EN (Huggert 2000)

Abraeus granulum NT (Huggert 2000)

Bokskogsrödbeck *Ampedus rufipennis* VU (Huggert 2000; Brunet & Brunet & Isacsson 2004)

Bokblombeck *Anoploclera scutellata* VU (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Harpalus griseus NT (Brunet & Isacsson 2004)

Mycetophagus quadriguttatus NT (Brunet & Isacsson 2004)

Pediacus depressus VU (Brunet & Isacsson 2004)

Platysoma compressum VU (Brunet & Isacsson 2004)

Priobium carpini VU (Huggert 2000)

Knubblårsbarkfluga *Solva marginata* LC (Huggert 2000)

Quedius truncicola VU (Huggert 2000)

Ekträdlöpare *Rhagium sycophanta* NT (Huggert 2000)

Trichonyx sulcicollis NT (Brunet & Isacsson 2004)

Trinodes hirtus NT (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Plattad lövvedborre *Xyleborus monographus* NT (Huggert 2000)

Aeles atomarius NT (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Gulbent kamklobagge *Allecula morio* NT (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Barkrödbeck *Ampedus cinnabarinus* NT (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Orange rödbeck *Ampedus nigroflavus* LC (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Anaglyptus mysticus NT (Brunet & Isacsson 2004)

Anitys rubens NT (Huggert 2000)

Anobium costatum LC (Brunet & Isacsson 2004)

Myskbeck *Aromia moschata* LC (Huggert 2000)

Atomaria diluta NT (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Choragus sheppardi VU (Brunet & Isacsson 2004)

Cicones variegates NT (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Cis castaneus LC (Brunet & Isacsson 2004)

Cis micans LC (Dufberg 1976)

Cryptophagus labilis LC (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Sprängtickgnagare *Dorcatoma substriata* LC (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Bokoxe *Dorcus parallelipedus* LC (Huggert 2000; Brunet & Isacsson 2004)

Gulryggig fälmätare *Echliptera capitata* VU (Wedelin 1988)

Euplectus infirmus CC (Brunet & Isacsson 2004)

Ädelguldbagge *Gnorimus nobilis* NT (Huggert 2000)

Ekbrunbagge *Hypulus quercinus* NT (Huggert 2000)

Matt blombagge *Ischnomera cinerascens* NT (Huggert 2000;

Brunet & Isacson 2004)

Vasstandad trädbasbagge *Lissodema denticolle* NT (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Ekoxe *Lucanus cervus* LC* (Bentmar 1970)

Skeppsvarvfluga *Lymexylon navale* NT (Huggert 2000)

(Bilik ullblomfluga) *Mallota cimbiciformis* NT (Huggert 2000)

Microrhagus lepidus LC (Brunet & Isacson 2004)

Microscydmus nanus NT (Huggert 2000)

Opilo mollis NT (Huggert 2000)

Läderbagge *Osmoderma eremita** NT (Baranowski 1972)

Phloeophagus lignarius NT (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Bälgetingfuktbagge *Phloeophagus thomsoni* LC (Huggert 2000)

Plectrophloeus nubigena NT (Huggert 2000)

Plegaderus dissectus NT (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Prionus coriarius NT (Brunet & Isacson 2004)

Ptenidium gressneri NT (Huggert 2000)

Silusa rubiginosa VU (Huggert 2000)

Större sågsvartbagge *Uloma culinaris* NT (Brunet & Isacson 2004)

Brun vedborre *Xyleborinus saxesenii* LC (Brunet & Isacson 2004)

Anthribus fasciatus NT (Huggert 2000)

Uleiota planata LC (Brunet & Isacson 2004)

Myskbock *Aromia moschata* (Huggert 2000)

Brachypalpus laphriformis (Huggert 2000)

Cis setiger (Huggert 2000)

Cicones variegatus (Huggert 2000)

Ekgrenbrunbagge *Conopalpus testaceus* (Huggert 2000)

Enfärgad barksvartbagge *Corticus unicolor* (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Mindre pälsblomfluga *Criorhina berberina* (Huggert 2000)

Cryptarcha undata (Brunet & Isacson 2004)

Cryptophagus micaceus (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Cryptophagus pallidus (Huggert 2000)

Cryptophagus populi (Huggert 2000)

Dexiogyia corticina (Huggert 2000)

Dorcatoma flavicornis (Brunet & Isacson 2004)

Dryocoetes villosus (Brunet & Isacson 2004)

Ernoporicus tiliae (Huggert 2000)

Euglenes oculatus (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Hapalaraea pygmaea (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Hylis foveicollis (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Hylis olexai (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Hypoganus inunctus (Brunet & Isacson 2004)

Micridium halidaii (Huggert 2000)

Större svampklobagge *Mycetochara axillaris* (Huggert 2000;

Brunet & Isacson 2004)

Brungul vedsvampbagge *Mycetophagus populi* (Huggert 2000)

Mycetophagus quadripustulatus (Huggert 2000;

Brunet & Isacson 2004)

Nemadus colonoides (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Orchesia micans (Huggert 2000)

Philonthus fuscus (Huggert 2000)

Platyrhinus resinosus (Brunet & Isacson 2004)

Jordhumleblomfluga *Pocata personata* (Huggert 2000)

Prionocyphon serricornis (Huggert 2000)

Kolsvart kamklobagge *Prionychus ater* (Huggert 2000)

Ptinella aptera (Huggert 2000)

Quedius brevicornis (Huggert 2000)

Svart barkglandbagge *Rhizophagus picipes* (Huggert 2000)

Sepedophilus bipunctatus (Huggert 2000; Brunet & Isacson 2004)

Stenocorus meridianus (Huggert 2000)

Tetratoma fungorum (Brunet & Isacson 2004)

Tillus elongatus (Huggert 2000)

Trox scaber (Huggert 2000)

Bälgetingkortvinge *Velleius dilatatus* (Huggert 2000)

Fåglar

Skogsduva *Columba oenas* LC (häckning)

Mindre hackspett *Dendrocopos minor* NT (trolig häckning)

Göktyta *Jynx torquilla* LC (spelande hane)

Kräldjur

Ätlig groda *Rana esculenta*

Fiskar

Grönling *Barbatula barbatula*

Däggdjur

Barbastell *Barbastella barbastellus* VU

Fransfladdermus *Myotis nattereri* VU

Mindre brun fladdermus CR

Sydfladdermus *Eptesicus serotinus* EN

Sydpipistrell *Pipistrellus pipistrellus* CR

Träd

Ask, *Fraxinus excelsior*

Naverlönn *Acer Campestre* CR

Artuppgifter

Uppgiftslämnare har angivits för respektive art endast vid insekter. Uppgiftslämnare för insekter är Jörg Brunet och Gunnar Isacsson som har undersökt faunan av vedlevande skalbaggar i många av Torups bokhögstubbar. Andra uppgiftslämnare för insekter är Rickard Baranowski, Mats Bentmar, Allan Dufberg, Lars Huggert och Magnus Wedelin. Årtalet efter uppgiftslämnaren anger när arten hittades. Uppgiftslämnare för övriga artgrupper är Sigvard Svensson (svampar), Olof Andersson (svampar), Claes Andrén (groddjur), Ulf Arup (lavar och mossor), Lennart Bengtsson (nyckelbiotopsinventering), Jörg Brunet (kärleväxter), Johan Dahlberg, Bernt Hägg (svampar), Anna Lejfelt-Sahlén (groddjur), Göran Nilson (groddjur), Ulf Olsson (svampar) och Jan Pröijts (groddjur). Dessutom har information om arter hämtats från Fiskeriverket, databasen Fungus info, Naturskyddsföreningen i Malmö, Pugghatten, "Skånes flora" - Lunds Botaniska Förening, Skånes Ornitologiska förening samt "Svalan" - Rapportsystemet för fåglar.

13 Källor

13.1 Litteratur

- Arup, U., Hansson S.-Å. & Huggert, L. 2001. Rödlstade arter i sydsånska trådmiljöer. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Andersson, L. & Löfgren, R. 2000. Sydsvenska lövskogar och andra lövbårande marker. Rapport 5081. Naturvårdsverket.
- Blomberg, P. 1987. Skogen, en översiktlig naturvårdsinventering i Svedala kommun. Svedala naturvårdskommitté.
- Blomberg, P. 1999. Naturen i Svedala kommun. Naturvårdsprogram.
- Blomberg, P. (red.). 2000. Skyddsvårda trådmiljöer i Skåne. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Brunet, J. 2003. Småkryp och trådjättar i Torups bokskog. Skånes Natur, 90: 177-187. Lund.
- Brunet, J. 2005. Skånes skogar – historia, mångfald och skydd. Natur och kultur. Skåne i utveckling 2005:12. Länsstyrelsen i Skåne län.
- Brunet, J. och Isacsson, G. 2008. Högstubbar och vedskalbaggar i Torups bokskog, effekter av högstubbars egenskaper på artsammansättningen och rekommendationer för naturhänsyn i brukad ådellövskog. Arbetsrapport nr 36, institutionen för sydsvensk skogsvetenskap, Sveriges lantbruksuniversitet. Alnarp.
- Coyet, H. (a). tidigt 1900-tal. Torups krönika. Torups godsarkiv.
- Fritz, Ö. 2008. Råtsvampar gynnar naturvårdsintressanta lavar och mossor i bokskog. Fakta skog 12:2008 Sveriges Lantbruksuniversitet.
- Gårdenfors, U. (red.). 2005. Rödlstade arter i Sverige 2005. Artdatabanken, SLU.
- Hallingbäck, T. (red.). 1996. Ekologisk katalog för mossor. Artdatabanken, SLU. Uppsala.
- Hallingbäck, T. (red.). 1998. Ekologisk katalog för lavar. Artdatabanken, SLU. Uppsala.
- Hallingbäck, T. och Aronsson, G. (red.). 1998. Ekologisk katalog över storsvampar och myxomyceter. Artdatabanken, SLU. Uppsala.
- Hultberg, T. 2008. Forest continuity and human impact- vegetation history of Torup forest, south-western Scania. Examensarbete. Institution för sydsvensk skogsvetenskap, SLU, Alnarp.
- Lindhagen, A. 1999. Förändring och kontinuitet –en studie över skogens utveckling på Torups och Skabersjö gods i Skåne. Examensarbete i ämnet naturvårdsbiologi. Nr 27. Institutionen för naturvårdsbiologi, Uppsala universitet, Uppsala.
- Naturcentrum AB, 2010. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010, med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer.
- Niklasson, M. 2017. Ekologisk restaurering av ung produktionspräglad bokskog. Länsstyrelsen Halland. Meddelande2017:10.
- Olsson, A. m. fl. 2003. Närmare till naturen i Skåne – skydd av tätortsnära områden för friluftsliv och naturvård. Skåne i utveckling 2003:60. Länsstyrelsen i Skåne län.
- Rosengren, H. (red.) 2001. En guide till Malmötraktens smultronställen. Malmö Stadsbyggnadskontor och Naturskyddsföreningen i Malmö.
- Skogsstyrelsen. 2000. Signalarter – indikatorer på skyddsvård skog. Skogsstyrelsens förlag.

Wehberg, J. 2000. Einfluss der Waldgeschichte auf die Verbreitung von Krautschichtpflanzen in einem südschwedischen Laubwaldgebiet.

Examensarbete i ämnet naturvårdsbiologi. Nr 51. Institutionen för naturvårdsbiologi, Uppsala universitet, Uppsala.

Weibull, C. G. 1914-16. Skånska sätesgårdar 1682. Historisk Tidskrift för Skåneland V och VI.

13.2 Kartor, databaser och hemsidor

Karta över Skåne, 1684 och 1687, Gerhard von Buhrman.

Carte geometrique de Torup de 1694.

Skånska rekognosceringskartan 1812-1820, Lantmäteriet och Krigsarkivet.

Fornminnesinformationssystemet (FMIS). Mars 2007. Riksantikvarieämbetet

Ekonomiska kartan, Börringekloster, 1913.

Ekonomiska kartan, Skabersjö, 1913

Ortofoto flygbild 1940.

Skogsbruksplan, 1992, Malmö stad.

Skogsbruksplan, 2001. Malmö stad.

Fastighetskartan, 2003.

Ortofoto flygbild 2004.

Skogsbruksplan, 2004, 2015 Malmö stad.

13.3 Muntliga kontakter

Kenneth Bengtsson, Skånes ornitologiska förening

Jörg Brunet, SLU Alnarp

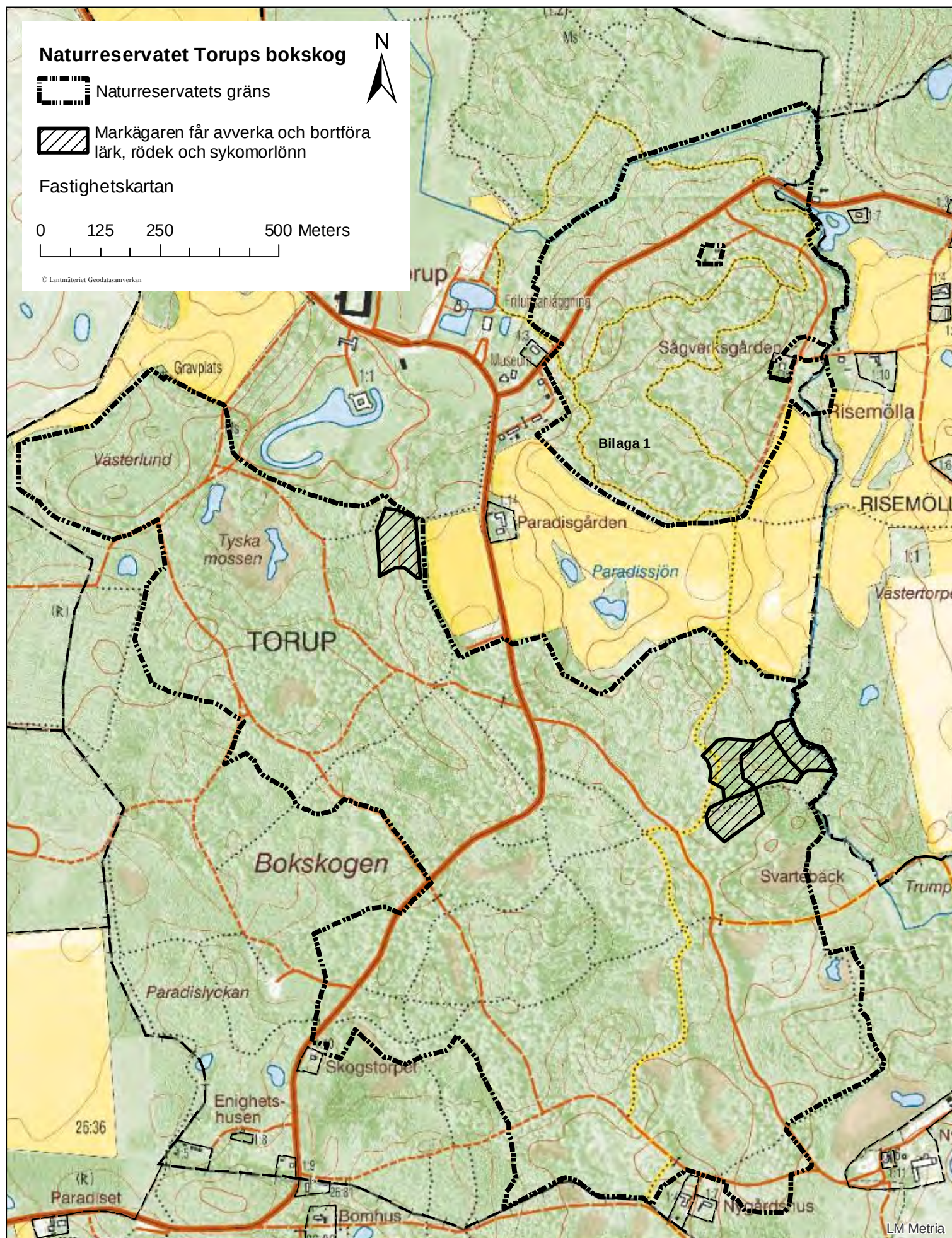
Gunnar Isacsson, Skogsstyrelsen

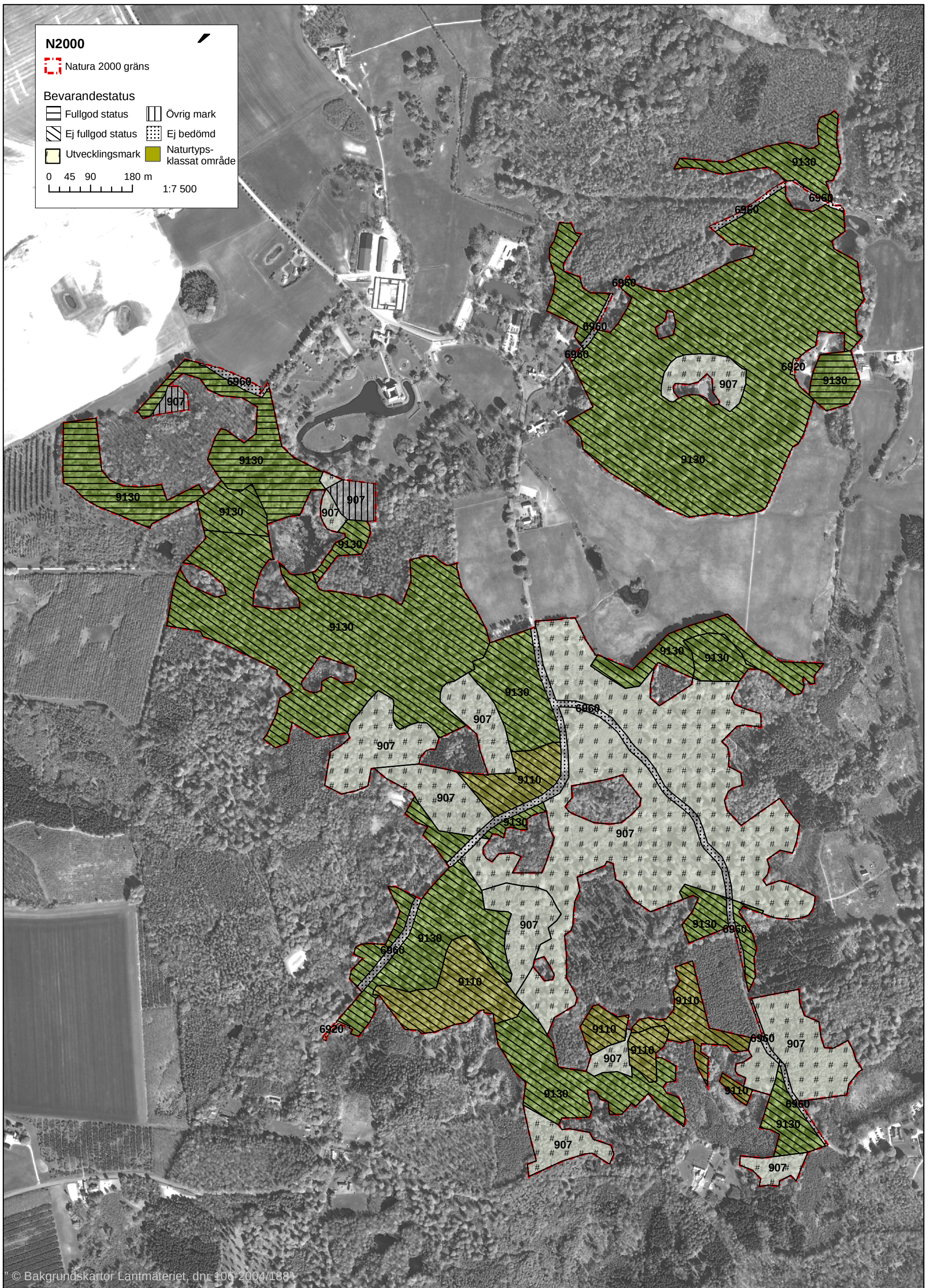
Dan Olofsson, Fungus info

Sigvard Svensson, Puggehatten

Mats Olsson, Skånes ornitologiska förening

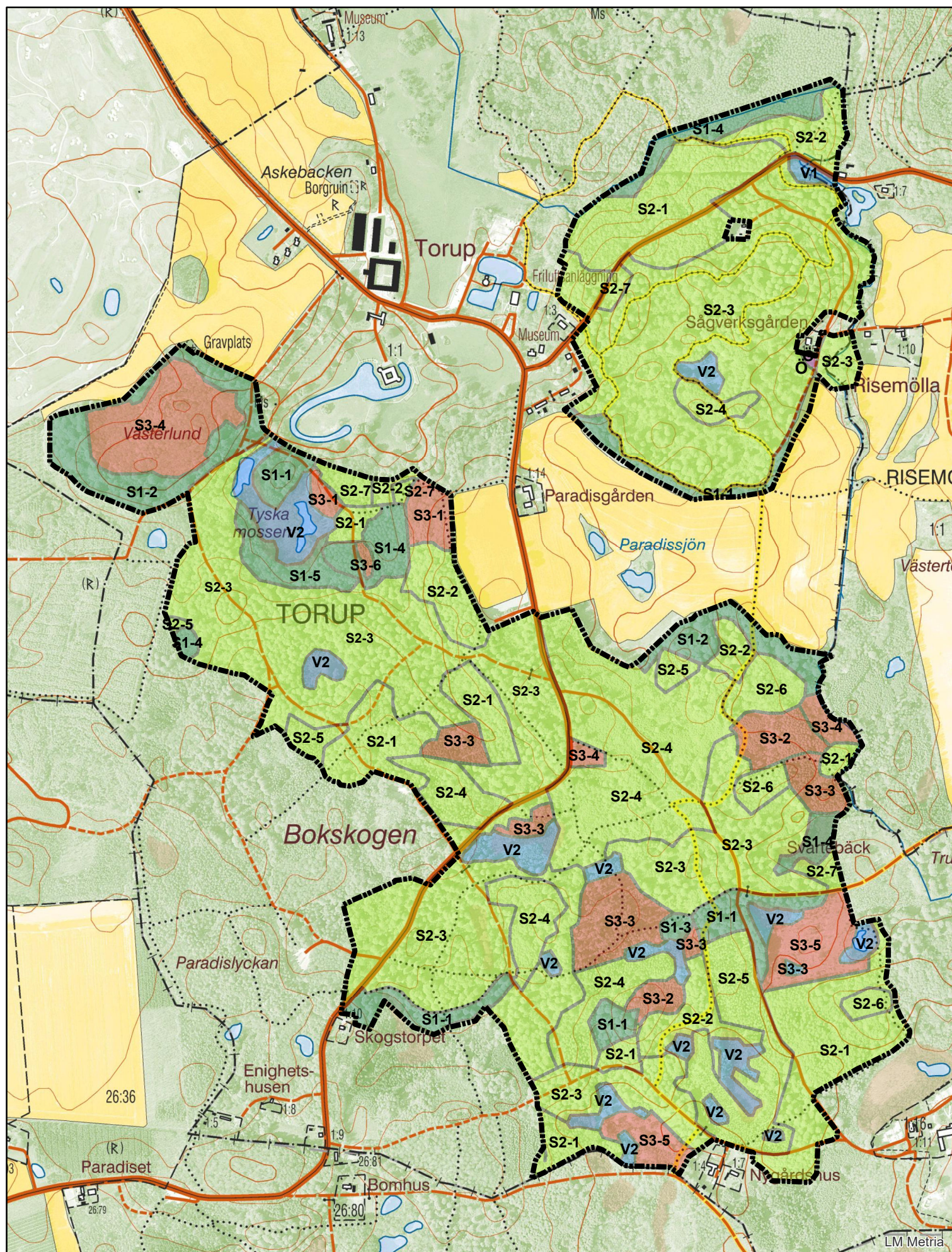
Per Blomberg

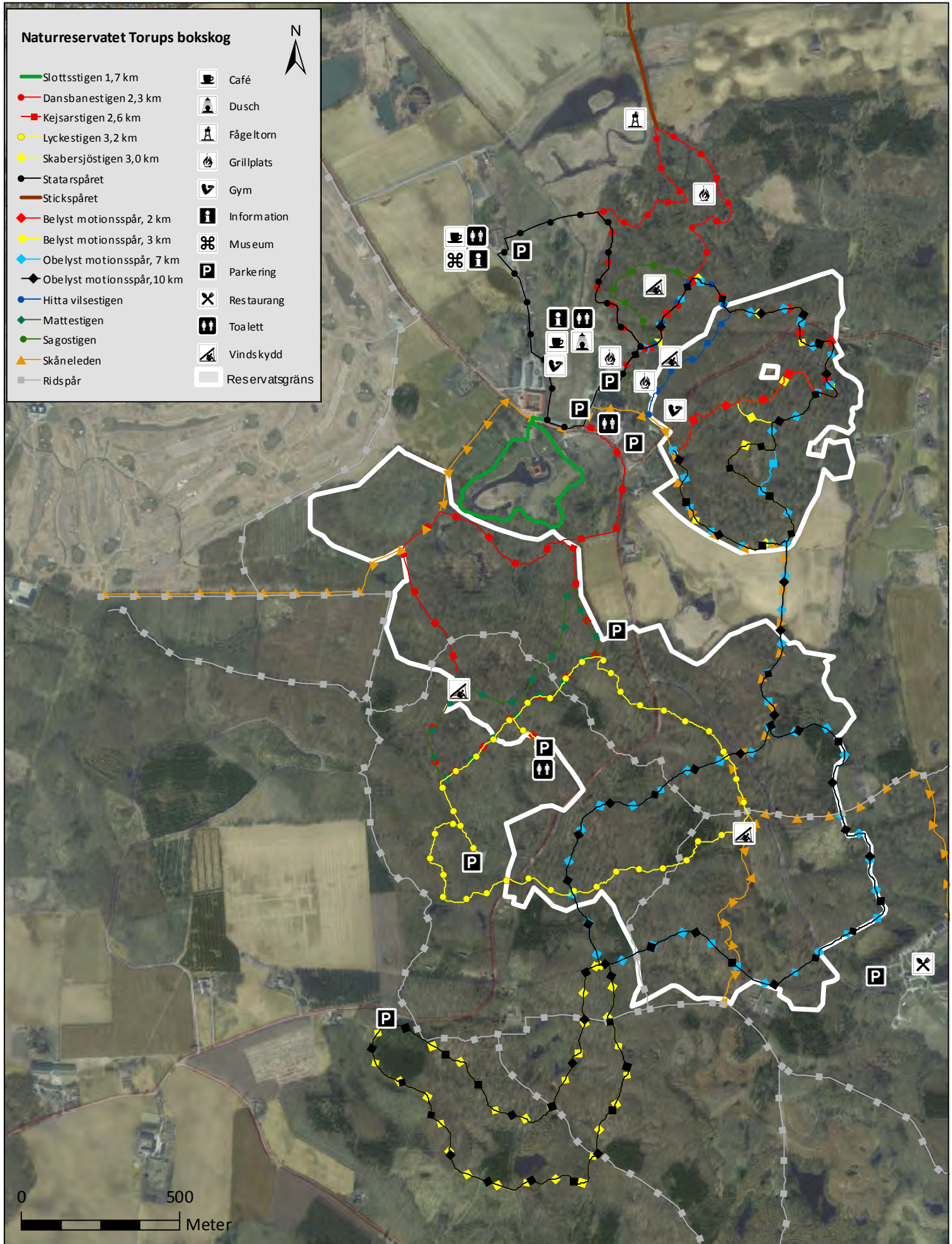

Bilaga C

Naturreservatet Torups bokskog i Svedala kommun syftar till att långsiktigt bevara och utveckla natur-, rekreation- och friluftsvärden i ett bokskogsdominerat område med lång skoglig kontinuitet.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefulla natur- och friluftsområden genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med naturreservatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftslivet.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Sammanställning av remissyttranden samt Länsstyrelsens bemötande

Malmö stad, Fritidsförvaltningen: De anser att förslaget till beslut om bildande av naturreservatet generellt sätt är bra och är positiva till att förslaget om anpassningen till områdets natur- och kulturmiljövärden inte får utgöra ett generellt hinder för utvecklingen av friluftsliv, rekreation och pedagogisk verksamhet. Vidare anser de att det är positivt att trygga ändamålet med naturreservatet genom att kanalisera besöksströmmarna så att skador på naturen inte uppstår och att den biologiska mångfalden inte påverkas negativt.

Trafikverket: De motsätter sig inte bildande av naturreservatet men framför några synpunkter. De förutsätter att även rensning av vägdiken längs berörd väg kan ske utan hinder från föreskrifterna, dvs att det ingår i normalt vägunderhåll och därmed inte behöver föregås av samråd med Länsstyrelsen. Vidare framför de att ansökan om vägvisning görs på Trafikverkets hemsida och att det ställs krav på att det ska finnas tydligt markerade parkeringsplatser och informationstavla på platsen man hänvisar till. De påtalar att möjligheterna att på ett säkert sätt cykla till reservatet och mellan reservatets delar i dagsläget är begränsade och att det inte finns några konkreta utbyggnadsplaner för säkrare cykling i området men att en möjlig utveckling kan innebära behov av att bredda statliga vägar.

Länsstyrelsens bemötande: Rensning av vägdiken längs berörd väg anses ingå i normalt vägunderhåll och föreskrifterna ska inte utgöra hinder för detta. Vad gäller eventuella framtida utbyggnadsplaner för cykelvägar får detta prövas i särskild ordning om det blir aktuellt men Länsstyrelsen är positivt inställda till säkra cykelvägar.

Sveriges Geologiska undersökning (SGU): De avstår från att yttra sig i ärendet.

Försvarsmakten: Har inget att erinra.

Svedala kommun: Kommunstyrelsen ställer sig positiv till bildande av naturreservatet men framför några synpunkter. De påtalar att det inte får hindra den kommunala utvecklingen för t ex telekommunikationens infrastruktur för nu befintliga boende och företag i området. De anser att Malmö stad och Länsstyrelsen bör verka för att få fram en tillfredsställande kollektivtrafik och säkrare cykelvägar till Torup, både från Malmö och Svedala. Vidare framför de att när MTB-slingor är anlagda bör Länsstyrelsen utreda om behov finns för tillsyn över att cykling inte sker utanför utmärkta slingor, samt över nedskräpning och vem som i så fall ska bedriva tillsynen och bekosta eventuella åtgärder. Om skador uppstår på naturvärden, skogsvärden och rekreationsvärden för fotgängare påverkas menar kommunstyrelsen att det finns behov av tillsyn.

Länsstyrelsens bemötande: När det gäller eventuellt framtida behov av att utveckla telekommunikationen är Länsstyrelsen medveten om att det är en viktig fråga för utvecklingen på landsbygden men anser att detta får prövas i särskild ordning den dag det blir aktuellt. Vid åtgärder i Natura 2000-områden krävs tillstånd enligt 7 kap 28 a-b §§ miljöbalken om åtgärden på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön. Undantag från dessa bestämmelser kan inte göras i ett beslut om naturreservat. Det kommer även att behövas dispens från några av föreskrifterna. Det är inte förenligt med naturreservatets syfte att införa ett generellt undantag från föreskrifterna för utveckling av telekommunikationens infrastruktur. Vad gäller kollektivtrafiken så håller länsstyrelsen med om att det är en viktig fråga men att det huvudsakligen är en fråga som berörda kommuner får driva gentemot Region Skåne. Länsstyrelsen kan påverka det genom att t ex ha synpunkter på Trafikförsörjningsprogrammet som beslutas av regionfullmäktige och som tillsammans med budgeten är det viktigaste dokumentet för regionfullmäktiges styrning av den regionala kollektivtrafiken i Skåne. Trafikförsörjningsprogrammet var under vintern 2018/2019 ute på remiss och kommer att beslutas under 2019. Länsstyrelsen framförde i remissyttrande att fritidsresandet även bör ses ur perspektivet att det gynnar turism- och besöksnäringen och boende på mindre orter på landsbygden och att det bör finnas fler starka mål i regionen som bör prioriteras för att stärka turismnäringen. Vad gäller säkrare cykelvägar håller länsstyrelsen med om att det är önskvärt men anser att även detta är en mellankommunal fråga och att det bör pekas ut i kommunernas översiktsplaner. Frågan hanteras även av Region Skåne i samråd med Trafikverket och kommunerna i Cykelvägsplan för Skåne 2018-2029 (cykelvägar utmed statliga vägar). Vad gäller frågan om tillsynen i området så kan man säga att det finns två olika slags tillsyn som kommer att utföras i området. Dels är det tillsynen enligt miljöbalken, att man inte bryter mot reservatsföreskrifterna, vilket länsstyrelsen i egenskap av tillsynsmyndighet ansvar för, och dels den tillsynen som bedrivs som en del av förvaltningsuppdraget, dvs att se till så att anläggningarna är i gott skick och att naturvärdena utvecklas i rätt riktning. De senare delas mellan Malmö kommun som är friluftsförvaltare och länsstyrelsen som är naturvårdsförvaltare för området. Vad gäller kostnaden för eventuella åtgärder så får det bedömas från fall till fall (om

det är Malmö stad eller Länsstyrelsen). Detta är sådana frågor som kommer att hanteras i den samrådsgrupp som kommer att bildas.

Sjödikagropens Samfällighetsförening (dikningsföretag): De framför att dikningsföretaget har mer än hundra delägare som delar på skötselkostnaderna av groppen baserat på fastigheternas nytta och att en stor del av diket avvattnar det mycket lågt belägna Sjödiken. De anser att en ej fungerande avvattning av Sjödiken får stora ekonomiska konsekvenser på fastigheternas funktion och värde och att det därför är av yttersta vikt för dikningsföretaget Sjödikagropens funktion att dikningsföretagen nedströms fungerar. Med anledning av detta framför de invändningar och synpunkter samt lösningar på bildandet av naturreservatet. De noterar att rensning av dike fortsatt är tillåtet men att samråd ska ske med länsstyrelsen och att rensning ska ske vid behov och bekostas av dikningsföretaget. De ifrågasätter om man verkligen får ändra markanvändning så att dikets funktion äventyras eller underhållet fördyras och föreslår att man undantar 20 meter på respektive sida om dikningsföretaget från att vara naturreservat. Om underhållet fördyras, t ex vad gäller de administrativa kostnaderna som samråd med länsstyrelsen kostar i framförallt tid måste det utredas innan och det måste även klargöras om länsstyrelsen kan ha synpunkter på hur själva rensningen ska utföras. Dikningsföretaget påtalar att det i rensningen av själva diket även ingår rättigheter att använda 20 meter på ömse sidor som arbetsområde och att ta ner träd för att för att underlätta rensning och att tillfartsvägar inte får bli längre eller besvärligare än tidigare. De föreslår att man skriver in i beskrivningen av naturreservatet att ett välrensat, välfungerande dike är en del i naturreservatet. Vidare föreslår de att man ändrar i skötselbeskrivningen så att det istället för formuleringen att diket rensas vid behov står att det rensas vid behov men minst vart tionde år. De vill även att det skrivs in att administrationskostnader samt fördyrande rensningsåtgärder i samband med länsstyrelsens samråd inte ska bekostas av dikningsföretaget/dikningsföretagen samt att det nedtecknas vem som står för dessa fördyringar som naturreservatet kommer att bidra med. Slutligen föreslår de att länsstyrelsen säkerställer att diket rensas ordentligt innan naturreservatet bildas då behov föreligger och att det även är pedagogiskt att från början visa att ett välrensat dike är en del av naturreservatet.

Länsstyrelsens bemötande: Länsstyrelsen är medveten om att det finns problem på de lågt belägna områdena vid Sjödiken söder om Yddingesjön och förstår dikningsföretagets oro, men anser att markanvändningen inte kommer att ändras på så sätt att det kommer att äventyra dikets funktion. Länsstyrelsen har ändrat gränsen för naturreservatet så att Svartebäck till största delen ligger utanför naturreservatet. Det är endast en kort sträcka öster om Sägverksgården och en sträcka nordväst om kvarndammen som kommer att ingå i naturreservatet. Således kommer den del av Svartebäck som ingår i dikningsföretaget att ligga utanför naturreservatet. Länsstyrelsen anser inte att det är lämpligt att lägga reservatsgränsen 20 meter in från diket men har kompletterat föreskrifterna med ett undantag för föreskrift A1,

om avverkning av träd, så att det är möjligt om det är nödvändigt för att kunna genomföra en rensning. Vad gäller dikningsföretagets önskemål om att det ska skrivas in hur ofta det ska rensas och att länsstyrelsen ska säkerställa att det rensas ordentligt innan reservatet bildas så kan Länsstyrelsen inte bestämma hur ofta det ska utföras och kan inte heller ta över ansvaret för detta, dvs utföra rensningen innan reservatsbildningen. Ansvaret för att underhålla vattendraget (vattenanläggningen) ligger på dikningsföretaget. Vad gäller synpunkter på eventuell fördyrning vid samrådsförfarande så har undantagen från föreskrifterna vad gäller dikningsföretag eller lagliga diken ändrats så att inget samråd krävs så länge det handlar om underhållsrensning. I normalfallet ska man dock enligt 11 kap 15 § miljöbalken anmäla om rensningen av vattenanläggningen till Länsstyrelsen om det kan riskera att skada fisket (gäller även musslor). Vad gäller kostnaden för underhållet av diknings-företaget så har det gjorts en omprövning av kostnadsfördelningen år 2005 vilket innebar att man delade in dikningsföretaget i två avdelningar. Avdelning 2 berör de delar som ligger norr om Yddingesjön med bl a Malmö stad som markägare. Avdelning 1 har ingen del i kostnaden för rensningen av området nedströms Yddingesjön (avdelning 2). Enligt uppgifter från Malmö stad var det längesedan det rensades men det sker ett löpande underhåll genom att ta bort nedfallna träd som kan riskera att stoppa upp flödet. Enligt dikningsföretagets handlingar så framgår det att den del av Svartebäck som gränsar till naturreservatet ligger mer än 1 meter under sjön. Det bedöms därför inte som troligt att en eventuell höjning på den sträckan kan påverka området vid Sjödiken (söder om sjön).

Torups Hästhages Vattensamfällighetsförening (GA:2):

De informerar om att de är en gemensamhetsanläggning för vattenförsörjning inom berört markområde och till närliggande fastigheter. De framför att de motsätter sig varje form av ny åtgärd eller förbud som till någon del utgör ett kommande hinder för gemensamhetsanläggningens brukande och nyttjanderätt i sin helhet genom t ex förbud, inskränkningar, ingripande, intrång, utökat ansvar, utökad risk etc. De anser att de utan inskränkningar eller andra påverkande faktorer ska ha full tillgång till samtliga ledningssystem i yttre mark samt att ha rätt att underhålla och reparera ledningssystem som tillhör gemensamhetsanläggningen eller dess anslutna andelsägare. Detta ska under alla omständigheter även gälla befintlig djupborra och teknikbyggnad. De framför olika uppgifter på vad som anses som normalt skyddsavstånd från befintlig djupborra, dels 30 meter i diameter och dels 30 meter i radie från befintlig djupborra. För teknikbyggnaden anser de att ett område inom en radie av 30 meter är absolut nödvändigt säkerhetsområde för att undvika skador från vegetation och genom t ex nedfallande träd på teknikbyggnaden. Föreningen framför att all form av mulljordsbildning i jord-skikten innebär en ökad risk för humuspåverkan och att det finns en uppenbar risk för påverkan på grundvattnet och att denna risk alltid måste begränsas och helst om möjligt undanröjas. Vidare anser de att det bör göras en årlig fackmässig riskbedömning av såväl träd som all annan

växtlighet inom skyddszon och säkerhetszon för att bli undvika skador på teknikbyggnaden från nedfallande träd eftersom de inte kan försäkra denna form av byggnad och vattenrenings- samt distributionssystem till ett flertal andelsägare. En analys och slutsats av en adekvat årlig riskbedömning ska stå högre än biotopbedömning. De framför att det idag finns ett flertal mycket höga träd nära teknikbyggnaden som kan komma att utgöra en risk. Om de faller så kommer teknikbyggnaden och installationerna att förstöras och framhåller att det är markägaren Malmö stad, eller den markägaren upplåter beslutsrätten till, att ta nödvändig hänsyn och ansvar för konsekvenserna. Deras bedömning är att vid inträffad skada på teknikbyggnaden som kan bero på fallande träd etcetera ska strikt ansvar föreligga för markägare eller annan trädägare eller beslutsfattare. De framför att reservatsföreskrifterna ska göra det möjligt för markägaren att löpande och när behov är påkallat sköta och underhålla all växtlighet inom skyddszon och säkerhetszon mot bakgrund av de mycket höga riskerna. De menar att all form av markvegetation, växter och höga träd inom beskrivna nödvändiga säkerhetszoner inte får ingå i en sådan fastställd utveckling av skogen och naturen att dessa inom ett planerat reservat ska själv dö för att sedan stormfällas och därmed ges möjlighet att orsaka skada. Vidare framför de att utöver vad som anförts i yttrandet så förbehåller de sig rätt att få återkomma i saken och komplettera samt förtydliga uppgifter till yttrandet.

Länsstyrelsens bemötande: Länsstyrelsen har förståelse för gemensamhetsanläggningens oro och håller med om att det är viktigt med en fungerade dricksvattenförsörjning till andelsägarna, men anser att bildandet av ett naturreservat inte kommer att påverka detta intresse. För att tillmötesgå föreningen har Länsstyrelsen dock valt att utesluta området där pumphuset och djupborran finns från naturreservatet eftersom det inte påverkar områdets värden för rekreation- och friluftsliv eller den biologiska mångfalden. Flera av de inkomna synpunkterna berör därför inte själva reservatsbildningen, eftersom gemensamhetsanläggningen kommer att ligga utanför naturreservatet, och länsstyrelsen kan därmed inte bemöta dessa. Dessa synpunkter får ställas till markägaren (Malmö stad). Vad gäller synpunkterna om att reservatet inte får vara ett kommande hinder för gemensamhetsanläggningens brukande och nyttjanderätt i sin helhet genom t ex förbud och inskränkningar så anser länsstyrelsen att reservatet inte kommer att utgöra något hinder för detta eftersom det område där teknikbyggnaden och djupborran samt ledningarna finns har uteslutits från naturreservatet och att föreningen även fortsättningsvis har möjlighet att använda sig av vägen som leder in till Sågverksgården. Markägaren har ansvaret för skötsel och underhåll av vägen enligt de riktlinjer som finns för vägunderhåll och det finns undantag från reservatsföreskrifterna som möjliggör detta. Dessa har kompletterats för förtydliga att överhängande grenar kan kapas för ökad framkomlighet. Om det skulle bli aktuellt med nya anslutningar till ledningsnätet inom naturreservatet och Natura 2000-området i framtiden så får det prövas i särskild ordning. Även om det inte blivit naturreservat hade det behövts ett tillstånd

enligt 7 kap 28 a-b §§ miljöbalken för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Vad gäller synpunkten om skyddsområde runt djupborran och säkerhetsområde från teknikbyggnaden samt ökad risk för humuspåverkan känner länsstyrelsen inte till att det finns något generellt bestämt säkerhetsavstånd eller säkerhetsområde och anser inte att inrättandet av ett naturreservat kommer att öka risken för humuspåverkan. För att vara säker på att en god vattenkvalitet ska bibehållas är det viktigt att inte ytligt vatten kan läcka in i anläggningen. Länsstyrelsen anser att man genom en fortlöpande dialog mellan naturreservatets naturvårdsförvaltare och föreningen kan hantera synpunkter på eventuella skyddsåtgärder som kan bli aktuella. Angående synpunkten att det bör göras en årlig fackmässig riskbedömning för att undvika skador av fallande träd så håller länsstyrelsen med om att det kan finnas en viss risk att ett träd eller en större gren kan falla på pumphuset och orsaka skada, men bedömer att denna risk inte blir större bara för att det blir ett naturreservat. Området är sedan 2005 utpekad som ett Natura 2000-område vilket har inneburit att ett rationellt skogsbruk inte har kunnat bedrivas av markägaren sedan dess. Naturreservatet gräns följer i stort gränsen för Natura 2000-området. Markägaren har inte rådighet över träden inom reservatet utan det är Länsstyrelsen som har ansvaret för dessa efter att reservatet bildats. Vad gäller annan växtlighet som ligger utanför naturreservatet och hur den ska skötas är en fråga som får hanteras av markägaren. På uppdrag av Malmö stad har en expert gjort en inventering under april 2019 av de träd som står inom fallavstånd från pumphuset. Syftet med inventeringen var att göra en riskbedömning av de utvalda träden. Enligt denna inventering bedömdes inga av dessa träd ha en förhöjd sannolikhet för kollaps eller riskklass i dagsläget men påtalar att dessa bedömningar är tidsbegränsade och att bedömningen gäller för maximalt fem år. För att minimera risken för fallande träd kommer Länsstyrelsen att utföra skötselåtgärder på träden närmast pumphuset efter att naturreservatet vunnit laga kraft, såsom kronbeskränning och skapande av högstubbar. Länsstyrelsen anser därför inte att det kommer att finnas behov av en årlig fackmässig riskbedömning av träden. Länsstyrelsen kommer dock att, som en del av förvaltningen av naturreservatet, ha en löpande kontroll av träden. Länsstyrelsen tar förstås gärna emot synpunkter från gemensamhetsanläggningen om de bedömer att det finns risk för att träd/grenar kan falla och skada teknikbyggnaden. Gällande synpunkten att strikt ansvar ska gälla vid skador på teknikbyggnaden konstaterar länsstyrelsen att för det fall skada skulle uppkomma får detta hanteras i sedvanlig ordning i enlighet med gällande bestämmelser. Länsstyrelsen saknar möjlighet att förordna om särskilda bestämmelser gällande ersättning för skada. När det gäller synpunkten om att få möjlighet att komplettera med ytterligare uppgifter till yttrandet så finns det inte möjlighet till det eftersom yttrandetiden gått ut (efter att den förlängts två gånger till föreningen) och föreningen har därmed fått möjlighet att yttra sig över förslaget i enlighet med vad som anges i 24 § förordningen om områdesskydd. Länsstyrelsen har däremot gärna en fortsatt dialog med föreningen.

Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap, SLU Alnarp: De ser med glädje att en betydande del av Torups Bokskog avsätts som naturreservat med tanke på att området är ett av Skånes mest värdefulla skogsområden med avseende på både biologisk mångfald och friluftsliv. De anser att eftersom största delen av naturtypen näringsrik bokskog kommer att undantas från kommersiellt skogsbruk så kommer möjligheterna att bevara och utveckla den stora mångfalden av arter som behöver gamla lövträd och grov död ved som livsmiljö att avsevärt förbättras. De tycker att förslaget till beslut och skötselplan är väl underbyggt och genomarbetat och har inga ändringsförslag. De påpekar dock att det även utanför det planerade naturreservatet finns flera mindre värdekärnor i området som enligt den gröna skogsbruksplanen har målklass NS eller NO och anser att det är viktigt att dessa och andra N-klassade områden även i framtiden förblir frivilla avsättningar för naturvården.

Länsstyrelsens bemötande: Länsstyrelsen är medveten om att det finns värdekärnor utanför den föreslagna avgränsningen. Det föreslagna reservatsområdet är resultatet efter en förhandling med markägaren. Enligt uppgifter från markägaren sköts skogen i friluftsområdet Bokskogen med ett skonsamt skogsbruk och med stor hänsyn till friluftslivet.

E.ON Elnät Sverige AB: meddelar att de har ett befintligt elnät som består av markförlagda låg- och högspänningskablar samt luftledning för lågspänning inom det föreslagna naturreservatet och att de tolkar reservatföreskrifterna, samt dess undantag, som att befintliga anläggningar kan bibehållas i oförändrat skick och att de kan utföra kontroll och skötsel dessa. Påtar att det vid kabelfel är nödvändigt att de får gräva i marken. De framför att normalt underhåll innefattar att köra med maskiner till ledningen och i ledningsgatan och underhållsröjning inom en skogsgata på 4-6 meter för en 0,4 kV luftledning samt att enstaka, för ledningen, farliga träd utanför skogsgatan kan tas bort. De påtar att om det i naturskyddet ska ingå att kvarlämna fällda träd kan de göra det under förutsättning att bolaget inte hålls ansvariga för skogsskyddet. Kraftledningarna omfattas av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter som bl a reglerar ledningskonstruktion, höjd över mark, avstånd från ledning till byggnad, brännbart upplag, parkeringsplatser, tillfartsvägar med flera verksamheter. De upplyser även om att om det uppförs anläggningar för friluftslivet såsom vindskydd, toalett mm så berörs de av regler för minsta avstånd till luftledning och om marknivån under ledningen ändras måste kontakt tas med E.ON. Vidare framför de att vid arbete invid eller under kraftledningar såsom avverkning av skog eller liknande gäller särskilda bestämmelser och att man innan påbörjat arbete ska beställa ledningsbevakning. Vidare yrkar de på att föreskrifterna ska kompletteras så att de inte ska utgöra något hinder för att kunna ersätta befintlig luftledning med markförlagd kabel på samma plats eller längs vägar genom reservatet. De påtar även att om det i framtiden blir aktuellt med nyanslutning inom området, bör det i reservatföreskrifterna framgå att utökningar av elnätet får

tillståndsprövas när begäran av elanslutningar görs, eftersom E.ON har anslutningsplikt till den som begär en elanslutning.

Länsstyrelsens bemötande: De generella undantag som finns för föreskrifterna under A och C för befintliga ledningar gäller för drift och underhåll. Lagning av kabelfel anses som detta på samma sätt som att köra maskiner till ledningen och i ledningsgatan och att underhållsröja samt att ta ner för ledningen farliga träd. Naturreservatet Torups bokskog omfattas förutom av reservatsföreskrifterna av Natura 2000 bestämmelser enligt 7 kap 28 a-b §§ miljöbalken. Undantag från de bestämmelser som gäller för Natura 2000-området kan inte göras i ett beslut om naturreservat. En eventuell ersättning av befintlig luftledning med markförlagd kabel måste därför prövas i särskild ordning. Det är heller inte förenligt med naturreservatets syfte att ge ett generellt undantag från reservatsföreskrifterna för ersättsättning av befintlig luftledning med markförlagd kabel, utan föregående prövning. Om det blir aktuellt får dispens från reservatsföreskrifterna sökas. (Ombyggnad i enlighet med gällande ledningsrätt är dock tillåtet utan att dispens från reservatsföreskrifterna söks.) Vid eventuellt behov av utökningar av elnät i framtiden får E.ON söka dispens för detta den dag det blir aktuellt.

TeliaSonera Skanova Access AB: De framför att deras teleanläggningar/rättigheter berörs men har inget att erinra eftersom det finns möjlighet för dem att komma till dessa vid behov enligt beslutet.

Romeleås- och Sjölandskapskommittén (RÅSK): De anser att bokskogen kring Torup är ett av de viktigaste områdena för friluftslivet inom Romeleås och Sjölandskapet och välkomnar Länsstyrelsens förslag till bildandet av naturreservatet och anser att Länsstyrelsen med sitt förslag funnit en god balans mellan skydd av natur och allmänhetens tillgänglighet till området. De framför att kommittén i maj 2018 antog en strategi för utveckling av Romeleås- och Sjölandskapet – Vision 2030, där de bl a konstaterar att området är av stort regionalt intresse. I strategin lyfts ett antal åtgärder för att värna områdets natur och kulturvärde samt för att främja det rörliga friluftslivet, bl a säkerställa hävden av värdefulla ängs- och hagmarker, omföring av en del barrskog, i första hand gran, till ädellövskog och restaurering och nyskapande av våtmarker och levande vattendrag. De ser därför mycket positivt på länsstyrelsens förslag på naturvårdsåtgärder i skogen och de förslag som finns för att främja friluftslivet. De anser att intentionen att förbättra möjligheterna att ta sig till området med allmänna kommunikationsmedel och att utöka antalet parkerings-platser är bra men vill understryka att det även bör gälla förbättrade cykelvägar mellan Svedala och Torup. Vidare anser de att intentionen att se över möjligheterna för MTB-cykling i området bör göras så fort som möjligt för

att minska konflikter mellan olika friluftsutövare. Vad gäller förslag på ordningsföreskrifter som friluftsförvaltaren ska lämna tillstånd till så anser de att detta är onödig byråkrati som bör undvikas och har svårt att se nyttan med det och tycker att det i många fall bör räcka med någon form av anmälan/samråd om många önskar att vara på samma område samtidigt eller att ge tillstånd för längre perioder. De passar även på att framföra att man i den fortsatta planeringen av att utveckla Torups friluftsområde bör pröva möjligheterna att skapa förutsättningar för enklare övernattningsmöjligheter, t ex uppställningsplats för husvagnar och campingplats inom eller i anslutning till friluftsområdet.

Länsstyrelsens bemötande: Vad gäller synpunkten på förbättrade cykelvägar mellan Svedala och Torup håller länsstyrelsen med om att det hade varit önskvärt men anser att det är en fråga som får drivas av Svedala kommun (se även svar till Svedala kommun ovan). Länsstyrelsen har beaktat synpunkten om att det är onödigt byråkratiskt att friluftsförvaltaren (Malmö stad) ska lämna tillstånd för föreskrifterna C10-12 om att anordna tävling, läger mm och att sätta upp främmande föremål, skylt mm och har i samråd med friluftsförvaltaren kommit fram till att dessa slopas. Beslutet kompletteras istället med en skrivning om vad som gäller enligt allemansrätten och en uppmaning om att man bör ta kontakt med markägaren (Malmö stad) i samband med arrangemang, tävlingar mm.. På så sätt kan markägaren hållas informerad om vad som är på gång och kan dessutom försöka styra evenemang, tävlingar mm i både tid och rum. Beslutet kompletteras även med information om det kan bli aktuellt med en anmälan om samråd till länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ miljöbalken om en verksamhet eller en åtgärd väsentligt ändrar naturmiljön. Även om det är mycket besökare i området tror Länsstyrelsen att det i detta området kan fungera med att dessa aktiviteter till största delen endast regleras med hjälp av allemansrätten eftersom det redan finns en etablerad kontakt mellan Malmö stad och flera olika besöksgrupper. Dessa frågor kan även lyftas i den referensgrupp som kommer att bildas efter att naturreservat vunnit laga kraft där rutiner och överenskommelser kan upprättas för detta. Föreskriften C13 om att bedriva vetenskapliga undersökningar behålls men ändras till att det är länsstyrelsen som ska lämna tillstånd istället för friluftsförvaltaren. Vad gäller önskemål om att förbättra möjligheterna till övernattningsplatser får även det bli en fråga som kan lyftas i referensgruppen.

Skånes mykologiska förening (Puggehatten): De ser mycket positivt på bildandet av naturreservatet och anser att föreslagna mål för markanvändning och skötsel samt föreslagna åtgärder i huvudsak även är positiva för funga. De påtar att det finns ganska mycket uppgifter om svampfynd från Torupsområdet men att det

mest är matsvamps- och nybörjarexkursioner och mest från området nära friluftsgården. Många rapporterade fynd härrör även från ytor som inte ingår i det föreslagna reservatet. De önskar därför att på sikt få till en mer riktad mykologisk undersökning och en utvidgning av naturreservatet så att hela Malmö kommuns markinnehav ingår eftersom det finns höga naturvärden och stor potential för rödlistade arter även i andra delar. De påpekar även att man bör använda sig av ordet funga istället för svampflora i handlingarna. Vidare framför de synpunkter på föreskriften A1 vad gäller undantaget att röja siktgator och menar att det kan finnas en risk att värdefulla brynmiljöer kan komma att skadas och undrar även över varför det inte står något om stödutfodring av vilt i handlingarna. Föreskrift C8 anser de bör kompletteras med att fynden ska registreras i Artportalen. De anser även att föreskrift C10 i viss mån står i motsatsställning mot formuleringen i syftet om att området ska erbjuda besökare möjlighet till olika typer av rekreations-, frilufts- och naturpedagogiska aktiviteter och upplevelser och ser att det i förlängningen kan innebära att föreningar som Puggehaten blir tvungna att söka tillstånd för varje exkursion inom naturreservatet. De anser att begreppet "Friluftsliv" under lång tid genomgått en innebördsglidning och att det är viktigt att innebörden klargörs för att undvika missförstånd och konflikter mellan olika kategorier av nyttjare. Anser att det på senare år framförallt är terrängcykling som orsakat irritation och att det därför är av stor vikt att den föreslagna översynen vad gäller cykling verkligen sker. De påtalar även att det inte finns några inskränkningar i jakten enligt förslaget och att det inte finns några uppgifter om jakten i skötselplanen samt att det är önskvärt att man genomför en mer systematisk inventering av området med tanke på områdets höga potential för ytterligare förekomster av rödlistade arter.

Länsstyrelsens bemötande: Länsstyrelsen håller med om att det vore önskvärt med en mer riktad mykologisk undersökning men har i dagsläget inte möjlighet att utföra detta. Vad gäller synpunkt om skydd av hela kommunens markinnehav se kommentar ovan till Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap, SLU Alnarp. Länsstyrelsen håller med om att det är bättre att använda sig av ordet funga istället för den föråldrade beteckning svampflora och har ändrat detta i både beslut och skötselplan. Vad gäller föreskrift C8 så har den kompletterats med föreslagen komplettering om att fynden ska registreras i Artportalen. Undantaget för att röja siktgator finns för att underlätta vid jakt samt för att upprätthålla den historiska siktgatan från slottet. Länsstyrelsen håller med om att det är viktigt med brynmiljöer och anser att skapandet och upprätthållandet av siktgator till viss del innebär att det skapas och bibehålls brynmiljöer. För att förtydliga detta kompletteras undantaget med en skrivning om att värdefulla buskar i bryn ska sparas. Vad gäller möjlighet till stödutfodring har det varit ett önskemål från markägaren och är en del av

förhandlingen mellan länsstyrelsen och markägaren. Vad gäller synpunkt om föreskrifterna C10 om att organisera tävling mm. se svar ovan till Romeleås- och Sjölandskapskommittén (RÅSK).

Lunds botaniska förening (LBF): De anser att skötselplanen är väl utarbetad och anpassad för området och har enbart någon synpunkt på felaktig benämning av naturtyp. De påtalar även att det kan vara intressant att nämna att naverlönn, *Acer Campestre*, finns rapporterad från området i artportalen.

Länsstyrelsens bemötande: Länsstyrelsen har kompletterar skötselplanen med information om att naverlönn påträffats i området.

Fastigheter och nyttjanderätter som berör naturreservatet Torups bokskog

Fastigheter:

Svedala Torup 1:1 (del av)

Svedala Risemölla 1:1 (del av)

Gemensamhetsanläggning

Svedala Torup GA:2

Dikesföretag

Regling av vattenståndet i Yddingesjön

Vattenavledning genom Sjödikengropen

Rättigheter (uppgifter från FDS som berör hela fastigheterna Svedala Torup 1:1 och Svedala Risemölla 1:1, vilket innebär att det även berör områden som ligger utanför naturreservatet):

Rättighetstyp	Till förmån för	Last	Rättighet
Officialservitut (väg)	Svedala Bara 2:5	Svedala Bara 2:4 Svedala Torup 1:1	1263-1043.1
Officialservitut (väg)	Svedala Bara 1:7, 1:8	Svedala Torup 1:1	12-BAR-135.1
Officialservitut (avlopp)	Svedala Torup 1:9	Svedala Torup 1:1	1263-180.1
Officialservitut (utrymme)	Svedala Torup GA:1	Svedala Torup 1:1	1263-180.2
Officialservitut (väg)	Svedala Torup 1:9	Svedala Torup 1:1	1263-180.3
Officialservitut (väg)	Svedala Torup 1:11, 1:16	Svedala Torup 1:1	1263-215.1
Officialservitut (väg)	Svedala Torup 1:13	Svedala Torup 1:1 Svedala Bara 2:4	1263-279.1
Officialservitut (väg)	Svedala Torup 1:1	Svedala Torup 1:11	1263-549.1

Officialservitut (väg)	Svedala Torup 1:15	Svedala Torup 1:1	1263-593.1
Officialservitut (avlopp)	Svedala Torup 1:15	Svedala Torup 1:1	1263-593.2
Officialservitut (vattenledning)	Svedala Torup 1:15	Svedala Torup 1:1	1263-776.1
Officialservitut (avlopp)	Svedala Torup 1:16, 1:11	Svedala Torup 1:1	1263-910.4
Officialservitut (avlopp)	Svedala Torup 1:11, 1:16	Svedala Torup 1:1	1263-910.5
Avtalsservitut	Olofström Hallandsboda 1:82 Olofström Härsnäs 1:94	Svedala Torup 1:1, 1:11 Svedala Värby 61:406	12-IM2-73/8603.1
Avtalsservitut	Svedala Torup 1:1	Svedala Torup 1:8	12-IM2-84/25818.1
Avtalsservitut	Olofström Hallandsboda 1:82 Olofström Härsnäs 1:94	Svedala Torup 1:1, 1:11 Svedala Värby 61:406	12-IM2-84/32114.1
Avtalsservitut	Svedala Torup 1:1	Svedala Torup 1:7	12-IM2-84/3827.1
Avtalsservitut	Svedala Torup 1:1	Svedala Torup 1:9	12-IM2-89/21732.1
Avtalsservitut	Svedala Torup 1:1	Svedala Torup 1:10	12-IM2-89/21733.1
Avtalsservitut	Olofström Hallandsboda 1:82 Olofström Härsnäs 1:94	Svedala Torup 1:1,	1263IM-11/9293.1
Risemölla 1:1 nedan			
Officialservitut (väg)	Svedala Risemölla 1:4, 1:5, 1:6, 1:7	Svedala Risemölla 1:1	12-BAR-135.2
Officialservitut (väg)	Svedala Risemölla 1:2	Svedala Risemölla 1:1	12-HYB-401.1
Officialservitut (väg)	Svedala Risemölla 1:8, 1:9	Svedala Risemölla 1:1	1263-07.1
Officialservitut (väg)	Svedala Risemölla 1:10	Svedala Risemölla 1:1	1263-515.1
Officialservitut (vattenledning)	Svedala Risemölla 1:10	Svedala Risemölla 1:1	1263-776.2
Officialservitut (vattenledning)	Svedala Risemölla 1:6, 1:8	Svedala Risemölla 1:1, 1:6	1263-776.3
Officialservitut (vattenledning)	Svedala Hyby 6:11, 6:4, 6:3 6:10, 6:12	Svedala Risemölla 1:1, Svedala Hyby 6:4, S:2	1263-776.4
Officialservitut (vattenledning)	Svedala Risemölla 1:7, 1:2, 1:5, 1:3, 1:4,	Svedala Risemölla 1:1	1263-776.5

	Svedala Hyby 6:8		
Officialsservitut (vattenledning)	Svedala Hyby 6:9	Svedala Risemölla 1:1	1263-849.2
Avtalsservitut	Olofström Härsnäs 1:94 Olofström Hallandsboda 1:82	Svedala Risemölla 1:1	1263IM-14/14418.1
Avtalsservitut	Olofström Härsnäs 1:94 Olofström Hallandsboda 1:82	Svedala Risemölla 1:1	12-IM2-73/8604.1
Avtalsservitut	Svedala Risemölla 1:1	Svedala Risemölla 1:4	12-IM2-84/3828.1
Avtalsservitut	Svedala Risemölla 1:1	Svedala Risemölla 1:3	12-IM2-84/3830.1
Avtalsservitut	Svedala Risemölla 1:1	Svedala Risemölla 1:6	12-IM2-93/9488.1
Avtalsservitut	Svedala Risemölla 1:1	Svedala Risemölla 1:8	12-IM2-92/2706.1
Avtalsservitut	Svedala Risemölla 1:1	Svedala Risemölla 1:7	12-IM2-86/4948.1

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Miljödepartementet.
Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 7 juni 2019. Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).

SÄNDLISTA

Malmö stad, malmostad@malmo.se

Tekniska nämnden, tekniskanamnden@malmo.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Skogsstyrelsen, registrator@skogsstyrelsen.se

Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

SGU, sgu@sgu.se

Svedala kommun, kommunen@Svedala.se

Trafikverket, kristianstad@trafikverket.se

Telia Sonera Skanova, skanova-remisser-Malmo@skanova.se

E.ON Elnät Sverige AB, elnat.planer@eon.se

Torups Hästhages Vattensamfällighetsförening (ordf. och sekr.) Jonas@guax.se, christer@ozzie.nu

Sjödikagropens Samfällighetsförening (ordf.), carl.ramel@borringekloster.se

Kopia för kännedom till:

Fritidsförvaltningen, Evenemangs- och rekreationsavdelningen Malmö stad,

evenemangfritid@malmo.se

Fritidsförvaltningen Malmö stad, Evenemangs- och rekreationsavdelningen Malmö stad,

per-olv.bergqvist@malmo.se

Fritidsförvaltningen Malmö stad, Evenemangs- och rekreationsavdelningen Malmö stad,

mats.schold@malmo.se

Fastighets- och gatukontoret Malmö stad, fgk@malmo.se

Fastighets- och gatukontoret, Fastighetsavdelningen Malmö stad, Staffan.Petersson@malmo.se

Fastighets- och gatukontoret, Fastighetsavdelningen, Malmö stad, Torgil.Bronmark@malmo.se

Fastighets- och gatukontoret, Avd för offentlig miljö, Malmö stad, Suzanne.Simonsson@malmo.se

Fastighets- och gatukontoret, Avd för offentlig miljö, Malmö stad, caroline.lundholm@malmo.se

Fastighets- och gatukontoret, Avd för offentlig miljö, Malmö stad, Mats.Wiren@malmo.se

Stadsbyggnadskontoret, Strategiavdelningen Malmö stad, Jonna.Nilsdotter@malmo.se

Kulturförvaltningen, Malmö museipedagoger, karin.bengtsson@malmo.se

Kulturförvaltningen, Malmö museipedagoger, mats.fastrup@malmo.se
Pedagogisk inspiration, skolverksamhet mats.johnsson@malmo.se
Svedala kommun, Jenny.Ahlqvist@svedala.se
Romeleås- och sjölandsskapskommittén RÅSK, ordförande, gunnar.jonsson41@telia.com
Romeleås- och sjölandsskapskommittén RÅSK, romeleasensjo@gmail.com
Naturvårdsverket, mikael.lindberg@naturvardsverket.se
Boverket, registraturen@boverket.se
Polismyndigheten, registrator.syd@polisen.se
Försvarmakten, Högkvarteret 107 85 Stockholm
LRF Skåne, skanes.pf@lrf.se
SLU Alnarp, jorg.brunet@slu.se
Malmö Frisksportklubb, malmo@frisksport.se, ingvar.carlsson@frisksport.se
Heleneholms IF, Yddingeloppet info@saraivarsson.com, kansli@heleneholmsif.se
Malmö allmänna idrottsförening MAI, kansliet@mai.se
Scouterna, info@scouterna.se
Scouterna, kansli@sodriskane.se
Husie Scoutkår, scout@ihusie.se
Svedala Scoutkår, ordförande Per Vilhemsson, vilhemsonper@gmail.com
Svedala Friluftsförbundet, svedala@friluftsframjandet.se
Friluftsförbundet, regionsyd@friluftsframjandet.se
Skabersjö rittarförening, skabersjotavling@hotmail.com
Centrum för naturvägledning, cnv@slu.se
Entomologiska sällskapet i Lund, mikael.sorensson@biol.lu.se
Gunnar Isacsson, gunnar.isacsson@skogsstyrelsen.se
Lunds Botaniska Förening, charlotte.wigermo@gmail.com
Naturskyddsföreningen Skåne, kansli.skane@naturskyddsforeningen.se
Puggehatten, info@puggehatten.se
Skånes Ornitologiska Förening, birds@skof.se
Skånes Orienteringsförbund, skof@swipnet.se
Malmö orienteringsklubb, info@mok.nu
Föreningen Skydda Skogen, Stig-Olof Holm Kroknäs 20 918 91 Sävar

Internt Länsstyrelsen (e-post):

Rättsenheten: Caroline Tornhill

Kulturmiljöenheten: Eva Persson

Naturvårdsenheten: Ingela Lundqvist, Jörgen Nilsson, Malin Andersson, Carina Zätterström,
Mona Persson

Naturprövningsenheten: Helena Holmgren, Amelie Åkesson

Naturskyddsenheten: Cecilia Backe, Christer Persson

Miljöavdelningen: Annelie Johansson, Jeanette Persson

Skåne läns författningssamling: Annica Dahse

Naturvårdsregistret